

Kallelse

Socialnämnden kallas till sammanträde 2022-02-22

Plats och tid

Magasinsplan 19, Gevaliasalen, Gävle 08:30-12:00

Ordförande

Lars Öberg (S)

Förhinder anmäls till

Jasmine Aziz

Gruppmöte, den 22 februari, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19:
(S), (MP), (C), (L): Gevaliasalen, plan 5

(M), (KD): Espresso, plan 2

(V), Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Kallelse

- 1. Mötets öppnande**
- 2. Upprop och val av justerare**
- 3. Anmälan av övriga frågor**
- 4. Fastställande av föredragningslista**
- 5. Anmälan av ordförandeberedning**

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2022-02-09 kl. 08:15 - 08.55
Närvarande var ordförande Lars Öberg (S) och 2:e vice ordförande Eva Marja Andersson (M).

6. Informationsärende: Aktuellt från sektor Välfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer

7. Beslutsärende: Ekonomiska månadsrapporter 2021 för Socialnämnden

21SON87

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende december 2021.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende: Föredragande: Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2021
- Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2021

8. Beslutsärende: Årsredovisning år 2021 för Socialnämnden

21SON247

Kallelse

Förslag till beslut

- Att godkänna årsredovisningen avseende år 2021 för Socialnämnden,
- Att godkänna den sammanfattande årsredovisningen avseende år 2021 för Socialnämnden innefattande en målanalys inom respektive perspektiv,
- Att föreslå kommunfullmäktige besluta att kvarvarande pengar till investeringar, 4,52 mnkr, föras över till 2022, samt
- Att till kommunstyrelsen överlämna de två rapporterna.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anders Paulsen, Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Årsredovisning år 2021 för Socialnämnden.
- Årsredovisning år 2021 för Socialnämnden.
- Sammanfattning till årsredovisning år 2021, Socialnämnden.

9. Beslutsärende: Internkontrollrapport år 2021 för Socialnämnden

21SON273

Förslag till beslut

- Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2021 för Socialnämnden, samt
- Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Internkontrollrapport år 2021 för Socialnämnden.
- Uppföljning Intern kontroll - 2021 (Socialnämnden).

10. Beslutsärende: Internkontrollplan år 2022 för Socialnämnden

21SON265

Förslag till beslut

- Att Socialnämnden beslutar anta Sektor Velfärds förslag till internkontrollplan för år 2022.

Kallelse

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Internkontrollplan år 2022 för Socialnämnden.
- Internkontrollplan 2022 (Socialnämnden).
- Riskmatris - 2022 (Socialnämnden)

11. Beslutsärende: Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden år 2022

Förslag till beslut

- Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden, samt
- Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Omvårdnadsnämnden, Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Revidering av besluts- och delegationsförteckning.
- Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden.
- Namnförteckning för beslut avseende 43 § 2 st. LVU.
- Gulmarkerade ändringar - Besluts- och delegationsförteckning - 2022-02
- Gulmarkerade ändringar - Bilaga 1 - Besluts- och delegationsförteckning

12. Beslutsärende: Yttrande angående granskning av avtalshantering

22SON10

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Kallelse

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Begäran om yttrande angående granskning av avtalshantering
- Slutrapport - Granskning av avtalshantering

13. Beslutsärende: Remiss - Handlingsplan Äldrevänlig kommun 21SON281

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Remissyttrande – Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245
- Remiss - Äldrevänlig kommun, 19KS245.
- Svarstiden förlängs till den 1 mars 2022 gällande remiss Handlingsplan - Äldrevänlig kommun.
- Bilaga, Handlingsplan för Gävle - en äldrevänlig kommun.

14. Beslutsärende: Boendeplan för sociala ändamål 2022 – 2026 med utblick mot 2035 21SON274

Förslag till beslut

- Att anta framlagt förslag till boendeplan för sociala ändamål 2022-2026 med utblick mot 2035 utifrån nämndens ansvarsområde
- Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av boenden för sociala ändamål kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt
- Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av boenden för sociala ändamål enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Kallelse

Handlingar i ärendet

- Missiv Boendeplan för sociala ändamål 2022 - 2026 med utblick mot 2035.
- Boendeplan för sociala ändamål 2022-2026 med utblick mot 2035.

15. Beslutsärende: Diamantpriset

22SON27

Förslag till beslut

- Att Diamantpriset avvecklas i nuvarande form, samt
- Att Sektorchef får i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt pris.
- Att Socialnämnden utser två representanter som tillsammans med representanter från övriga välfärdsnämnder bildar en politisk referensgrupp (max sex deltagare totalt) i arbetet med att ta fram ett förslag till nytt pris.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Diamantpriset

16. Beslutsärende: Tillsynsplan år 2022 för Tillståndsenheten

22SON30

Förslag till beslut

- Att fastslå 2022 års tillsynsplan för tillståndsgruppen på enhet livsmedel och tillstånd.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Lisa Hellström.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Tillsynsplan 2022 för tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle

17. Informationsärende: Tillsynsrapport år 2021 för serveringsställen

22SON32

Kallelse

Ärendebeskrivning

Föredragande: Lisa Hellström.

Handlingar i ärendet

- Tillsynsrapport 2021 för serveringsställen

18. Informationsärende: Tillsynsrapport år 2021 försäljningsställen för tobak, e-cigarett, folköl och/eller läkemedel

22SON31

Ärendebeskrivning

Föredragande: Lisa Hellström.

Handlingar i ärendet

- Tillsynsrapport 2021 försäljningsställen för tobak, e-cigarett, folköl och/eller läkemedel

19. Beslutsärende: Ersättning till Gävle kommuns kontrakterade jourhem – arvode

22SON35

Förslag till beslut

Att höja arvodet för Gävle kommuns kontrakterade jourhem från och med 1 januari 2022 enligt följande:

- 28 000 per månad när inget barn är placerad
- Vid första placeringen höjs arvodet med 14 854 kr, det vill säga till totalt 42 854 kr per månad
- Vid andra placeringen höjs arvodet med 5000 kr, det vill säga till totalt 47 854 kr per månad

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Mats Larsson.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Ersättning till Gävle kommuns kontrakterade jourhem - arvode.

20. Beslutsärende: Kurser/konferenser

21. Borttagen på grund av sekretess

Kallelse

22. Informationsärende: Anmälningssärenden

Handlingar i ärendet

- Verksamhetsberättelse 2021 - Familjerådgivningen
- §11 KS Omfördelning av kommunbidrag år 2022
- Statistik från polisen - barnfridsbrott och misshandel mot barn.

23. Informationsärende: Rapport av ej verkställda beslut kvartal 4 2021

21SON131

Handlingar i ärendet

- Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen kvartal 4, år 2021

24. Borttagen på grund av sekretess

25. Borttagen på grund av sekretess

26. Borttagen på grund av sekretess

27. Borttagen på grund av sekretess

28. Borttagen på grund av sekretess

29. Borttagen på grund av sekretess

30. Borttagen på grund av sekretess

**Beslutsärende: Ekonomiska
månadsrapporter 2021 för
Socialnämnden**

7

21SON87

Missiv

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Socialnämnden

Ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2021

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende december 2021

Ärendebeskrivning

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. december 2021 på plus 11,9 mnkr.

Resultatet för hela Valfärd Gävle t.o.m. december 2021 är plus 29,2 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt junisammanträde att tilldela socialnämnden ytterligare 65 mnkr för budgetåret 2021 för årets placeringskostnader och kommunstyrelsen beslutade att tilldela ytterligare 40 mnkr till socialnämnden utifrån framställda behov i delårsrapport 2. Dessa tillskott beror till stor del på att placeringskostnaderna har ökat väldigt mycket under slutet av 2020 och fortsatt att öka under 2021. En djupare utredning kring orsakerna till ökningen och åtgärder för att kunna minska placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externa stöd. Åtterrapporering av utredningen kommer att ske till nämnden och kommunstyrelsen under våren 2022.

De enskilt största positiva avvikelserna inom socialnämndens ansvarsområde är lägre kostnader för personal som beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas socialnämndens resultat t.o.m. december 2021. Även investeringarna för hela 2021 och de ekonomiska effekterna av Covid-19 pandemin redovisas i bilagan.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Valfärd Gävle

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Socialnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2021

Resultaträkning t.o.m. december för hela Valförd Gävle och uppdelad på de tre nämnderna (*belopp i tkr*).

Resultatet för hela Valförd Gävle är för perioden januari – december plus 29,2 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2021 tillsammans 16,8 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2020 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 8,5 mnkr. Nämnderna inom Valförd Gävle har föreslagit fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2021. Fullmäktige beslutade om denna överföring av investeringsmedel på marssammanträdet och därmed har de tre nämnderna tillsammans totalt 25,3 mnkr till investeringar under 2021.

Per den sista december har 15,3 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans. Övriga 10 mnkr i investeringsutrymme 2021 överförs till 2022.

Valförd Gävle	Utfall för perioden 2021-01-01 - 2021-12-31 (Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
	Utfall	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
TOTALT							
Intäkter							
Taxor och avgifter	93 635	92 879	756	-4,0%	86 477	3 861	3 305
Hysesintäkter	90 627	99 295	-8 668	-7,5%	45 847	25 538	19 242
Statsbidrag	281 869	243 746	38 123	-3,8%	29 486	19 326	233 057
Övriga intäkter	103 774	84 910	18 864	1,9%	65 644	22 316	24 468
Kommunbidrag	2 916 342	2 916 342	0	10,7%	1 338 230	554 752	1 023 360
Summa intäkter	3 486 247	3 437 172	49 075	8,1%	1 565 683	625 794	1 303 431
Kostnader							
Personalkostnader	-1 836 526	-1 785 619	-50 907	2,7%	-811 325	-288 179	-737 067
Bidrag och transfereringar	-217 522	-238 829	21 307	-1,2%	-500	-7 503	-218 125
Köp av verksamhet och entreprenader	-880 448	-874 691	-5 757	14,8%	-463 967	-219 876	-196 604
Hyror och fastighetskostnader	-292 805	-304 853	12 049	-0,3%	-146 165	-61 918	-84 728
Övriga kostnader	-220 131	-222 467	2 336	3,9%	-119 615	-36 402	-64 117
Avskrivningar och intern ränta	-9 567	-10 713	1 146	5,3%	-7 574	-602	-1 392
Summa kostnader	-3 456 999	-3 437 172	-19 827	5,1%	-1 549 147	-614 480	-1 302 034
Resultat	29 247	0	29 247	-145,2%	16 536	11 313	1 398

Tabell 1; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, december 2021

Sid 12(271)

Enligt bokföringen blev det ackumulerade resultatet t.o.m. december 2021 plus 11,9 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Sammanfattningsvis en stor positiv avvikelse för nämnden efter de ekonomiska tillskott från fullmäktige 40+64 mnkr. Personalkostnaden är mycket lägre än förväntat, men beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202101-202112	202101-202112		2020 / 2021
Intäkter				
Taxor och avgifter	4 472	8 804	-4 332	-51,7%
Hysesintäkter	25 538	32 988	-7 450	-20,3%
Statsbidrag	20 605	9 020	11 585	28,7%
Övriga intäkter	22 568	18 907	3 661	-8,6%
Kommunbidrag	558 572	558 572	0	20,9%
Summa intäkter	631 755	628 291	3 464	16,1%
Kostnader				
Personalkostnader	-291 479	-299 474	7 995	1,9%
Bidrag och transfereringar	-9 378	-6 745	-2 633	32,5%
Köp av verksamhet och entreprenader	-219 876	-220 550	674	35,6%
Hyror och fastighetskostnader	-61 918	-75 774	13 856	-8,1%
Övriga kostnader	-36 571	-25 153	-11 418	-15,1%
Avskrivningar och intern ränta	-602	-595	-6	22,8%
Summa kostnader	-619 824	-628 291	8 467	9,5%
Resultat	11 931	0	11 931	-153,8%

Tabell2; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. december 2021

Familjehemsenheten 0,0 mnkr (0,2 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelse; Familjehemsenheten redovisar ett resultat med totalt 0,0 mnkr för perioden. Familjehemsenheten resultatförbättring under året har att göra med det ökade kommunbidraget om 10 mnkr (som fullmäktige fattade beslut om i juni).

Det tidigare negativa resultatet, innan den utökade budgeten, berodde delvis på en placering mer än 2020 på SiS. Åtta barn var under perioden omplacerade från familjehem till HVB-hem, men ligger kvar som ärende på familjehemsenheten. Kostnaderna för dessa befintliga ärenden har alltså ökat.

Åtgärd till avvikelsen; Analys av avvikelsen är påbörjad. Utvärdering av hur vi kan behålla kontrakterade jourhem pågår.

Utredningsenhet ungdom 9,5 mnkr (7,3 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Utredningsenhet ungdom har fått en utökad budget (kommunbidrag) för placeringskostnader med 15 mnkr + 5 mnkr på årsbasis. Dock

så blev kostnaden för placeringar lägre än prognosen som gjordes vid delår 2, under slutet av 2021.

Antalet placeringar har legat runt 32 st per månad under hela 2021, vilket är en ökning med ca 7 st jämfört med augusti - december 2020, då antalet låg kring 25 st (snittkostnaden per placering ligger på ca 150 tkr/månad). Ökningen av placeringar i HVB har ingen koppling till pandemin. Man ser en ökning av ungdomar med psykisk ohälsa och i kombination med droger och kriminalitet där placering är nödvändig. Det finns dock ingen enskild förklaring till ökningen. Det är inte ovanligt att placeringarna fluktuerar över tid och att det är svårt att analysera variationerna, varför placeringar ökar eller minskar.

Åtgärd till avvikelsen; Översyn av HVB-placeringarna görs genom kontinuerliga uppföljningar och flera placerade ungdomar planeras skrivas ut under våren. För vissa personer inom målgruppen saknar vi på grund av resursbrist, alternativ på hemmaplan inom egen regi, och kommer därav köpa extern öppenvård vid behov.

En djupare utredning kring orsakerna till ökningen av placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externt stöd och kommer att återrapporteras till nämnden under våren 2022.

Utredningsenhet barn 0,5 mnkr (0,1 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden övriga kostnader och personalkostnader i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; På grund av rekryteringsläget och hög belastning har verksamheten behållit de inhyrda konsulter som enligt plan skulle avslutats i början av året. Kostnaderna för inhyrda konsulter avviker mot budget med -5,3 mnkr, personalkostnaderna avviker med +2,4 mnkr. Resultatförbättringen under 2021 för utredningsenhet barn har att göra med ett tillskott om 5 mnkr som kommer från de totalt 40 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden på sitt oktobersamträde och avser de rapporterade behoven utifrån delårsrapport 2.

Åtgärd till avvikelsen; Översyn pågår om att anställa fler egna socialsekreterare för att minska beroendet av konsulter.

Utredningsenhet vuxen 3,0 mnkr (3,9 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Utredningsenhet vuxens resultatförbättring efter sommaren har att göra med det ökade kommunbidraget (som fullmäktige fattade beslut om i juni) om 40 mnkr och på grund av de ytterligare 10 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden i oktober. Den positiva budgetavvikelsen avser till största del återsökta medel från Migrationsverket för skyddat boende ca 5 mnkr. Under senvåren och sommaren 2020 skedde en kraftig ökning av LVM placeringar, men LVM placeringarna har nu minskat. Även det totala antalet vuxenplaceringar minskade under de första fem månaderna, trots den stora kostnadsavvikelsen, men har nu vänt uppåt igen. Det finns en viss koppling till pandemin vad gäller ökningen av antalet placeringar, främst under våren och sommaren 2020. Pandemin har medfört att möten med brukare med missbruksproblem inte alltid har kunnat genomföras och brukare med psykiatrisk diagnos + missbruk har inte kunnat besöka psykiatrin i den utsträckning som tidigare, vilket också har förvärrat deras allmäntillstånd och så småningom lett till ett ökat missbruk.

Sedan 2018 har vi uppmärksammat en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både ökning av våldsutsatta vuxna (främst kvinnor) som söker hjälp, samt en ökning av anmälningar rörande barn som lever i en våldsutsatt miljö (det handlar om våld i familjen, där våld utövas mellan vuxna). Fr.o.m. 2019 har vi sett en ökning av kvinnor med barn som placeras i skyddat boende. Vi ser även under 2020 en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både vad gäller barn som lever i våldsmiljöer och våldsutsatta kvinnor. Samma utveckling ser vi även i länets kommuner.

Åtgärd till avvikelsen; Variationer i vuxenplaceringar är svåra att förklara, över tid ser vi fluktuationer som är svåra att förklara varför de uppstår. Trots avvikelsen i resultat så var placeringarna avseende så väl LVM som SoL lägre under de första fem månaderna jämfört med den höga nivån under slutet av 2020. Men under sommaren (juni-juli) är vi tillbaka på samma höga nivåer som under 2020.

Det är högst sannolikt att antalet placeringar i skyddat boende kommer att ligga kvar på den höga nivån under delar av 2021. Arbetet med inrättandet av en ny våldsenhet väntas dock ge effekter under hösten 2021. Vi ser även en möjlighet att arbeta med att få ner kostnadsnivåerna på några av skyddande boenden.

En djupare utredning kring orsakerna till ökningen av placeringskostnaderna (ej skyddade boenden) startades under hösten 2021 tillsammans med externt stöd och kommer att återrapporteras till nämnden under våren 2022.

Effektiviseringskrav Socialnämnden 2021, -5,3 mnkr (-4,8 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden övriga kostnader i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Effektiviseringsbehovet inom socialnämndens ansvarsområde är budgeterade under sektorledningen med -5,3 mnkr (övriga kostnader). Totalt för hela 2021 uppgår effektiviseringsbehovet/budgetunderskottet till 5,0 mnkr. Denna post har dock justerats ned med 20 mnkr som kommer från de totalt 40 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden på sitt oktobersammaträde och avser de rapporterade behoven från delårsrapport 2. Detta effektiviseringsbehov är också endast teoretiskt då utredningsenhet ungdom har fått ett för stort tillskott och gör ett positivt resultat om 9,5 mnkr under 2021.

Åtgärd till avvikelsen; Generella effektiviseringsarbeten är redan startade och pågår. De förslag på effektiviseringar som kräver politiska beslut kommer att presenteras för nämnden kontinuerligt utifrån behov under 2022.

Tillståndsenheten 0,6 mnkr (0,3 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden taxor och avgifter samt bidrag och transfereringar i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Tillståndsenhetens avvikelser under året har avsett återbetalning av avgifter, samt ingen uppräknings av avgifter. Detta har nu kompensats genom diktade statsbidrag för smittskyddsåtgärder (tillsyn) förbättrade resultatet med 1,3 mnkr i september månad och ökat kommunbidrag 3,8 mnkr helår.

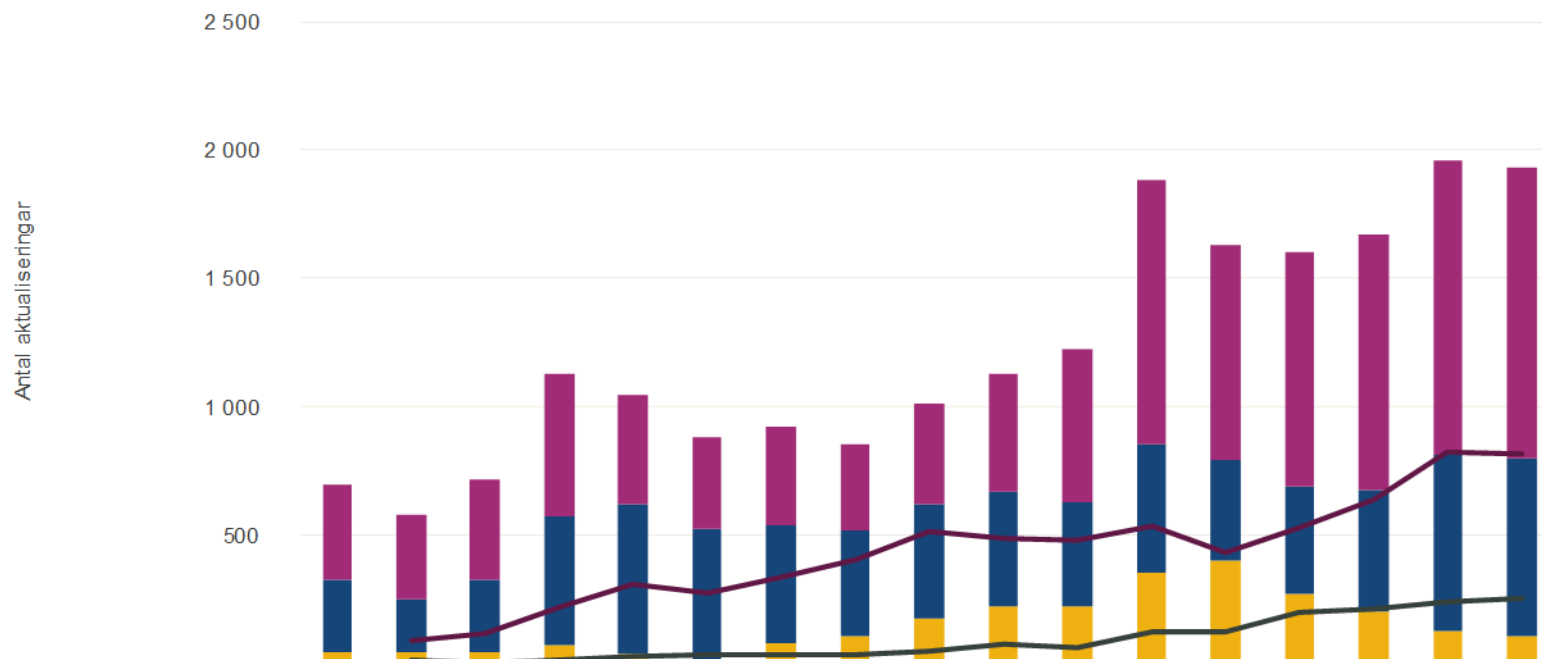
Åtgärd till avvikelsen; Ingen åtgärd,

Tabeller och statistik 2022-02-10

Aktualiseringar och startade utredningar, vuxna (ackumulerat)

Aktualiseringar enligt lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) ingår ej.

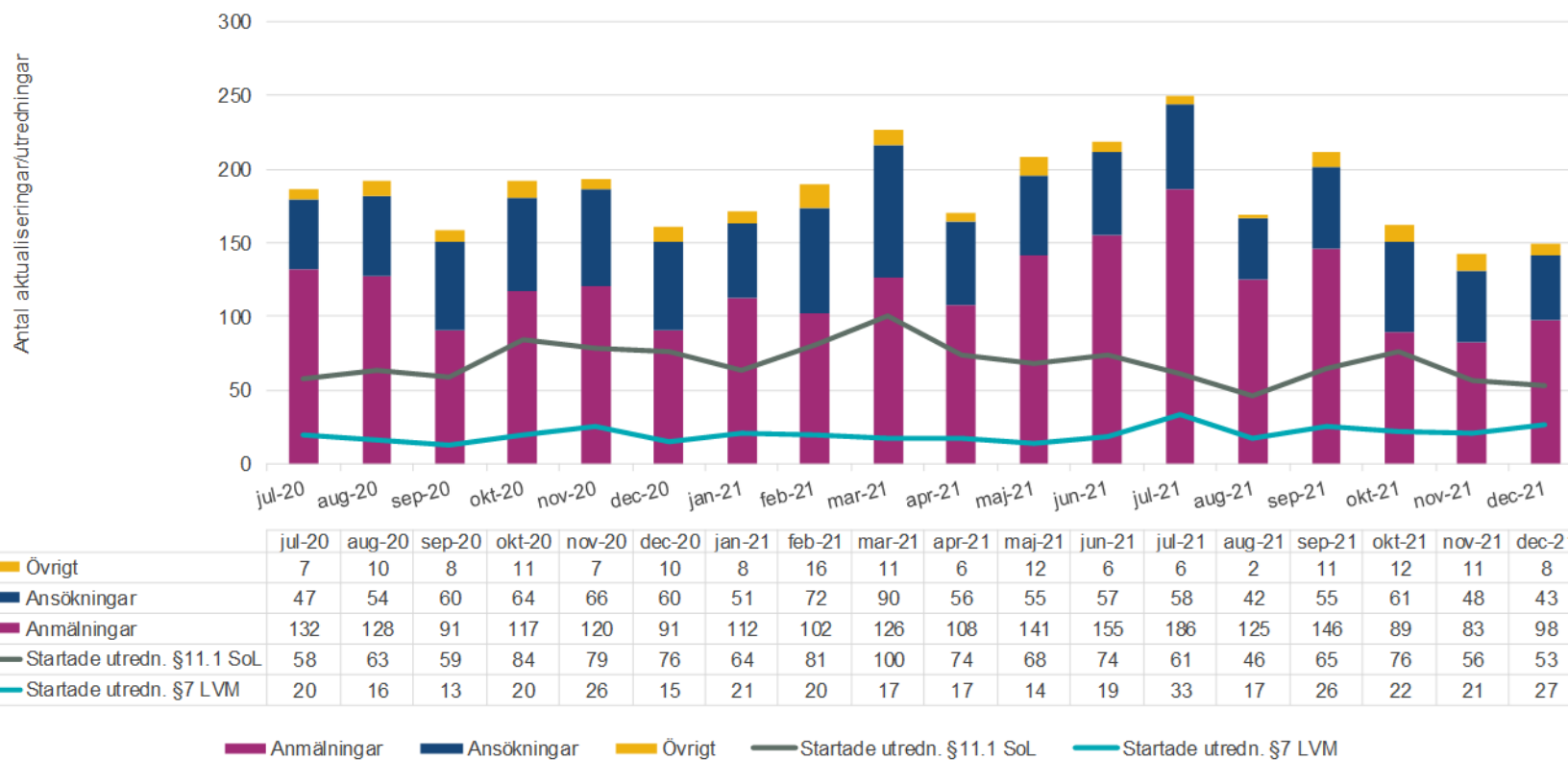
2014-2015 ingår serviceinsatser inom Öppenvårdsmottagning våld i nära relation, revidering är ej möjlig pga ga

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmälan	375	327	396	552	420	354	384	336	391	461	596	1 031	837	909	996	1 150	1 134
Ansökan	276	204	276	504	588	513	459	407	447	446	406	501	390	417	469	680	689
Övrigt	48	48	48	72	36	14	77	109	173	222	223	352	401	274	204	131	110
Startade utredn. §11.1 SoL		90	117	218	311	276	339	408	514	487	478	536	431	532	639	825	818
Startade utredn. §7 LVM		15	4	13	25	32	35	36	51	77	65	122	124	198	213	239	254

Antal aktualiseringar och startade utredningar, vuxna

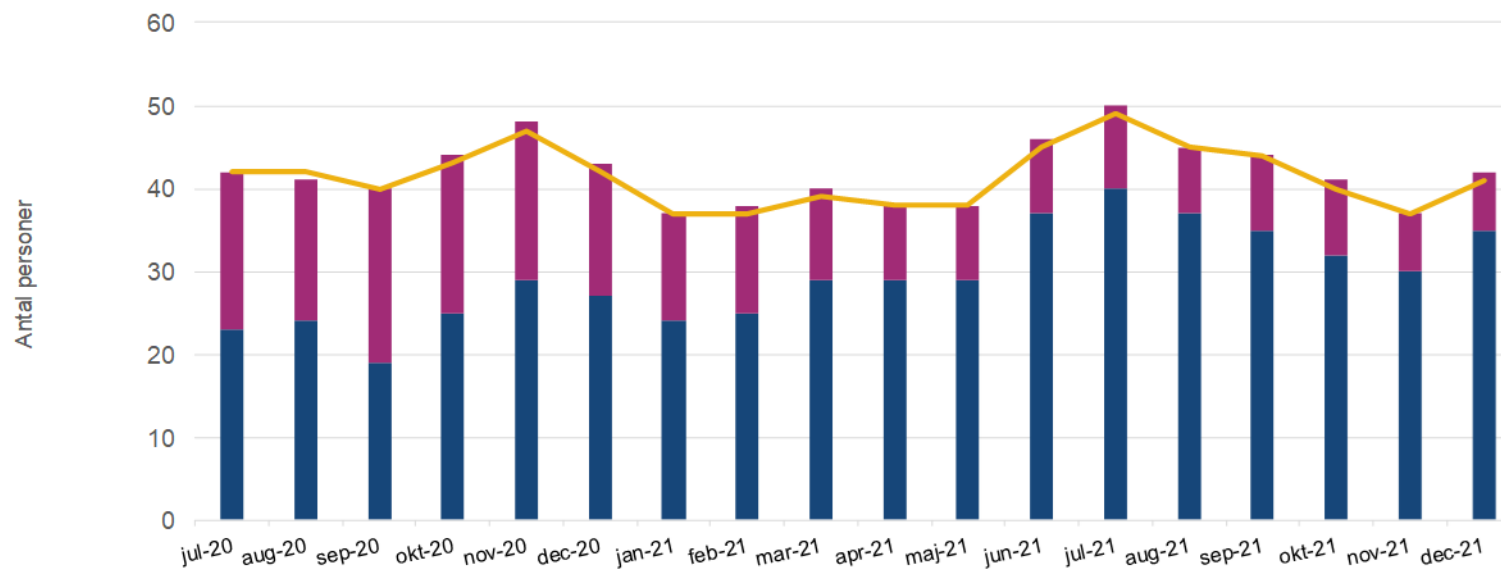
Aktualiseringar enligt lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) ingår.

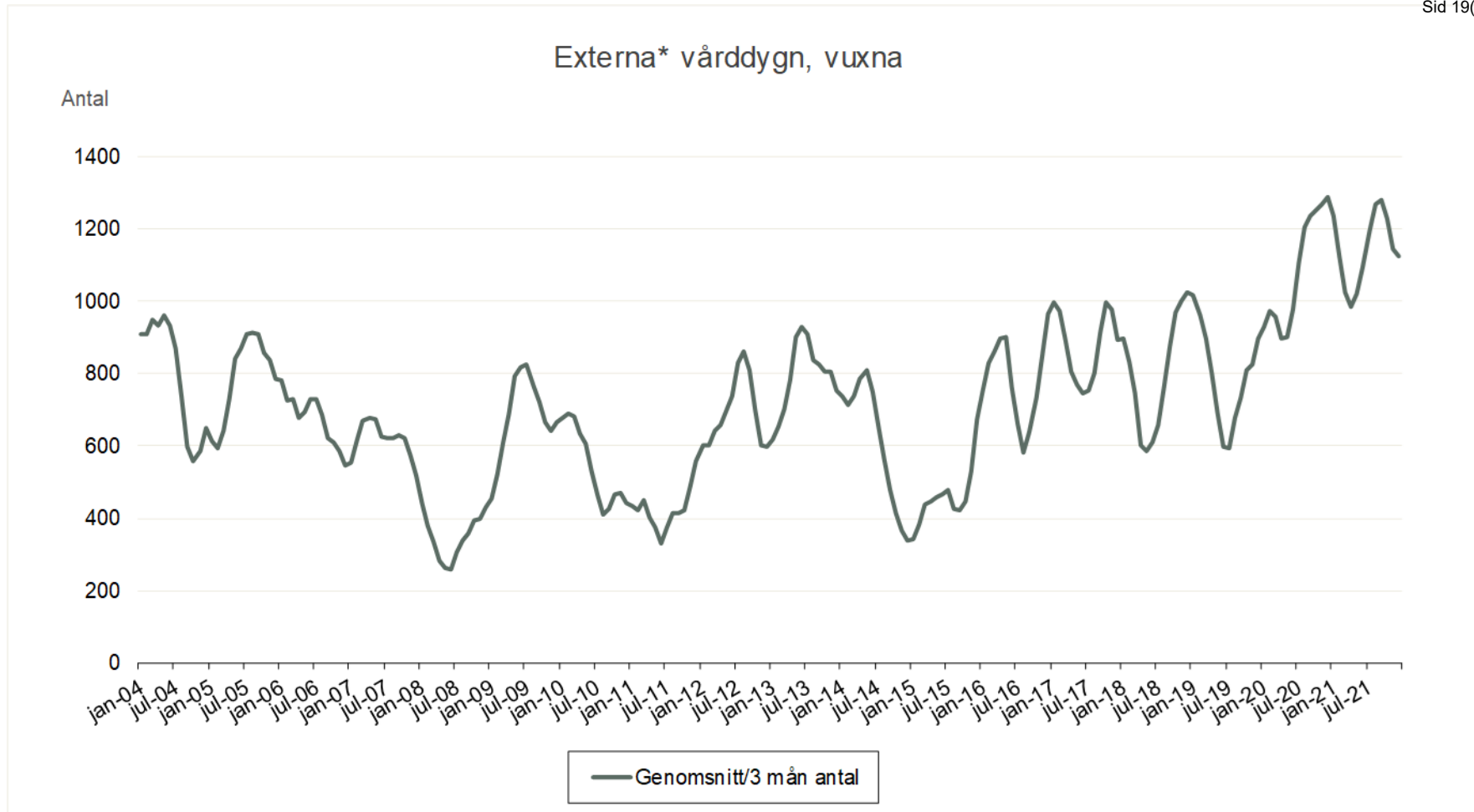

HVB externt, vuxna fördelat på insatstyp

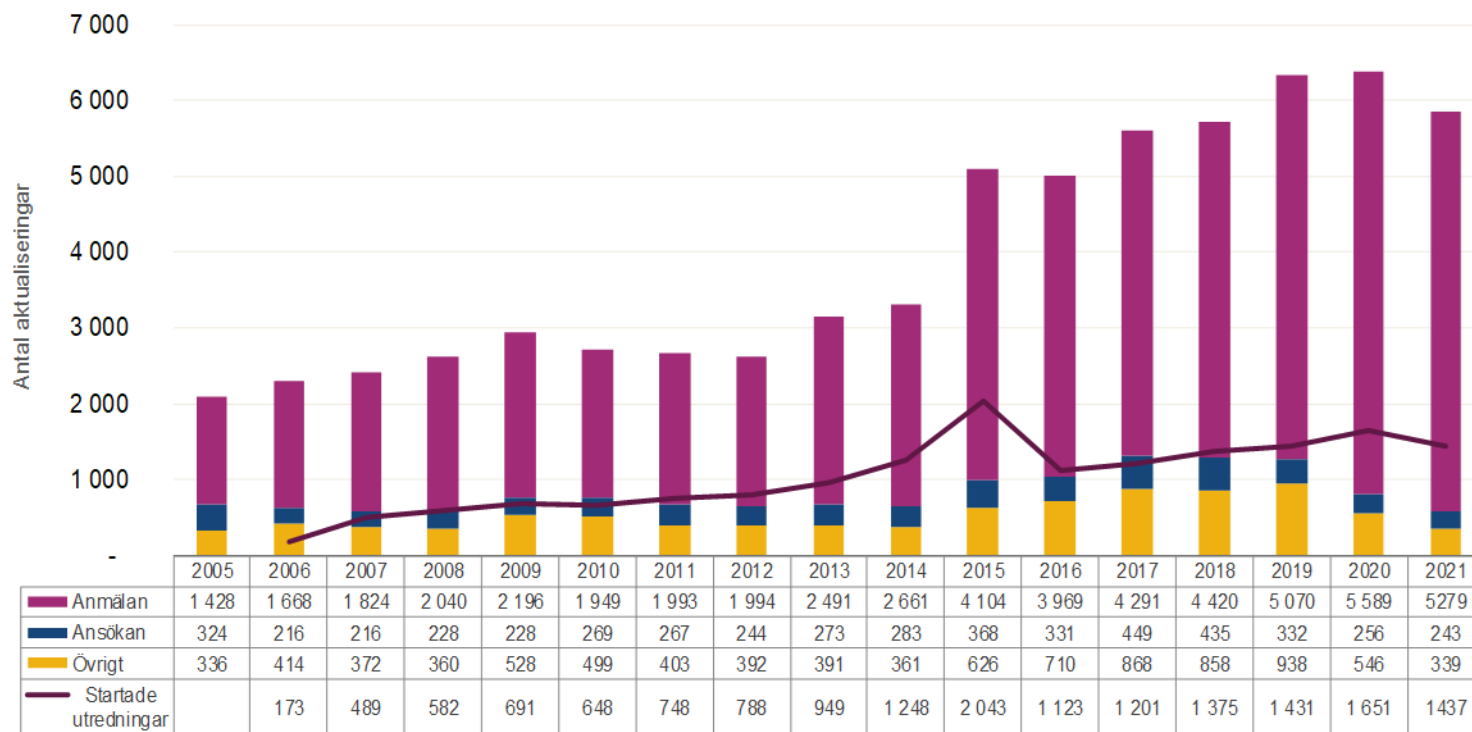

	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Placering LVM	19	17	21	19	19	16	13	13	11	9	9	9	10	8	9	9	7	7
Placering SoL	23	24	19	25	29	27	24	25	29	29	29	37	40	37	35	32	30	35
Antal unika personer	42	42	40	43	47	42	37	37	39	38	38	45	49	45	44	40	37	41

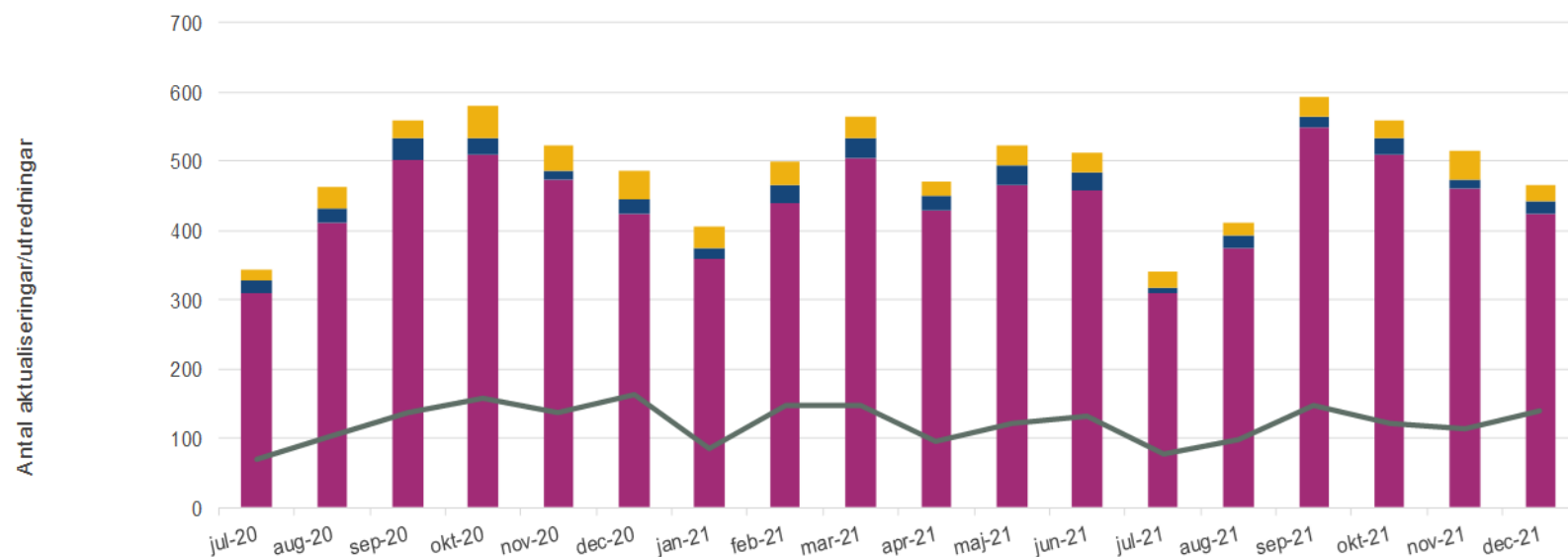

Aktualiseringar och startade utredningar, barn och unga (ackumulerat)

Aktualiseringar och startade utredningar, barn och unga

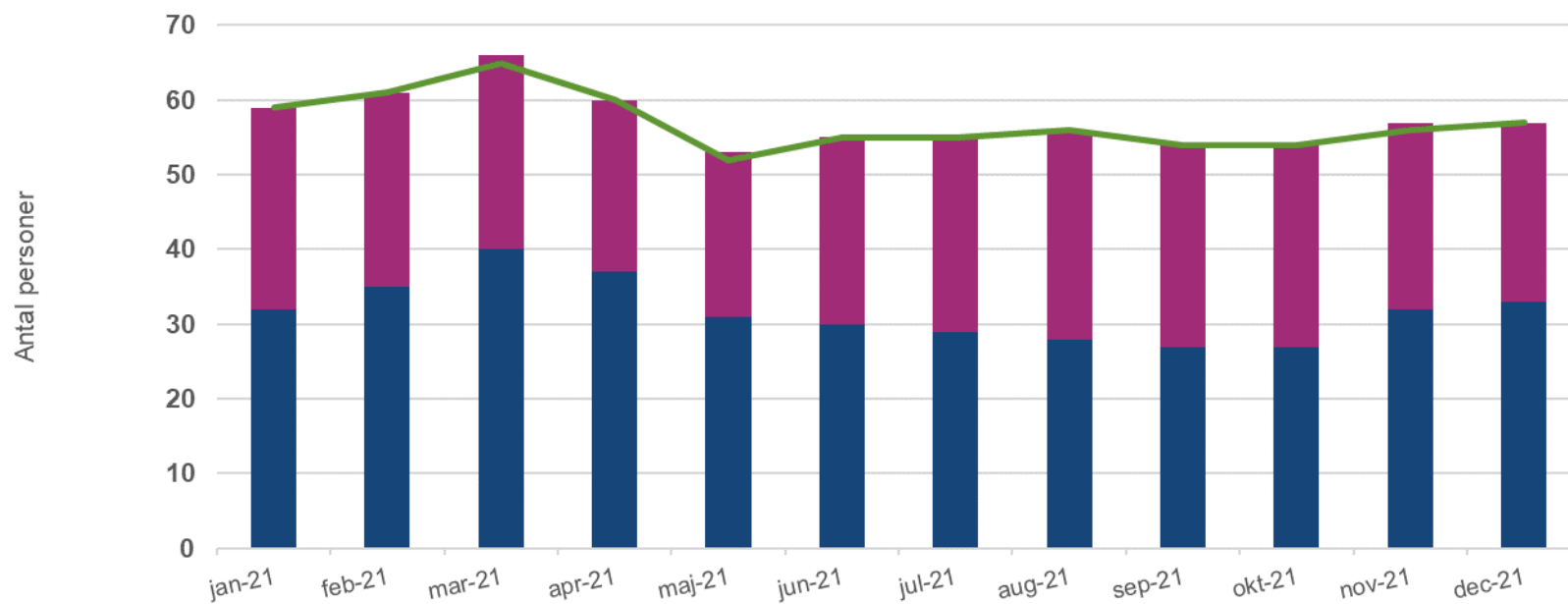

	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Övrigt	17	29	25	47	36	40	33	34	31	21	30	27	25	18	28	27	40	25
Ansökan	16	23	30	23	13	21	15	26	30	20	26	27	8	20	17	21	14	19
Anmälan	311	410	503	511	474	425	359	440	504	429	467	458	309	374	548	511	460	423
Startade utredningar	70	104	137	158	138	164	86	148	149	97	123	133	78	99	149	121	114	140

■ Anmälan
 ■ Ansökan
 ■ Övrigt
 — Startade utredningar

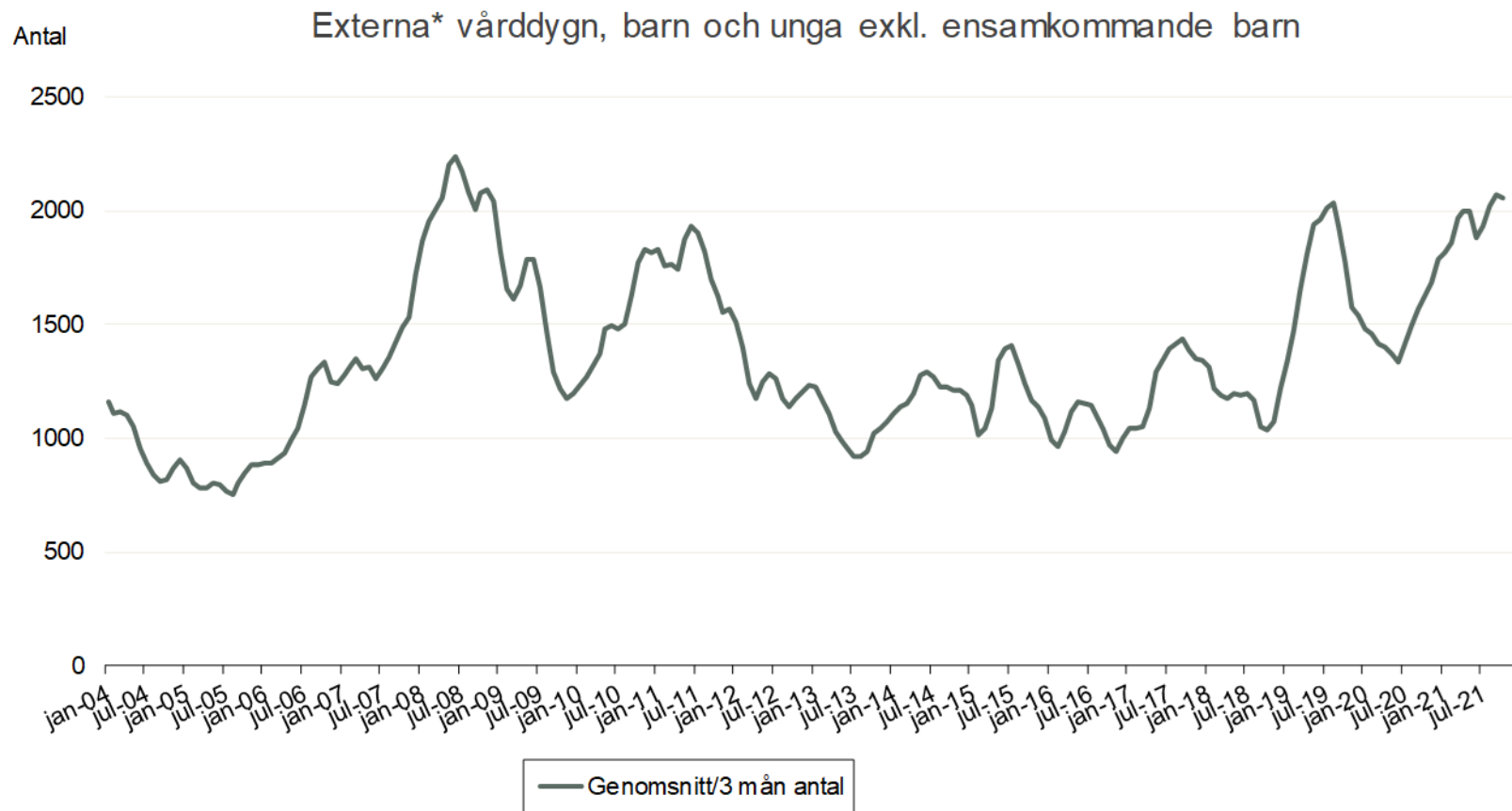

HVB externt, barn och unga fördelat på insatstyp

	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Placering LVU	27	26	26	23	22	25	26	28	27	27	25	24
Placering SoL	32	35	40	37	31	30	29	28	27	27	32	33
Antal unika personer	59	61	65	60	52	55	55	56	54	54	56	57

Kostnader KOLADA 2019/2020

Sid 27(271)

Individ- och familjeomsorg, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	8 911	9 439
Gävle	6 281	7 160
Västerås	6 793	6 641
Södertälje	6 981	6 568
Norrköping	6 453	6 211
Linköping	5 895	6 063
Helsingborg	5 743	5 961
Örebro	5 752	5 899
Uppsala	5 390	5 724
Karlstad	5 402	5 407
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	5 195	5 357
Sundsvall	5 091	5 335
Kristianstad	4 942	5 138
Riket	4 891	5 044
Jönköping	4 687	4 841
Umeå	4 164	4 406
Järfälla	4 209	4 380
Borås	3 944	4 133
Luleå	4 101	3 987
Växjö	4 192	3 973
Nacka	3 068	3 833
Halmstad	3 391	3 609

Ekonomiskt bistånd, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	2 630	2 909
Södertälje	2 184	2 275
Norrköping	2 427	2 158
Gävle	1 916	2 136
Helsingborg	1 970	2 131
Uppsala	1 930	1 951
Linköping	1 952	1 938
Kristianstad	1 789	1 892
Örebro	1 732	1 803
Västerås	1 749	1 774
Karlstad	1 493	1 615
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	1 472	1 572
Sundsvall	1 441	1 567
Riket	1 432	1 486
Jönköping	1 167	1 185
Järfälla	1 097	1 155
Växjö	1 119	1 123
Luleå	1 044	1 051
Halmstad	1 068	1 046
Umeå	1 005	1 039
Borås	771	812
Nacka	642	693

Barn- och ungdomsvård, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	3 750	3 724
Västerås	2 950	3 149
Gävle	2 448	3 056
Södertälje	2 970	2 954
Linköping	2 675	2 863
Norrköping	2 739	2 842
Örebro	2 732	2 815
Uppsala	2 436	2 748
Helsingborg	2 633	2 522
Jönköping	2 355	2 422
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	2 345	2 366
Riket	2 238	2 342
Umeå	2 152	2 336
Kristianstad	2 190	2 316
Nacka	1 504	2 183
Järfälla	2 168	2 183
Karlstad	2 216	2 120
Sundsvall	2 167	2 075
Borås	1 856	1 924
Växjö	1 916	1 841
Halmstad	1 590	1 642
Luleå	1 250	1 260

Missbrukarvård vuxna, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	1 873	2 085
Gävle	1 246	1 597
Luleå	1 392	1 297
Sundsvall	1 079	1 201
Borås	1 136	1 198
Karlstad	1 108	1 129
Västerås	1 252	1 101
Linköping	1 112	1 098
Helsingborg	936	1 098
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	986	1 018
Norrköping	954	890
Umeå	842	848
Jönköping	794	843
Örebro	818	828
Riket	813	810
Södertälje	940	795
Järfälla	642	718
Halmstad	507	654
Kristianstad	568	596
Växjö	667	595
Uppsala	593	590
Nacka	469	449

Övrig vuxenvård, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	538	610
Västerås	733	510
Karlstad	498	461
Örebro	434	412
Södertälje	739	399
Sundsvall	305	394
Nacka	354	390
Uppsala	346	354
Luleå	344	320
Riket	310	308
Växjö	379	307
Jönköping	273	293
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	278	291
Norrköping	255	256
Gävle	561	247
Kristianstad	273	229
Järfälla	192	209
Halmstad	110	146
Borås	105	128
Helsingborg	93	96
Umeå	81	94
Linköping	72	72

Familjerätt och familjerådgivning, kr/inv

Kommun	2019	2020
Södertälje	148	145
Gävle	110	124
Halmstad	116	121
Nacka	99	119
Järfälla	109	115
Helsingborg	112	114
Eskilstuna	121	111
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	114	110
Västerås	108	107
Växjö	111	106
Kristianstad	122	105
Jönköping	98	99
Riket	96	98
Sundsvall	98	97
Linköping	85	92
Umeå	84	88
Karlstad	87	82
Uppsala	85	81
Borås	75	71
Norrköping	77	65
Luleå	71	59
Örebro	37	41

Beslutsärende: Årsredovisning år 2021 för Socialnämnden

8

21SON247

Tjänsteskrivelse

2022-02-15

Diarienummer: 21SON247

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 - 17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Årsredovisning år 2021 för Socialnämnden

Förslag till beslut

- Att godkänna årsredovisningen avseende år 2021 för Socialnämnden,
- Att godkänna den sammanfattande årsredovisningen avseende år 2021 för Socialnämnden innefattande en målanalys inom respektive perspektiv,
- Att föreslå kommunfullmäktige besluta att kvarvarande pengar till investeringar, 4,52 mnkr, föras över till 2022, samt
- Att till kommunstyrelsen överlämna de två rapporterna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsrapporten för 2020 beskriver verksamheten som bedrivits under året. Den är upprättad enligt anvisningar från sektor Styrning och stöd. Rapporten redovisar även en avstämning i förhållande till den verksamhetsplan som Socialnämnden beslutat om för 2021 – 2024.

Det ekonomiska resultatet för 2021 blev 11,9 mnkr, där den största avvikelser återfinns inom boendeenheten och härrör till kundförluster avseende bostadshyror.

Socialnämnden ska även upprätta en sammanfattande verksamhetsrapport som ska ingå i kommunens samlade årsredovisning för 2021. Även denna är upprättad enligt anvisningar från Sektor Styrning och stöd.

Beslutsunderlag

- Upprättad årsredovisning för 2021 där det ingår en avstämning med de mål som fastställdes i verksamhetsplanen för 2021 samt en redovisning av resultatet för de uppdrag Socialnämnden fick av kommunfullmäktige avseende 2021.
- Upprättad sammanfattande årsredovisning för Socialnämnden för 2021.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Årsredovisning år 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam).....	7
1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	7
1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035	12
2 Uppföljning av politiska uppdrag	12
2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.....	12
2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.	13
2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden).....	13
3 Uppföljning av privata utförare	13
4 Resultat och investeringar	14
4.1 Resultat och investeringar	14
4.2 Covid-19	14
4.3 Kommunplan 2021.....	15
5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	15
6 Förväntad utveckling	15

Bilagor

Bilaga 1: SON Bilaga 1 Ekonomisk månadsrapport december 2021

1 Målanalys

1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Antalet inkomna anmälningar som handlagts av Mottagningsenheten avseende Barn/unga (0-17 år) har minskat från 2835 st år 2020 till 2706 st år 2021. Under 2021 var anmälningar upprättade av sektorns medarbetare (*ex officio*) den vanligaste anmälaren, tätt följt av Polisen och därefter grundskolor. Vanligaste anmälningsorsaken var *förälders övriga omsorgssvikt* (781 st) och därefter *förälders missbruk* (393 st) och *våld i hemmet* (376 st). Anmälningar avseende barn som utsatts för våld (fysiskt, psykiskt, sexuellt eller hedersrelaterat) har minskat från 259 st år 2020 till 205 st år 2021. 60 ansökningar avseende Barn/unga inkom under 2021, jämfört med 58 st 2020.

Ca 1500 st anmälningar avseende Barn/unga har ej lett till inledda utredningar. Majoriteten (ca 990 st) av dessa hade ingen tidigare kännedom i socialregistret, medan 565 st varit föremål för utredning och/eller insats tidigare.

Flera medarbetare på Mottagningsenheten har under 2021 i högre grad än tidigare föreslagit anmälningsmöten vid inkommen anmälan från främst skolor, med syfte att uppmärksamma barnets situation och stärka samverkan med anmälande skolor. Upplevelsen är att anmälningsmöten uppskattats av de skolor och familjer där detta genomförts. Ytterligare en aktivitet som Mottagningsenheten genomfört under 2021 tillsammans med kommunikatör, med syfte att öka antalet anmälningar och tydliggöra enhetens uppdrag för Gävle kommuns medborgare och samverkanspartners, är att utveckla information om processen gällande förhandsbedömningar på Gavle.se.

Statistik avseende utredningar på barn och unga under året

	Ålder	
	0-12	13-20
Utredningar		
Social utredning 11:1	1088	684
Utredning 11:1 Väcka talan vårdn överflyttn ensk hem 6:8 FB	7	1
Utredning 7 § LVM inleds		7
Utredning efter 6 § LVU		2
Utredning pågående LVU ärende	4	5

Att skriva en utredning och verkställa en placering som föregåtts av ett omedelbart omhändertagande är oerhört resurskrävande. De omedelbara omhändertagandena på barn 0-12 år har ökat från 4 st 2020 till 16 st 2021. Alla utredningarna inleds med stöd av SoL 11:1. Se ovan.

Det har även under perioden noterats att begäran om utlämnande av handlingar som inkommit både från enskilda och andra kommuner, har ökat väsentligt jämfört med samma period 2020. Det är en ökning från 60 stycken år 2020 till 102 stycken år 2021 (Utredningsenhet Barn). Detta är ett mycket tidskrävande arbete som dessutom ska hanteras skyndsamt. I samband med jul och nyår så var arbetssituationen på Utredningsenhet Barn så alarmerande att medarbetare från andra enheter omfördelades, då ärendemängden vida överskred de personella resurserna.

Det är fortfarande stora svårigheter att rekrytera familjehem i egen regi och det är även ett nationellt problem. Sedan hösten 2019 har Rekryteringsenheten ett aktivt samarbete med kommunikatör inom Gävle kommun, för att försöka hitta nya strategier vad avser

marknadsföring och rekrytering. En kommunikationsplan för 2021 har upprättats. Denna plan är ett levande dokument som fortlöpande uppdateras. Fyra medarbetare på enheten arbetar särskilt riktat med detta i en marknadsföringsgrupp. I kontakter med andra kommuner har enheten erfårit att samarbeten med kommunikatörer på sikt har gett bra resultat. Ytterligare en svårighet i rekryteringen av nya familjehem är att många uppdragstagare säger redan vid en inledande kontakt att de vill ha en ersättning utöver SKR:s riktlinjer. Enheten hamnar återkommande i en konkurrenssituation om familjehemmen på grund av detta, både med privata aktörer och med andra kommuner.

Familjerätten samverkar med andra grupper och inhämtar information från tidigare barnavårdsutredningar samt har referentsamtal för att lyfta i dialog med föräldrarna om barnens rättigheter och skydd. Detta för att ge föräldrar feedback på positiva förändringar och för att göra utredningar som en positiv upplevelse för barnen.

Utredningsenhet Ungdom förebygger placeringar genom fokuserat arbete med öppenvårdsinsatser i placeringsnära ärenden samt utökat fokus på möjligheter med inkludering av släkt och nätverk. Dock har nätverksmöten försvårats till viss del p g a Covid-19. UEU:s medarbetare upplevs arbeta mer med nätverksarbete nu än tidigare. Ser dock inte effekt i vissa ärenden så som med kriminella ungdomar samt då en del klienter har litet nätverk att arbeta med. Samarbetet inom UEU inom det nya arbetssättet har lett till att det egna Mottagningsteamet hjälper till att verkställa insatser samt är behjälpliga att följa upp insatser för att flödet/processen ska fortgå utan avbrott eller framflyttning. Enheten har också utvecklat samverkan med polis och åklagare under året.

Statistik för insatser gällande barn och unga

Barn och unga	Barn och unga	Barn och unga
	ålder	
Placering, antal personer	0-12	13-20
HVB	7	78
SiS	0	14
Nätverkshem	69	32
Jourhem	34	26
-varav konsulentstött	2	2
Familjehem	84	89
-varav EKB	3	10 (1 konsulentstött)
-varav konsulentstött	8	13 (exkl EKB)
Stödboende	0	13

Statistik för extern öppenvård gällande barn och unga

	ålder	
Öppenvård, antal personer	0-12 (10 per)	13-20 (86 pers)
Familjehemscentralen Rengsjö	8	26
Humbla Individ och Familj Ext ö-vård		17
Intense Rehab AB	1	19
Klätterträdet AB		1
Magelungens dagverksamhet		24
MiniMaria Motala Öppenvård		1

	ålder	
SSK Säkerhetsakademien AB	2	5

Kontor Förebyggande och kompetens

Förebyggandeenheternas primära samverkanspartner är Gävles skolverksamheter. Även drogsamordnarens aktiviteter riktar sig i hög grad till skolan. Arbetet sker från alla verksamhetsdelar och på olika nivåer. Några exempel:

- Drogssamordnarens kartläggning av ungas drogvanor CAN, årskurs 9 och årskurs 2 i gymnasiet.
- Tobaksfri duo, avtal mellan elever och föräldrar i årskurs 7.
- Samtal om oron, BIG:s utbildning för personal inom skolverksamheten hur man agerar vid oro om barns mående/hemsituation.
- Kompetenshöjande drogpreventiva insatser till elever, föräldrar och personal av drogsamordnare, Drogfri skola, BIG.
- Organiserandet av områdesgrupper i våra stadsdelar där fältgruppen har en nyckelroll med polis, skola, föreningsliv etc.
- Flera olika aktiviteter på gruppnivå i samarbete med skolan vid social oro.
- Våldspreventivt arbete i skolorna via metoderna Agera tillsammans och MVP (Mentorer Vålds Prevention)
- Socionom på Öppna förskolan via Familjecentralerna.
- Nära samverkan med skolan för att kunna erbjuda insatser utan biståndsbeslut i form av gruppverksamhet på Grinden samt föräldrastödjande insatser på Familjestödet.

I kraft av det övergripande KF-målet har ett operativt mål tydliggjorts. Förebyggandeenheterna ska utveckla nära samverkan med Gävles skolverksamheter för att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation. Detta mål har brutits ner i ett antal olika aktivitetsområden som redovisas nedan:

Riktade insatser till utvalda skolor

Fältgruppen har under året genomfört våldspreventionsinsatser (Agera tillsammans) på Andersbergsskolan. Vidare har även Fältgruppen och BIG genomfört två så kallade Nödstopp på skolans uppdrag. Syftet med denna insats är att i ett tidigt skede mobilisera kring oro om enskilda barns normbrytande/destruktiva beteende.

På Nynässkolan har insatsen Machofabriken genomförts tillsammans med lärare på skolan. Ett verktyg för arbete med frågor kring jämställdhet och mot våld bland unga.

Insatser för jämställdhet och mot våld bland unga

Läs ovan under insatser till utvalda skolor. Insatser Agera tillsammans har också påbörjats med Sörbyskolan och Staffansskolan.

Machofabriken och utbildningsinsatser på temat har också genomförts i samarbete med Gefle IF. Alla deltagare i projektet Shanazi hjältar har arbetat med Machofabriken inom ramen för sin utbildningsinsats.

Välfärds representant på BIG har under året genomfört utbildningar i Agera Tillsammans samt MVP (Mentorer i våldsprevention) för personer som ska utbilda i programmen inom ramen för sin yrkesutövning, framförallt skolpersonal.

Familjestödet återuppbygger samverkan med alla rektorsområden i Gävle

Familjestödet har gått ut med information till samtliga rektorer samt andra nyckelpersoner i kommunala skolor och friskolor om Familjestödets insatser samt vilka kontaktpersoner som är tilldelade samverkan i deras rektorsområde.

Kontaktpersoner i rektorsområdena Sättra och Andersberg har haft samverkansmöten med olika aktörer där skolan är en huvudaktör.

Informationssatsning förskola

Chef vid Familjestödet har upprättat möten med förskolans chefer med information gällande Familjestödets insatser samt vårt mål att tidigt upptäcka barn i utsatt situation.

Kontaktpersoner från Familjestödet finns i alla förskoleområden.

Anpassade insatser för familjer med barn i förskola.

Ej påbörjat, vi erbjuder våra ordinarie insatser till denna grupp

Anpassade insatser till familjer med barn som har problematisk skolfrånvaro.

Familjestödet har påbörjat en metodutveckling gällande arbetssätt i syfte att tidigt upptäcka barn i denna situation samt erbjuda anpassade insatser.

Målet bedöms sammantaget som delvis uppfyllt

Kontor Stöd i hemmet - Genomförda aktiviteter

Unga vuxna samt deras föräldrar kan snabbt ta kontakt med Öppen vårdsenhet via mail, telefon eller genom personligt besök.

Medarbetare inom öppenvårdsenhet har ett nära samarbete med Mottagningsenhet dit de anmäler ärenden där oro finns för den unges mående och hälsa. Rutin finns upprättad inom enheten.

Öppenvårdsenhet vuxen erbjuder ungdomar (från 18 år) beroendevård och anpassat stöd i syfte att fullfölja skolgång.

Öppenvårdsenhet har ett nära samarbete med skola, KAA (kommunens aktivitetsansvar), UMO (Ungdomsmottagningen) samt Försörjningsstöd.

Öppenvårdsenhet barn och familj samarbetar med såväl utredningsgrupperna inom kontor Myndighet som Familjehemsgruppen för att utveckla en säker vårdkedja där familjens behov blir synliggjord.

Öppenvårdsenhet barn och familj samverkar med andra aktörer såväl internt som externt. Region Gävleborg är en viktig samverkanspartner där psykiatri är stor del av den samverkan vilken är nödvändig för att aktuella familjer ska få adekvat stöd och behandling. Intern samverkan påverkas av hög ärendebelastning. Extern samverkan påverkas av olika rutiner, roller och uppdrag.

Öppenvårdsenhet barn och familj arbetar aktivt med föräldrar till barn med hög skolfrånvaro. Tyngdvikt läggs på att identifiera de områden som påverkar det enskilda barnets skolfrånvaro. Samtal och praktiskt arbete utförs i hemmet för att aktivera förälder / föräldrar till ökad förståelse för närvaro i skolan. Enheten arbetar aktivt för att kontinuerligt hitta forum för samverkan skola – föräldrar.

Öppenvårdsenhet barn och familj deltar aktivt på skolmöten för att främja konstruktiva samtal mellan skola – familjer. Varje enskilt barn följs upp via genomförandeplan med mål tillsammans med familjen / socialsekreterare.

Analys av indikatorerna

Antalet orosanmälningar är högre i bägge åldersintervall än målvärden, dvs antalet orosanmälningar totalt befinner sig på en högre nivå än bedömt när baslinjevärden etablerats 2019. Antalet orosanmälningar 7-12 år är på en klart högre nivå än målvärdet, men lägre än förra året (1781 st 2020). Det går inte att dra enkla samband till den högre nivån av antalet orosanmälningar, men det finns med all sannolikhet samband till övrig utveckling inom området (ökade antalet placeringar/samhällsutveckling i stort, möjligen spelar även anmälningsbenägenhet in). Analyser och utvärderingar pågår parallellt och bedöms rapporteras under våren 2021.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Orosanmälningar barn, 1-6 år	1 480	◆	1 350	
Orosanmälningar barn, 7-12 år	1 722	■	1 300	

1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

Nämndens/bolagets verksamheter

Många delar i verksamheten kopplat till Skolfam har fått anpassats efter de nya förutsättningarna kopplat till Covid-19. De skoluppföljningar som varit planerade har i de allra flesta fall ägt rum via teams. Under hösten ägde fler fysiska möten rum, beroende på förutsättningarna. Det som påverkats mest är kartläggningarna av barnen som behöver ske fysiskt på plats. Även om medarbetarna varit förberedda för besök har det blivit inställda tillfällen då familjehem och barn samma dag kunnat ha symptom, åter igen beror bortfallet mestadels utifrån Covid-19.

Kopplat till Statsbidraget pågick ett arbete tillsammans med Rekryteringsenhet Uppdragstagare och verksamhetschef, att hitta lämpliga aktiviteter som även tillförde barnen i Familjehemsvården något extra kopplat till de placeringar som är pågående.

Ett flertal barn har erbjudits aktiviteter med ”guldkant”, som t ex heldagsumgänge i Furuviksparken och liknande. Inköp har gjorts av pedagogiskt material för att gynna barns utveckling och lärande. Satsning och utbildning har genomförts för att starta upp stödgrupper för placerade barn, vilket planeras ske under våren 2022. Utbildning har ägt rum för att ge bättre verktyg till kvalitativa samtal med barn i det pågående uppföljningsarbetet. Utbildning har ägt rum för att ”rusta” uppdragstagare/familjehem, att få bättre kunskaper i att möta barn med bland annat olika former av trauma.

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	87%	◆	95%	

1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Kontor Myndighet

Socialnämnden ska i samverkan med andra aktörer bidra till att bryta socioekonomisk segregation samt öka individens självständighet.

Den nyöppnade enheten Våld i nära relationer som startade september 2021 har under året haft 206 pågående utredningar gällande vuxna som ansökt om skydd eller stöd utifrån våld, samt 64

utredningar av barn/unga 0-18 år (62 unika personer) som upplevt våld i nära relationer. Utifrån att enheten är under uppstart så görs ett omfattande arbete kring att sätta rutiner och utveckla samverkan med övriga enheter samt externa samverkanspartners.

Utredningsenhet Vuxen			
Statistik för utredningsenhet vuxen	2019	2020	2021
Totalt antal pågående utredningar	1009	1252	1113
Utredning LVM	231	284	275
Utredning SoL	775	968	838
Utredning efter 6§ LVU	2	0	0
Utredning pågående LVU ärende	1	0	0
Aktualiseringar p g a LOB	454	416	410
Ansökningar p g a våld i nära relation	47	116	146

Utredningsenhet vuxen har under 2021 haft ett fortsatt högt antal LVM-anmälningar 235 stycken fördelat på 139 personer. Därtill inkom 410 aktualiseringar gällande LOB. Detta resulterade i 275 utredningar enligt 7 § LVM. Utifrån dessa omhändertogs endast 12 personer enligt LVM, vilket till stor del beror på ett bra motivationsarbete. Det har varit hög kvalitet i de LVM-utredningar som genomförts, både genom handläggarnas arbete och i samverkan med Ambulerande motivationsteamet. Det som dock är alarmerande är att de anmälningar som kommer in till socialtjänsten inte håller en tillräckligt hög kvalitet, utan att anmälningspliktiga personer/verksamheter kan uppfattas använda anmälningar enligt 6§ LVM som en remiss till kommunen.

Under året har flera utbildningsinsatser/dialoger först i frågan och där 1:e socialsekreterare och arbetsledare för Ambulerande motivationsteamet träffat en större mängd av region Gävleborgs läkare (Gävle sjukhus) för att öka kunskapen kring lagstiftning och vårt arbete. Vi har även fullföljt planerad dialog med Polisen Gävle.

Då adekvat vård på hemmaplan ej kunnat erbjudas på önskvärd sätt har detta bidragit till ökade kostnader för externa köp enligt Socialtjänstlagen. I merparten av de placeringar som gjorts finns en samsjukligheten vilket innebär en komplexitet i både samverkan och att erbjuda vård i andra former. Detta då denna målgrupp har en särskild utsatthet och påverkas särskild av rådande inskränkningar i samhället, men även utifrån att det idag inte finns anpassade insatser i tillräcklig utsträckning på hemmaplan.

Den 8 april 2021 publicerades e-tjänsten ”ansökan om bistånd till boende” som har fungerat bra och främst avlastat handläggare på Mottagningsenheten men även Boendeenheten (UEBO). Sedan de digitala ansökningarna infördes registreras alla ansökningar som inkomna och det inleds utredning. Tidigare så har inledande av utredning fördröjts ifall det varit otydligheter kring uppgifter eller huruvida en ansökan gjorts eller ej. Utredningstiden har minskat från 106 till 66 dagar i genomsnitt. Antalet nya ärenden har under året varit i genomsnitt ungefär 35 per månad. I de 415 ärendena som inkom under året var det 91 klienter som återtog ansökan, 73 klienter beviljades socialt boende, 273 avslagsbeslut fattades varav 23 klienter överklagade sina beslut. UEBO försöker hela tiden att samverka internt inom förvaltningen och externt främst med sjukvård/psykiatri/före detta Omvårdnad och där ha klienten i fokus. Enhetschef har medverkat i framtagandet av ett IOP avtal med Ria/Hedvigslunds kyrkan.

Förtur

Gällande arbetet med förtur har UEBO blivit mer restriktiva i bedömningarna. Klienter

informerar om att de själva behöver uttömma sina egna resurser genom att till exempel vara anmälda på ABG och stå i kö för bostad samt söka bostad i hela Gävle kommun. Ärenden som prioriteras är de som kommer från AME och är kommunanvisade samt våldsärenden. Under året blev 15 förturer beviljade, AME (kommunanvisade) inräknat. 2020 beviljades 25 förturer.

Träningslägenhet

Utredningsenhet Boende (UEBO) har sedan 20-08-25 delegationen att bevilja träningslägenhet. UEBO arbetar för det "friska" hos klienten och att klienten efter insatser skall kunna erhålla eget boende. Sedan delegationen flyttades över har det aktivt arbetats med bedömningsgrunderna som ska gälla för att kunna beviljas insatsen samt att det kommer att göras en översyn över klientens skulder och ekonomi. I samverkansavtalet med ABG arbetas det även för att hyra ut dessa lägenheter genom en annan avtalsform. Målsättningen är att få ett bättre flöde från träningslägenhet/övergångsavtal till eget avtal. 21-12-30 hade tre klienter träningslägenhet.

Bo Kvar

Projekt Bo Kvar 2.0 startade 19-02-01 och bedrivs i samarbete med Gavlegårdarna. Arbetet skall främst inriktas förebyggande mot störningar och social problematik i Gavlegårdarnas bostadsområden. Socialtjänsten har fått ekonomiska medel till att anställa en handläggare detta syfte, den nya Bo kvar handläggaren började 20-04-01. Det har dock visat sig att det till stor del handlar om hyresskulder och äldre personer som inte haft förmåga att sköta sina hem. Handläggare har då förmedlat kontakt med andra enheter. Totalt under 2021 aktualiserades 471 personer. Hyresgäster som visat sig betalat hyran innan kontakt tas av Bo kvar aktualiseras inte i Bo kvar. Totalt blev 29 hyresgäster som haft kontakt med Bo kvar avhysta. Ingen avhystes på grund av vanvård.

Jourlägenhet

Det har inte varit någon större efterfrågan på jourlägenheter under 2021 och det har varit få placeringar. I oktober överlät UEBO sex jourlägenheter till Enheten Våld i Nära relationer (EVIN), som själva kommer att besluta och verkställa insatsen. Detta kommer att förbättra beslutsflödet och arbetsmiljön för båda enheter att endast en enhet är inblandad i ärendet. Under året togs 8 beslut på jourlägenhet och 21-12-31 hade vi en egen placering i jourlägenhet. 2020 togs 36 beslut på jourlägenhet.

Akutboendet

Antalet pågående insatser var 73 stycken, 38 av dem påbörjades under 2021. Totalt är det 165 personer i ärendena.

Övergångsavtal

Under 2021 har arbetet resulterat i att 76 klienter fått eget hyresavtal (nämndens mål är 25/år), främst hos ABG men även hos andra hyresvärdar, och kan alltså avslutas här. Det är 29 klienter som fått skuldsanering och 17 har fått beslut om inledande skuldsanering. Under året beviljades 14 övergångsavtal. Antalet övergångslägenheter var 21-12-30 till antalet 346. UEBO meddelade 17 klienter uppsägning pga. skuld och 6 klienter uppsägning pga. störning/vanvård. Av dessa inledde vi sex processer i Tingsrätten. ABG sade upp ett avtal och Balder sade upp ett avtal med oss, båda pga. vanvård.

Socialnämnden ges i uppdrag att utvärdera och utveckla sitt arbete med personer i hemlöshet och/eller långvarigt missbruk.

Bostad Först

Ett förberedande arbete för att starta projektet Bostad först startades under 2020. Studiebesök i två kommuner genomfördes och en dialog fördes med Gavlegårdarna, detta då Socialtjänsten inte har några egna bostäder. Ett möte med Gavlegårdarna resulterade i att Vålfärd Gävle skulle göra en sammanställning över de boendeformer som finns, och att det i denna sammanställning skall framgå vilka kriterier som gäller för att kunna beviljas en viss typ av boendeform. Detta har gjorts men arbetet med Bostad först har dock inte utvecklats något under 2021.

Kontor Förebyggande och kompetens

Förebyggandeenheterna ska erbjuda insatser som verkar brottsförebyggande och uppmärksamma socialt utanförskap.

Fältgruppen inför metoden Nödstopp som togs i drift under maj månad. Metoden syftar till att mobilisera privata och professionella nätverk runt barn och unga där det finns riskfaktorer för social problematik. Personalen har arbetat med liknande arbetssätt tidigare men denna metod är en vidareutveckling. Fältgruppen utvecklar också metodiken i hur man samlar föräldrar vars barn utvecklat riskabla umgängesmönster (gängbildning).

Förebyggandeenheten har upprättat samarbete med verksamhet på Jägargatan kring socioekonomiskt utsatta och nyanlända för att erbjuda en första föräldragrupp. Samarbete med Försörjningsstöd planerar att upprättas. Dessutom har medarbetare utbildats i föräldragrupsverksamhet för nyanlända. En första grupp har påbörjats. Satsningen har finansierats via medel från Länsstyrelsen.

Medarbetare på Grinden har utbildats och certifierats i ett förebyggande stödprogram Childrens Program som riktar sig till barn 7-12 år med missbruk i familjen. Insatsen innebär att medarbetarna stödjer barn och föräldrar genom intensiva stödinsatser i grupp under 4 intensiva dagar.

Fältgruppen arbetar vidare med insatsen Nödstopp vid tidigt identifierad oro. Även riktad insats med gruppering av ungdomar i stadsdelsarbete där signaler om social oro finns. Fältgruppens planering att ha en riktad föräldragrupp och till viss del annan gruppverksamhet har ej kunnat genomföras p g a pandemin.

Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheterna som riktas till familjer ska vara lätt tillgängliga.

Familjerådgivningen har via effektivare tidsbokning minskat ner sina väntetider från 29 dagar vid förra årets utgång till 23 dagar vid utgång av tertial 3, 2021. Familjestödet och familjecentralernas verksamhet har påverkats av nedstängning och pandemin men har under året tillgängliggjorts.

Familjestödet har öppnat chattfunktionen. Råd och stödsamtal erbjuds också i full skala. Flera föräldragrupper har igångsatts Grinden öppnar upp ökat antal grupper.

Kontor Stöd i hemmet

I syfte att öka individens delaktighet görs alla klienter delaktiga i att forma sin individuella behandling vilket tydliggörs i en genomförandeplan. Denna kan ligga parallellt med vårdgivares vårdplan. Denna planering är föremål för kontinuerlig uppföljning. Detta är ett implementerat arbetssätt.

Alla insatser anpassas efter den enskildes behov och erbjuds både enskilt och / eller i grupp. Matchning av insats sker genom inventering av klientens kontextuella situation, behov och önskemål. Om klienten inte har förmåga att genomföra en strukturerad behandlingsform erbjuds i stället; Individanpassad Insats. En modell som innebär samordning, aktiv samverkan med andra viktiga huvudmän, stöd i boendet, social träning, alkohol/ drog behandling, motivationsarbete, hälsoprofil, samarbete med AME.

Öppenvårdsenhet vuxen har kontinuerlig samverkan med Region Gävleborg psykiatriska kliniken samt Beroendecentrum. Öppenvårdsenhet vuxen har nära samarbete med Blåklockan och Stickan.

För att möjliggöra stöd och behandling för klienter med hög grad av samsjuklighet samt för att undvika kostsamma HVB placeringar har Öppenvårdsenhet Vuxen skapat ”Individanpassad Insats”. Samordning och samverkan är tydliga ledord i arbetet. En del av arbetet innebär att stödja / motivera bostadslösa klienter att följa sin vårdplan så att de kan nå en boendelösning. I de fall annan huvudmans insats krävs för att behålla bostad (ex psykiatri, Boendestöd mm) är ansvarig behandlare samordnare av detta.

Alkohol- och drogterapeuter återfinns inom öppenvårdsenhet Barn och Familj sedan sommaren 2020. Denna kompetens har inneburit ett stort tillskott, främst i arbetet med ungdomar där det förekommer alkohol och drogproblematik. Behandlare och alkohol-drogterapeuter inom

Öppenvårdsenhet vuxen har fokus på målgrupp 18 – 25 år. Öppenvårdsenhet vuxen har genomfört ett fördjupningsarbete med fokus på denna målgrupp. Det har resulterat i en kunskapsöversikt med tillhörande implementeringsplan vilken påbörjas höst-21.

Stödboendeenheten har ett nära samarbete med Ambulerande teamet avseende personer aktuella för s.k. paragraf 7 utredning enl. LVM. Detta för att möjliggöra snabb ingång till stödboende. Denna grupp har alltid högsta prioritet. Familjeboendet har, sedan avveckling av HVB verksamhet, bytt namn till Familjehuset. Detta för att markera ny inriktning av verksamhet. Familjehuset har utvecklat arbetsmetod för intensiv utredning och behandling, vilken möjliggör intensivt arbete i fler familjer än tidigare. Antal familjer med insats från Familjehuset är nu fler än dubbelt så många jfr med tidigare insats Familjeboendet. Familjehuset utreder nätverkets möjlighet och lämplighet att utgöra stöd – och / eller säkerhetsperson under tid som barn utreds.

Hemstagården drabbades vid översvämningen i Gävle 17 augusti 2021. Hela källarplanet vattenfylldes och allt som förvarades här fick kastas. Ärendet avseende de kostnader i samband med detta är adresserade till kommunens Försäkringsbolag. Hemstagården har under året byggt om kök och gått från att ha varit mottagningskök till att bli tillagningskök. Detta har haft stor positiv inverkan på ekonomin. Samtliga rum på Hemstagården har rustats under 2021. Detta var planerat sedan tidigare och berodde inte på översvämning, brand eller dylikt.

Pågående förändringsarbeten: Med utgångspunkt från KPMG:s rapport har ett förändringsarbete inletts med fokus att se över arbetssätt och metoder, kategorisera insatser samt kostnadsberäkna dessa. Detta förväntas kunna användas som beslutsstöd vid val av insats. Arbeta mobilt: Breddinförande är genomfört på samtliga enheter.

Kontor Boende (tillsynsboendet Stallgatan)

Samtliga enheter inom kontoret har genomfört uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och planerat åtgärder för kommande arbetsmiljöarbete.

Enheterna har ett fortsatt fokus på att begränsa smittspridningen. Utifrån pandemiläget har anpassningar av såväl kundaktiviteter som arbetsformer fortsatt på samma sätt som under föregående år.

Kvalitetsarbete/egenkontroll

- Införande av löpande uppföljningar, boendesupport, med varje kund.
- Revidering av inskrivningsmallar.
- Utförd uppföljning av SAM.
- Framtagande av rutin och mall för egenkontroll.
- Inventering av kompetensplan har pågått under året samt dialog om kravspecifikation vid rekrytering.

Analys av indikatorerna

En indikator - tid till insats - har det utvecklats metod för under 2021. Denna metod är nu etablerad och kommer att börja mätas under 2021, vilket även blir året då ett basvärde kan etableras. Samtliga externa placeringar har följt upp enligt plan under 2021. Andelen återaktualiserade brukare har ökat marginellt från 2020. Detta har att göra med att ett fel i mätmetodik har konstaterats vilket nu får genomslag i presenterat utfall för året. Jämförelser med tidigare år är alltså problematiska.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Tid till insats (1)		—	
Externa placeringar följ upp (2)	100 %	100 %	
Ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21	57 %	60 %	

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats (3)			

1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035

—

Nämndens/bolagets verksamheter

Handlingsplaner för fossilfria transporter skulle tas fram under hösten 2021 för att därefter inleda genomförandet av dessa under 2022-25. Aktiviteten har ej genomförts.

Miljökrav vid köpt av plats

I de ramavtal som nyttjas vid köp av plats för socialnämndens ansvarsområde är det fler kommuner som har avtal med samma utförare. Det gör att utföraren behöver förhålla sig till väldigt många kommuners krav och av den anledningen blir miljökrav som ställts blivit mer allmänt hållna. Det försvårar möjlighet till att följa upp utförare utifrån Gävle kommuns miljömål. Under 2021 följdes inte miljökrav upp för upphandlad kärnverksamhet inom nämndens ansvarsområde, men uppföljningen för 2022 planeras innehålla generella frågor kring utförarnas miljöarbete.

Analys av indikatorerna

Verksamheterna under nämndens ansvarsområde har inte slutredovisat miljöarbetet i tillräcklig omfattning för att fullt ut kunna bedöma resultatutvecklingen samt om aktiviteter är helt genomförda eller ej. På grund av pågående pandemi under året har vissa aktiviteter ej kunnat genomföras/slutföras som planerat. En samlad bedömning är att målet därmed ej är uppnått. För att målet Ett klimatneutralt Gävle ska nås till 2035 behövs ökad takt och fokus på aktiviteter åren framöver.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal genomförda aktiviteter (1)	1	—	

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.

Uppföljning uppdrag

Ett arbete har påbörjats för att analysera vilka insatser som genomförs inom socialnämndens ansvarsområde idag, där bland annat bedömning av relevans, evidensgrund och effekt ska ingå. Detta underlag ska sedan tjäna som grund för ett framtagande av förslag till strategi för den framtida riktningen för socialnämndens insatser inom bland annat förebyggandearbete och

arbete kring missbruk.

Uppdraget har även givits Kommunstyrelsen och har planerats och finansierats av Styrning och stöd. Förebyggandeenheten har varit delaktig i den utredning Public Partner genomfört under 2021. Slutrapporten som förväntades under vecka 37 har blivit fördröjd p.g.a behov av kompletteringar. Nytt förslag på slutrapport har presenterats efter årsskiftet (januari 2022). Arbetet pågår fortfarande.

2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.

Uppföljning uppdrag

Förebyggandeenhetens fokus i detta uppdrag kommer att ligga på riktade insatser från Familjestödet vid problematisk skolfrånvaro. Beskrivet under målet kraftigt förbättrade skolresultat. Efter en tid då Familjestödet har haft en begränsad verksamhet har samarbete upprättats med skolverksamheterna samt arbete med metodutveckling.

2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden)

Uppföljning uppdrag

Uppdraget har givits gemensamt till socialnämnden och utbildningsnämnden. Sektorcheferna för Utbildning Gävle och Valfärd Gävle har formulerat ett uppdrag att föreslå en samverkansstruktur mellan sektorerna utifrån behovet av samverkan samt de politiska uppdragen. Verksamhetscheferna för elevhälsan och grundskolan samt kontorschef för förebyggande och kompetens är ansvariga för genomförandet.

För att uppnå effekt i samverkan behöver regionen ingå. Den huvudsakliga samverkansstrukturen är byggd på befintliga samverkansformer och mest lämpad för vidareutveckling var den regionala välfärdsstrukturen. Den operativa välfärdsgruppen har därför utökats med bland annat rektorer från alla skolformer. Varje representant har uppdrag att fånga upp information från övriga delar i organisationen som inte är representerade.

Samverkan mellan skola och socialtjänst utifrån placeringar och öppenvård har varit ett fokusområde för det analysarbete som under hösten 2021 genomförts på uppdrag av sektorchef. En handlingsplan för det fortsatta arbetet kommer presenteras i februari 2022, där utveckling av samverkan mellan socialtjänst, skola och region kommer vara ett särskilt område.

3 Uppföljning av privata utförare

Nämnden följer den plan för uppföljning av privata utförare som nämnden tidigare antagit. Uppföljning ingår i arbetet för kvalitetsteamet inom Valfärd Gävles. Inga avvikelser.

4 Resultat och investeringar

4.1 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Budget helår 2021
Verksamhetens intäkter	73,2	82,0	69,7
Personalkostnader	-291,5	-285,9	-299,5
Övriga kostnader	-327,9	-279,8	-328,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,5	-0,4	-0,5
Internränta	0,0	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-546,7	-484,1	-558,6
Kommunbidrag	558,6	461,9	558,6
Årets resultat	11,9	-22,2	0,0
Investeringar	6,0	0,4	10,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Resultat och prognosanalys

Resultat

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. december 2021 på plus 11,9 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt junisammanträde att tilldela socialnämnden ytterligare 65 mnkr för budgetåret 2021 för årets placeringskostnader och kommunstyrelsen beslutade att tilldela ytterligare 40 mnkr till socialnämnden utifrån framställda behov i delårsrapport 2. Dessa tillskott beror till stor del på att placeringskostnaderna har ökat väldigt mycket under slutet av 2020 och fortsatt att öka under 2021. En djupare utredning kring orsakerna till ökningen och åtgärder för att kunna minska placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externa stöd. Åtterrapporering av utredningen kommer att ske till nämnden och kommunstyrelsen under våren 2022.

De enskilt största positiva avvikelserna inom socialnämndens ansvarsområde är lägre kostnader för personal som beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Mer detaljerade beskrivningar finns i bilaga 1.

Investeringar

Utfallet för investeringsverksamheten inom socialnämnden blev ca 6,0 mnkr av en budget på 10,5 mnkr. Utfallet blev något lägre med anledning av förseningar på grund av covid-19 pandemin och skyfallet i augusti.

4.2 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer

Effekterna av extern påverkan pga Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

Se resultatkommentarer

4.3 Kommunplan 2021

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Se resultatkommentarer

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer

5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Nämnden kan konstatera att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt.
- Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2021 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2021. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar.
- Nämnden har ett särskilt arbete med externt stöd igång där fokus är att förskjuta resurser från externa placeringar till andra insatser i egen regi, ett arbete som kommer att landa i ett antal kraftfulla åtgärder som kan implementeras från och med 2022.
- Under året har sektorn arbetat med att sätta ett särskilt fokus på våld i när relationer, vilket bl. a. resulterat i att en särskild våldsenhet kommer inrättas från hösten 2021. Värt att notera är att detta handlar om att flytta resurser inom organisationen, nämnden har inte tillförts resurser för denna fokusering.
- De två IOP-överenskommelser som nämnden har med kvinnojouren Blåklockan samt med mansjouren Stickan har varit igång sedan årsskiftet och under våren har avstämningar skett med respektive organisation. En IOP-överenskommelse har även tecknats med "Hela människan" i Gävle och Hedvigslundskyrkan, som innebär ett långsiktigt samarbete och finansiering för stöd och hjälp till personer som är bostadslösa eller på annat sätt befinner sig i en utsatt livssituation.
- Situationen med Covid-19-pandemin är och har varit helt dominerande under våren. I princip all verksamhet och kraft har fått ställa om och anpassa sig efter detta. Detta har påverkat måluppfyllelsen negativt under året.

6 Förväntad utveckling

- Kontakt har tagits med kommuner i R9-nätverket för att se hur trenderna ser ut i andra kommuner inom nätverket vad gäller inkommande ärenden, placeringar och skyddsplaceringar. Den återkoppling som hittills inkommit ger vid handen att utvecklingen generellt är likartad i dessa övriga kommuner, men att de bakomliggande orsakerna behöver utredas närmre.
- Nämnden ser i nuläget inte det kommer ske några omfattande trendbrott vad gäller t ex aktualiseringar, där trenden varit ökande under tio år. Ökande antal aktualiseringar minskar dock inte kraven på nämnden och organisationen på att utreda och besluta om eventuella insatser inom lagstadgad tid. Detta kommer sannolikt medföra ytterligare ökande ekonomiska utmaningar för nämnden.
- Effekterna av en inrättad våldsenhet och IOP med jourorganisationerna är viktiga, och kommer vara en del i det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer. Sannolikt måste

dock ytterligare insatser till för att lyckas över tid med tanke på utvecklingen.

- En djupare analys vad gäller placeringar, dess utveckling och anledningar till de ökade volymerna, har igångsatts. Denna analys som medföra förändringar av organisering och arbetssätt inom sektorn. Dock bör det noteras att det förefaller osannolikt att de ökade behoven enbart kan mötas med förändrade arbetssätt, starkare samverkan eller tydligare fokus i nämndens egna prioriteringar, även om det är väsentliga utvecklingsområden. Det är väsentligt att de kommande åren föra en mer systematisk dialog kring resursbehoven för Socialnämnden så att resurserna tydligare hänger samman med nämndens uppdrag, både utifrån lagstiftning och ärendemängd.
- Utifrån pandemiläget har anpassningar av såväl kundaktiviteter som arbetsformer fortsatt att kraftigt påverkas på samma sätt som under föregående år.

Sammanfattning till årsredovisning år 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Ordförande och förvaltningschef	3
2 Resultat och investeringar	3
3 Målanalys	3
3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	4
3.3 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	4
4 Privata utförare.....	4
5 Uppföljning av uppdragen.....	4
6 Väsentliga händelser	5
7 Resultat och investeringar	5
8 Förväntad utveckling	5

1 Ordförande och förvaltningschef

Lars Öberg, Ordförande

Magnus Höijer, Sektorschef

2 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2021	Utfall 2020	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	73,2	82,0	69,7
Personalkostnader	-291,5	-285,9	-299,5
Övriga kostnader	-327,6	-279,8	-328,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,5	-0,4	-0,5
Internränta	0,0	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-546,4	-484,1	-558,6
Kommunbidrag	558,6	461,9	558,6
Resultat efter kommunbidrag	12,2	-22,2	0,0
Extraordinära kostnader	-0,3	0,0	0,0
Årets resultat	11,9	-22,2	0,0
Investeringar	6,0	0,4	10,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

3 Målanalys

3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Alla berörda verksamheter i förvaltningen samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att elever fullföljer sin skolgång. Regelbunden samverkan finns med Utbildning Gävle, med träffar på såväl olika tjänstemannanivåer som på nämnds nivå.

Individernas hälsa uppmärksammas i utredningar och i övrigt socialt arbete. Sociala utredningar avseende barn och ungdom görs enligt utredningsmodellen BBIC (Barnens Behov I Centrum) och i den strukturerade metodiken är hälsa ett centralt begrepp.

Skolsamarbetet har påverkats negativt gällande antal möten i skolan, utifrån konsekvenserna och anpassningar utifrån främst Covid-19.

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Sektor välfärd arbetar systematiskt med uppsökande och förebyggande arbete. Ett exempel är arbetet tillsammans med polisen rörande punktinsatser för att motverka drogkonsumtion och drogförsäljning bland ungdomar. Stort fokus finns även på arbete inom området våld i nära relation. Öppenvårdsmottagningen för verksamhetsområdet erbjuder råd och stöd samt gruppverksamhet till personer som lever eller har levt i relationer där det förekommit våld.

Sektorns samverkan med externa parter fungerar bra och utvecklas kontinuerligt.

De avdelningar och enheter som ansvarar för missbruksvården har ett kontinuerligt och strukturerat samarbete. Uppföljningen för året visar att samarbetet fungerar mycket väl. Ärendeforum genomförs varje vecka. Olika alternativ prövas, med utgångspunkt från nationella riktlinjer för missbruksvården.

Socialnämnden ska i samverkan med andra aktörer bidra till att bryta socioekonomisk segregation samt öka individens självständighet. Dock ökar kraven på familjehemmen utifrån svårigheterna som barn och unga har, vilket medför väntetider

En komplicerande faktor utifrån pandemin är att samverkan med Regionen påverkats, då Regionens öppenvård fått styra om sina resurser från öppenvården till slutenvården, vilket inneburit minskade resurser och därmed minskade resurser avsatta för målgruppen med missbruk. Ambulerande teamet har dock fortsatt sin uppsökande verksamhet gällande de personer där man inlett utredning enligt LVM dock med utmaningen av regionens omställning.

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

3.3 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Verksamheterna under nämndens ansvarsområde har inte slutredovisat miljöarbetet i tillräcklig omfattning för att fullt ut kunna bedöma resultatutvecklingen samt om aktiviteter är helt genomförda eller ej. På grund av pågående pandemi under året har vissa aktiviteter ej kunnat genomföras/slutföras som planerat. En samlad bedömning är att måluppfyllelse därmed ej är uppnått. För att målet Ett klimatneutralt Gävle ska nås till 2035 behövs ökad takt och fokus på aktiviteter åren framöver.

Ett klimatneutralt Gävle 2035

—

4 Privata utförare

Nämnden följer den plan för uppföljning av privata utförare som nämnden tidigare antagit. Uppföljning ingår i arbetet för kvalitetsteamet inom Välfärd Gävles. Inga avvikelser.

5 Uppföljning av uppdragen

Socialnämnden har tre uppdrag 2021. Ett uppdrag bedöms vara genomfört. Ett uppdrag som ska genomföras i samverkan med Kommunstyrelsen och som letts och planerats av Sektor Styrning och stöd har försenats p.g.a. en upphandling och beräknas slutrapporteras våren 2022. Uppdraget att i samverkan med Utbildningsnämnden vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro bedöms även det ej vara klart 2021. På grund av arbetsbelastning p.g.a. pandemi har det tagit tid att upprätta en effektiv samverkan med Regionen och en handlingsplan presenteras i februari 2022.

6 Väsentliga händelser

- Nämnden kan konstatera att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt. Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2021 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2021. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar. Nämnden har ett särskilt arbete med externt stöd igång där fokus är att förskjuta resurser från externa placeringar till andra insatser i egen regi, ett arbete som kommer att landa i ett antal kraftfulla åtgärder som kan implementeras från och med 2022.
- Under året har sektorn arbetat med att sätta ett särskilt fokus på våld i när relationer, vilket bl. a. resulterat i att en särskild våldsenhet kommer inrättas från hösten 2021. Värt att notera är att detta handlar om att flytta resurser inom organisationen, nämnden har inte tillförts resurser för denna fokusering.
- Situationen med Covid-19-pandemin är och har varit dominerande under stora delar av året. I princip all verksamhet har fått ställa om och anpassa sig efter detta. Detta har påverkat måluppfyllelsen negativt under året.

7 Resultat och investeringar

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. december 2021 på plus 11,9 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt junisammanträde att tilldela socialnämnden ytterligare 65 mnkr för budgetåret 2021 för årets placeringskostnader och kommunstyrelsen beslutade att tilldela ytterligare 40 mnkr till socialnämnden utifrån framställda behov i delårsrapport 2. Dessa tillskott beror till stor del på att placeringskostnaderna har ökat väldigt mycket under slutet av 2020 och fortsatt att öka under 2021. En djupare utredning kring orsakerna till ökningen och åtgärder för att kunna minska placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externa stöd. Åtterrapporering av utredningen kommer att ske till nämnden och kommunstyrelsen under våren 2022.

De enskilt största positiva avvikelserna inom socialnämndens ansvarsområde är lägre kostnader för personal som beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Mer detaljerade beskrivningar finns i bilaga 1.

Investeringar

Utfallet för investeringsverksamheten inom socialnämnden blev ca 6,0 mnkr av en budget på 10,5 mnkr. Utfallet blev något lägre med anledning av förseningar på grund av covid-19 pandemin och skyfallet i augusti.

8 Förväntad utveckling

- En djupare analys vad gäller placeringar, dess utveckling och anledningar till de ökade volymerna, har igångsatts. Denna analys som medföra förändringar av organisering och arbetssätt inom sektorn (Dock bör det noteras att det förefaller osannolikt att de ökade behoven enbart kan mötas med förändrade arbetssätt, starkare samverkan eller tydligare fokus i nämndens egna prioriteringar. Det är väsentligt att de kommande åren föra en mer systematisk dialog kring resursbehoven för socialnämnden så att resurserna tydligare hänger samman med nämndens uppdrag, både utifrån lagstiftning och ärendemängd.
- Nämnden ser i nuläget inte det kommer ske några omfattande trendbrott vad gäller t ex aktualiseringar, där trenden varit ökande under tio år. Ökande antal aktualiseringar minskar dock inte kraven på nämnden och organisationen på att utreda och besluta om

eventuella insatser inom lagstadgad tid. Detta kommer sannolikt medföra ytterligare ökande ekonomiska utmaningar för nämnden.

- Effekterna av en inrättad våldsenhet och IOP med jourorganisationerna är viktiga, och kommer vara en del i det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer. Sannolikt måste dock ytterligare insatser till för att lyckas över tid med tanke på utvecklingen.
- Utifrån pandemiläget har anpassningar av såväl kundaktiviteter som arbetsformer fortsatt att kraftigt påverkas på samma sätt som under föregående år.

**Beslutsärende:
Internkontrollrapport år 2021
för Socialnämnden**

9

21SON273

Tjänsteskrivelse

2022-02-15

Diarienummer: 21SON273

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 - 17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Internkontrollrapport år 2021 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2021 för Socialnämnden, samt

Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Sektor Vårld har sammanställt internkontrollrapport avseende år 2021 för Socialnämnden. Internkontrollrapporten grundar sig på Internkontrollplanen för 2021 och sker utifrån de risker som där identifierats och definierats.

Internkontrollplanen utgår och sammanfattas utifrån tre huvudområden:

- Finansiell rapportering.
- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet.
- Efterlevnad av externa och interna regelverk (inkl. finansiell rapportering).

Beslutsunderlag

Internkontrollrapport år 2021 för Socialnämnden.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Vårld

Uppföljning Intern kontroll - 2021 (Socialnämnden)

Risk- eller Målsområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar
Finansiering II rapportering	 Bristande avtalstrohet	Uppföljning BI, Stickprovsgranskning.	 Inte kontrollerat	2022-02-14 Följs upp helår. Rapport och uppföljning sker SG/KS (Martin Wagner)
	 Felaktig betalda fakturor vid externt köp av verksamhet	Stickprov <i>Via stickprov på ett urval av leverantörsfakturor kontrollera att kontering, periodisering, beslutsattestant och innehåll är korrekt jämfört med beslut/beställning.</i>	 Mindre avvikelser	2021-09-22 Som en del i granskningen av enskilda fakturor gjordes ett analysarbete kring periodiserade kostnader mot faktiskt inkomna fakturor på externa placeringar även under sommaren 2021. Där visade granskningen liksom 2020 att de bokförda kostnaderna var högre än de totala fakturabeloppen. Kostnaderna för externa placeringar har därmed korrigerats per augusti månad. Problematiken uppstår under slutet av attestperioden när ekonom ska periodisera ej inkomna fakturor, men fakturor samtidigt blir attesterade av chef. Förslag på åtgärder är under framtagande. (Anders Paulsen)

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 57(271)
	<p> Risk att nämnden inte når ställda ekonomiska krav i budget och att planerade resurser inte räcker till för att täcka kostnaderna</p>	<p>Löpande redovisning och uppföljning till nämnd</p>	<p> Mindre avvikelser</p>	<p>2022-02-14</p> <p>Stor avvikelse på grund av det negativa utfall som socialnämnden haft under flertalet år. Till stor del beroende på en stadigt ökande ärendeingång och ökade placeringskostnader. Utredning startad med externt konsultstöd, som har delrapporterats nämnd 2021. Fortsättning sker under 2022.</p> <p>(Martin Wagner)</p>	
	<p> Felaktiga utbetalningar ur ekonomisystemet</p>	<p>Säkerställa att kontrollmoment efterlevs i verksamheten. Innefattar bland annat stickprovskontroller av betalkort.</p>	<p> Mindre avvikelser</p>	<p>2021-09-22</p> <p>Under 2021 har granskningen fokuserat på att se över det verkliga behovet och hur organisationen hanterar sina handkassar och betalkort. Det finns en stor utvecklingspotential, då många använder dessa vid fel tillfällen. Många gånger har handkassan använts vid egen utlägg och att betalkort har använts istället för rekvisition. Handkassorna är under avveckling, då behovet att hantera kontanta medel är väldigt litet idag.</p> <p>(Anders Paulsen)</p>	
	<p> Felaktiga utbetalningar via Treserva</p>	<p>Säkerställa att kontrollmoment</p>	<p> Större</p>	<p>2022-02-14</p>	

Risk- eller Målnråde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 58(271)
		efterlevs i verksamheten	avvikelse	Avvikelse utbetalning familjehem. Analys pågår. Muntlig rapportering sker på februarinämnd. Samma rapportering flera kontrollmoment som överlappar varandra. (Martin Wagner)	
	 Felaktiga utbetalningar i lönesystemet tilluppdragstagare.	Att rutinerna för området efterlevs och så att inte fel ersättning betalas ut	 2022-02-14 Större avvikelse	Avvikelse utbetalning familjehem. Analys pågår. Muntlig rapportering sker på februarinämnd. Samma rapportering flera kontrollmoment som överlappar varandra. (Martin Wagner)	
	 Ofullständig inkassohantering	Uppföljning under året	 Ingen avvikelse	2021-09-22 Inkassohantering en är implementerad och pågår inom socialnämndens ansvarsområden. (Anders Paulsen)	
	 Fakturahantering	Uppföljning under året	 Ingen avvikelse	2021-09-22 Följs upp på helåret, granskning sker nov-dec (Anders Paulsen)	
Efterlevnad av externa och interna regelverk	 Inte effektiv internkontrollorganisation.	Systematisk uppföljning och utvärdering.	 Mindre avvikelse	2021-09-22 Det finns fortsatt behov av att utveckla internkontrollarbetet och	

Risk- eller Målsområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 59(271)
				<p>organiseringen av detta. Arbete pågår inom kommunkoncernen med utveckling och samsyn och nytt internkontrollreglemente. Workshop sker i oktober.</p> <p>Nämndens ansvarsområde är omfattande. Det är en avvägning och balansgång med omfattningen och inriktningen av den interna kontrollen samt att fortsätta prioritera rätt risker/riskområden och göra kontrollen mer effektiv och funktionell samt integrerad i det ordinarie arbetet och de vanliga processerna. De tre riskområdena är i grunden bra och hanterbara.</p> <p>Behov att fortsatt utveckla formerna och strukturen för den interna kontrollen för att göra denna så relevant, effektiv och funktionell som möjligt.</p> <p>(Martin Wagner)</p>	
	<p> Självvärderingar av risker i verksamheten genomförs ej</p>	<p>Självvärdering av riskmoment ska ske minst 1 gång per år inom alla verksamheter.</p> <p><i>Ska systematiskt fånga upp risker på operativ nivå och synliggöra dessa,</i></p>	<p> Ingen avvikel se</p>	<p>2021-09-22</p> <p>Sker i samband med riksinventering inom organisationen hösten -21.</p> <p>(Martin Wagner)</p>	
	<p> Informationssäkerhetsorganisation ej fungerande</p>	<p>Genomgång rutiner minst 1 gång år.</p>	<p> Inte kontrollerat</p>	<p>2022-02-14</p> <p>Följs upp helår. Inge effektiva kontrollmoment</p>	

Risk- eller Målsområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 60(271)
				<p>har etablerats. Men: Bedömningen är att en mer effektiv organisation inom området är under etablering med försäkrta resurser.</p> <p>(Martin Wagner)</p>	
<p>Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor</p>	<p> Ej fungerande kvalitetsarbete. Kontroller rutiner och handläggning</p>	<p>Kvalitetsgranskning via stickprov och kollegial granskning.</p>	<p> Ingen avvikelse</p>	<p>2022-02-14</p> <p>Genomförs inom det dagliga arbetet i linjeorganisationen och genom ledningssystemet. Inga systematiska avvikelser inom nämndens ansvarsområde att rapportera.</p> <p>Arbete pågår med att sätta upp en gemensam struktur för rapportering inom tillsyn och avvikelsehanteringen (där avvikelser redovisas) inom samtliga tre nämnder. Statistiken finns/kommer att finnas i PowerBI.</p> <p>Beslut och händelser i tillsynsärenden redovisas i en sammanställning som nämnden tar del av vid varje sammanträde, där framgår vad tillsynen behandlar samt om ärendet är</p>	
	<p> Kännedom om gällande regelverk kring oegentligheter, mutor och jäv</p>	<p>Stickprov och kollegial granskning. Uppföljning av konstaterade avvikelser.</p>	<p> Inte kontrollerat</p>	<p>2022-02-14</p> <p>Har ej genomförts under 2021.</p> <p>(Martin Wagner)</p>	

Risk- eller Målnråde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 61(271)
				avslutat eller pågående och eventuella beslut. (Martin Wagner)	
	 Ej fungerande kompetensförsörjning/Personnalbrist inom vissa professioner	Följs upp och rapporteras till nämnd 1 gg per år	 Ingen avvikel se	2021-09-22 Följs upp helår (Martin Wagner)	
	 Att nödvändig utveckling samt omvärldsspaning ej sker	Behöver utredas och utvärderas. Rapportering ska ske till nämnd minst 1 gg per år utöver ordinarie verksamhetsrapportering.	 Ingen avvikel se	2021-09-22 Delrapport. Omvärldsspaning sker i samband med jämförelser med R9 kommuner och Kkik. Utredningsuppdrag av externa konsulter inom nämndens ansvarsområden leder till utfifrånperspektiv och indirekt jämförelse med andra kommuner. Nyligen påbörjat projekt "effektiv styrning" genom SKRs genomförande innebär jämförelser av verksamhetens genomförande samt nyckeltal mellan kommuner. (Martin Wagner)	
	 Anmälningsskedjan orosanmälningar brister	Uppföljning myndighetskontoret	 Ingen avvikel se	2021-09-22 Inga rapporterade systematiska avvikelser. Se verksamhetsrapport. Fokus på upptäcka social problematik i tidig ålder. Covid-19-pandemin, och dess följdverkningar, kan ha påverkat	

Risk- eller Målområ- de	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2021	Senaste kommentar	Sid 62(271)
				antalet anmälningar inom t ex förskola. Kommer att följas upp till delår 3. (Martin Wagner)	

**Beslutsärende:
Internkontrollplan år 2022 för
Socialnämnden**

10

21SON265

Tjänsteskrivelse

2022-02-15

Diarienummer: 21SON265

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 – 17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Internkontrollplan år 2022 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att Socialnämnden beslutar anta Sektor Vårlders förslag till internkontrollplan för år 2022.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska enligt fullmäktiges reglemente för internkontroll upprätta och besluta om en internkontrollplan för varje år. Syftet är att identifiera de större riskerna ur nämndens perspektiv. Uppföljning av internkontrollplanen sker med fastlagd periodicitet samt med en slutrapport vid årets slut som sammanfattar resultaten från årets kontroller och vidtagna åtgärder.

Internkontrollplanen är ett levande dokument där risker kan tillkomma under året.

Internkontrollplanen grundas på en risk- och väsentlighetsanalys som tjänar som underlag till internkontrollplanen, vilken bifogas ärendet. Kontrollmoment kommer att återrapporteras till nämnden senare under våren.

Beslutsunderlag

Internkontrollplan år 2022 för Socialnämnden.

Riskmatris inklusive riskanalys för Socialnämnden 2022.

Expedieras till

Kommunstyrelsens diarium.

Magnus Höijer

Sektorchef

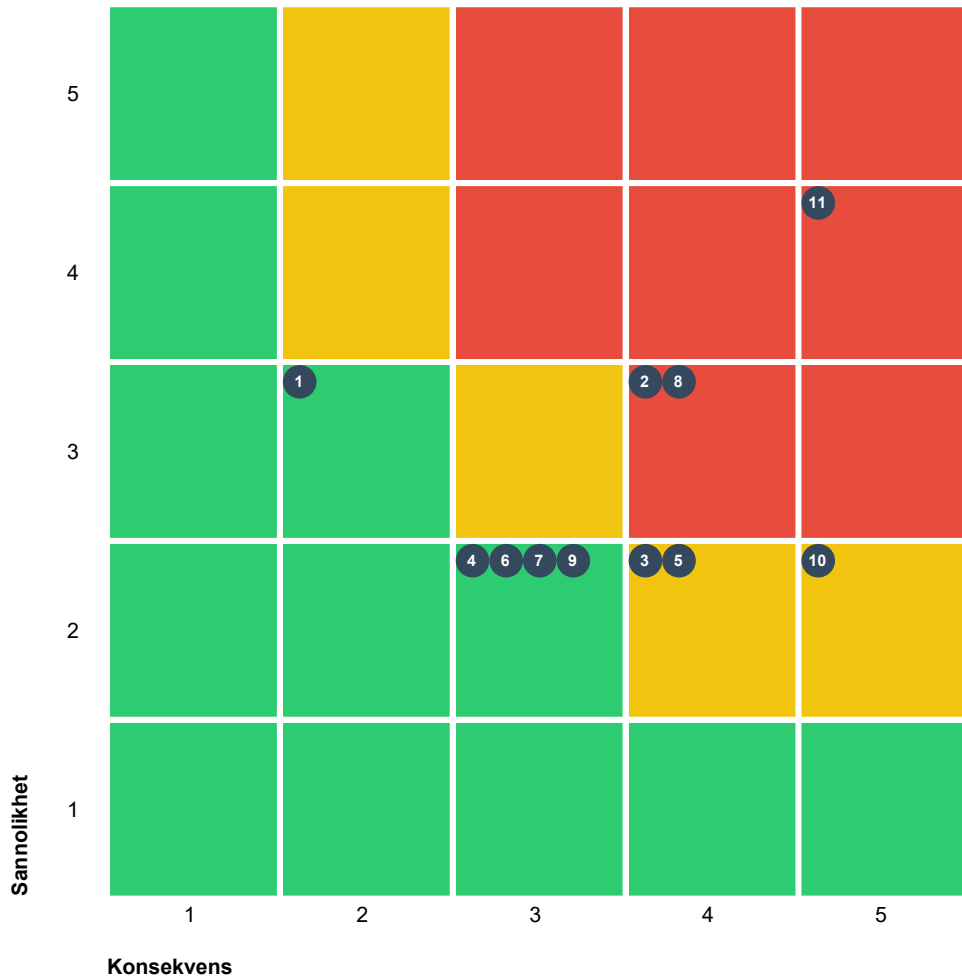
Sektor Vårld

Internkontrollplan - 2022 (Socialnämnden)

Risk- eller Målområde	Risker	Riskenivå	Kontrollmoment	Ansvarig:	Periodicitet
Finansiell rapportering Intern kontroll	<p>■ Extern finansiell risk – felaktiga utbetalningar</p> <p><i>Kontroller att externa betalningar är korrekta. Rätt betalningsmottagare och till rätt belopp. Avser kontroll av leverantörsfaktura och kundfaktura. Inkluderar korrekt utbetalning till uppdragstagare.</i></p>	12	Tillkommer april, inventering pågår		Tertial
	<p>■ Intern finansiell risk – felaktigt handläggning</p> <p><i>Kontroll att handkassor, betalkort och klienternas egna medel hanteras korrekt och att korrekta underlag finns. Kontroll för att eliminera risker för bedrägeri.</i></p>	8	Tillkommer april, inventering pågår		Tertial
Efterlevnad av externa och interna regelverk Intern kontroll	<p>■ Risk att kund lider skada då kvalitetsarbetet inte fungerar som avsett.</p> <p><i>Fungerar kvalitetsarbetet som avsett? Används föreskrifter och ledningssystem? Rapporteras avvikelser enligt bestämmelser och beslut? Etc.</i></p>	12	Tillkommer april, inventering pågår		Tertial
Ändamålsenligt och effektiv verksamhet Intern kontroll, Verksamhetsplan	<p>■ Risk att sektorn ej har beredskap klara av extraordinära händelser</p> <p><i>Finns ändamålsenligt beredskap för t ex pandemi, väderfenomen och långvarigt elbortfall?</i></p>	10	Tillkommer april, inventering pågår		Årligen
	<p>■ Risk att personal-/kompetensförsörjningen inte tillgodoser organisationens behov</p> <p><i>Tillgodoses organisationens behov gällande personalförsörjning och bemanning? Finns risk att yrkesgrupper inte kan rekryteras för att matcha verksamhetens krav och behov? Kan avse både kortsiktiga och långsiktiga behov.</i></p>	20	Tillkommer april, inventering pågår		Tertial 2 och 3

Riskmatris - 2022 (Socialnämnden)

3 Kritisk 3 Medium 5 Låg Totalt: 11

Kritisk
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket stor	Mycket stor
4	Stor	Stor
3	Medelstor	Medelstor
2	Låg	Liten
1	Mycket låg	Försumbar

Risk- eller Målområde	Risker	Risk nr	Bedömning av befintliga kontroller	Sannolikhet	Konsekvens	Risknivå	Till internkontrollplan
Finansiell rapportering	Felaktig betalda fakturor vid externt köp av verksamhet						
	Felaktiga utbetalningar ur ekonomisystemet						
	Felaktiga utbetalningar via Treserva						
	Felaktiga utbetalningar i lönesystemet till uppdragstagare.						
	 Ofullständig inkassohantering	1	Inte effektiv a	3. Medelst or	2. Liten	6	Nej
	Fakturahantering						
	 Extern finansiell risk – felaktiga utbetalningar	2	Måttligt effektiv a	3. Medelst or	4. Stor	12	Ja
 Intern finansiell risk – felaktigt handläggning	3	Mycket effektiv a	2. Låg	4. Stor	8	Ja	
Efterlevnad av externa och interna regelverk	 Uppföljning privata utförare	4	Mycket effektiv a	2. Låg	3. Medelst or	6	Nej
	 Medarbetare hanterar sina befogenheter i verksamhetssystem felaktigt	5	Måttligt effektiv a	2. Låg	4. Stor	8	Nej
	 Självvärderingar av risker i verksamheten genomförs ej	6	Mycket effektiv a	2. Låg	3. Medelst or	6	Nej
	Ej fungerande krisorganisation						
	Informationssäkerhetsorganisation ej fungerande						
	 Kännedom om gällande regelverk kring oegentligheter, mutor och jäv	7	Inte effektiv a	2. Låg	3. Medelst or	6	Nej
	 Risk att kund lider skada då kvalitetsarbetet inte fungerar som avsett.	8	Måttligt effektiv a	3. Medelst or	4. Stor	12	Ja
Ändamålsenligt och effektiv verksamhet	Ej fungerande kvalitetsarbete. Kontroller rutiner och handläggning						
	Ej fungerande kompetensförsörjning/Personalbrist inom vissa professioner						
	 Att ej tillgång till lokaler utifrån behov tillgodoses	9	Måttligt effektiv a	2. Låg	3. Medelst or	6	Nej

Risk- eller Målområde	Risker	Risk nr	Bedömning av befintliga kontroller	Sannolikhet	Konsekvens	Risknivå	Till internkontrollplan
	Avsaknad beredskapslager skyddsutrustning						
	Pandemin innebär fortsatta störningar i verksamheten						
	Anmälningsskedjan orosanmälningar brister						
	■ Risk att sektorn ej har beredskap klara av extraordinära händelser	10	Måttligt effektiv a	2. Låg	5. Mycket stor	10	Ja
	■ Risk att personal-/kompetensförsörjning en inte tillgodoser organisationens behov	11	Inte effektiv a	4. Stor	5. Mycket stor	20	Ja

Beslutsärende: Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden år 2022

Missiv

2022-02-14

Diarienummer: 20SON415

Handläggare:

Per Åsbrink
026-17 80 00
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning

Förslag till beslut

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden, samt

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Omvårdnadsnämnden, Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Ärendebeskrivning

Inför varje år, eller vid behov, ska Socialnämnden anta besluts- och delegationsförteckning för nämndens verksamheter. Den befintliga förteckningen har skickats ut på remiss till samtliga verksamheter för att upptäcka eventuella behov av revideringar. De förslag som presenteras är förankrade hos ansvariga kontorschefer i sektorsledningen.

Besluts- och delegationsförteckningen är uppdelad i en gemensam del för de tre nämnderna samt nämndspecifika delar som antas av ansvarig nämnd. Socialjouren har en egen del som antas av socialnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Inköp, upphandling och avtalsförvaltning

Sektor Vårld arbetar med att ta fram förslag till kompletteringar av delegation inom upphandlingsområdet. Detta ligger i linje med kommunstyrelsens delegationsordning

gällande inköp, upphandling och avtalsförvaltning och syftar till att tydliggöra vilka roller som får ta beslut kopplade till avtalsförvaltning.

Förslag

Nedan presenteras samtliga förslag på revideringar:

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

NYTT				
	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhets-samordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen

FÖRTYDLIGANDE KOMMENTAR				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihets-förordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag *Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag Utelämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering

FÖRTYDLIGANDE AV ÄRENDETYP				
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella ändringar, ej ändringar i sak

Specifikt för Socialnämnden

Delegat inom Socialnämnden har kompletterats med Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd, samt enhetschef våld i nära relation.

REVIDERING AV ÄRENDETYP, BESLUTSRÄTT OCH KOMMENTAR				
3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e social-sekreterare, Social-sekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
5.6	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e	

			social- sekreterare, Social- sekreterare inom Enheten våld i nära relation	
9.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskö- t Socialnämnden	
9.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.8	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.9	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten upp till 2 dagar	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
9.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.12	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.13	Beslut om permanent stadigvarande tillstånd för servering på gemensam	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och	
9.15	Beslut om särskilt permanent stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
9.16	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhand- läggare Miljöinspektör	

			Livsmiljö och tillstånd	
9.23	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskottet Socialnämnden	
9.31	Infordrande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
9.33	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
10.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

11.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
12.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
12.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare - Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
12.15	Avskrivna ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare	

			Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
--	--	--	--	--

NYTT				
9.27	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	

Bilaga 1 har reviderats i form av ändrade namn samt kompletterats med delegater inom Enheten Våld i nära relationer.

Magnus Höjer
Sektorchef
Sektor Vårld

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle

2022-02-10

Diarienummer:

20ON364

20AFN170

20SON415

Fastställt:

Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 §69,

2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal.....	8
3. Handläggning	8
4. Avskrivning av skuld	9
5. Överklagande	9
6. Fullmakt / ombud.....	10
7. Yttranden	10
8. Allmänna handlingar och sekretess	11
9. Externa köp	11
10. Personuppgifter.....	11
11. Smittskyddslag.....	12
12. Lex Sarah.....	12
13. Övrigt.....	13
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	14
1. Avgiftshandläggning	14
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	14
3. Hälso- och sjukvård	15
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	15
5. Övrigt.....	16
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	17
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	17
2. Vuxenutbildning	18
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	19
4. Dödsbo.....	21
5. Övrigt.....	21
6. Hälso- och sjukvård.....	21
Specifikt för Socialnämnden	23
1. Yttranden	23
2. Övrigt	23
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	24

4.	Insatser för barn och ungdom	Sid 79(271)26
5.	Insatser för vuxna	28
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	28
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.....	31
8.	Familjerättsärende	32
9.	Alkohollag.....	33
10.	Lotterilag.....	35
11.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	35
12.	Lag om tobak och liknande produkter	35
Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden		
37		
1.	Socialtjänstlagen, SoL.....	37
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.....	37
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	38

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådska beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har inrättat ett individ- och myndighetsutskott under mandatperioden 2019 – 2022 som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälsa- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Individ- och myndighetsutskott
Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
Handläggare
1:e handläggare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef socialjour
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef Livsmedel och tillstånd
Enhetschef våld i nära relation
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialsekreterare socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskilt utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal				
2.1	Tecknande av sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
3. Handläggning				
3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänst-förordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	Enhetschef i verkställighet* Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltningslagen	Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvísning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltnings- processlagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
6. Fullmakt / ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	
6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepost		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
7. Yttranden				
7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har egget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden.		Kontorschef	*Beslut om att remitter ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorga nisationen sker i samråd med ordförande.
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitie- ombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
8. Allmänna handlingar och sekretess				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	*Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddssamordnare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15-22 GDPR	Dataskyddssamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddssamordnare	
11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattesteranter och beslutsattesteranter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets-	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet,

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen		menprövning sker alltid vid utlämnande
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftsentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsadministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftsentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om att avslå ansökan om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk	Beslut om att bevilja bistånd fattas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
AFN 3.14	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri
AFN 3.15	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravningslagen	Enhetschef försörjningsstödsenheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärnet		Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialsekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialsekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialsekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialsekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialsekreterare Socialsekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				anställda skyldiga att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenheten* Socialsekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare utredningsenhet barn samt utredningsenhet vuxen	Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen, Utredningsenhet boende och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialsekreterare	
	a) upp till 20 timmar/månad b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	Beslut om bistånd i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	a) övergångsavtal b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialsekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	
4. Insatser för barn och ungdom				
SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenhetsenheten och enheten våld i nära relation	
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenhetsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenhetsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenhetsenheten och utredningsenhet uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdragstagare och familjehemsenhetsenheten	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenhetsenheten	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
5. Insatser för vuxna				
SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen Enhetschef utredningsenhet boende	
SON 5.5	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen och utredningsenhet boende	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare inom Enheten våld i nära relation	
SON 5.7	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	
6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU				
SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då individ- och	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
	myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas			
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten vuxen	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
SON 6.31	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.32	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.35	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.37	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.38	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare	
8. Familjerättsärende				
SON 8.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 8.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 8.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 8.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 8.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 8.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
9. Alkohollag				
SON 9.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Socialnämnden	
SON 9.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.5	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade tiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.6	Ändring avseende högre valör på alkoholdryck	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.7	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.8	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.9	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.11	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.12	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.13	Beslut om stadigvarande tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.14	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.15	Beslut om särskilt stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.16	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.17	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.18	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.19	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 9.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.21	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.22	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.23	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st 2–3 p Alkohollag	Socialnämnd	Delegeringsförbud
SON 9.27	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Socialnämnden	
SON 9.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.31	Införande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.33	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.35	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 9.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
10. Lotterilag				
SON 10.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
11. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel				
SON 11.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
12. Lag om tobak och liknande produkter				
SON 12.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnden	
SON 12.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd	Delegeringsförbud

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 12.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 12.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnden	
SON 12.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr		Individ- och myndighetsutskott	
SON 12.18	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.19	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.20	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.21	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.22	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	

3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM

SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
---------------	--	---------------	--------------------------------	--

Bilaga 1

Namnförteckning för beslut avseende 43 § 2 st. LVU

Ansvariga tjänstemän med delegation enligt punkt SON 6.30 och SJ 2.11.

Familjehemsenhet

- Anna Arousell
- Birgitta Wallin
- Maja Lindstrand Levin

Mottagningsenhet

- Maria Stenlund
- Mari Lennartsdotter
- Camilla Moilanen
- Nina Holmsten

Utredningsenhet Barn

- Erika Hug
- Anne Winsjansen
- Madelene Nilsson
- Sulafa Mahmoud

Utredningsenhet Ungdom

- Annelie Törnblom
- Eva Johnson
- Malin Christoffersson
- Riikka Eerikkilä

Utredningsenhet Vuxen

- Carolina Gidlundh
- Malin Söderström
- Sören Vahlman

Socialjour

- Anna Säaf Vikström
- Robert Larsson
- Magnus Wågberg
- Ingela Kernehed
- Marie-Louise Östling
- Carina Jakobsson
- Laila Eriksson Wigg
- Angelica Persson
- Annika Karlsson

Enheten Våld i nära relationer

- Elin Ullström
- Katarina Bollner
- Elena Öberg

ÄNDRINGAR SYNLIGA MED GULMARKERING

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle

2022-02-10

Diarienummer:

20ON364

20AFN170

20SON415

Fastställt:

Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 §69,

2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal.....	8
3. Handläggning	8
4. Avskrivning av skuld	9
5. Överklagande	9
6. Fullmakt / ombud.....	10
7. Yttranden	10
8. Allmänna handlingar och sekretess	11
9. Externa köp	11
10. Personuppgifter.....	11
11. Smittskyddslag.....	12
12. Lex Sarah.....	12
13. Övrigt.....	13
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	14
1. Avgiftshandläggning	14
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	14
3. Hälso- och sjukvård	15
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	15
5. Övrigt.....	16
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	17
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	17
2. Vuxenutbildning	18
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	19
4. Dödsbo.....	21
5. Övrigt.....	21
6. Hälso- och sjukvård.....	21
Specifikt för Socialnämnden	23
1. Yttranden	23
2. Övrigt	23
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	24

4.	Insatser för barn och ungdom	Sid 119(271) 26
5.	Insatser för vuxna	28
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	28
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.....	31
8.	Familjerättsärende	32
9.	Alkohollag.....	33
10.	Lotterilag.....	35
11.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	35
12.	Lag om tobak och liknande produkter	35
Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....		38
1.	Socialtjänstlagen, SoL	38
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU	38
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	39

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har inrättat ett individ- och myndighetsutskott under mandatperioden 2019 – 2022 som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälsa- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Individ- och myndighetsutskott
Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
Handläggare
1:e handläggare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef socialjour
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef Livsmedel och tillstånd
Enhetschef våld i nära relation
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialsekreterare socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal				
2.1	Tecknande av sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
3. Handläggning				
3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänst-förordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	Enhetschef i verkställighet* Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltningslagen	Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvísning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltnings- processlagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
6. Fullmakt / ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	
6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepost		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
7. Yttranden				
7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har egget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden.		Kontorschef	*Beslut om att remitter ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorga nisationen sker i samråd med ordförande.
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitie- ombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
8. Allmänna handlingar och sekretess				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag *Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag Utelämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	*Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15-22 GDPR	Dataskyddssamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddssamordnare	
11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattesteranter och beslutsattesteranter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag <ul style="list-style-type: none"> - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren 		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftsentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;			
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsadministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftsentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om att avslå ansökan om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk	Beslut om att bevilja bistånd fattas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
AFN 3.14	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri
AFN 3.15	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravningslagen	Enhetschef försörjningsstödsenheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärnet		Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialsekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialsekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialsekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialsekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialsekreterare Socialsekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				anställda skyldiga att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenheten* Socialsekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare utredningsenhet barn samt utredningsenhet vuxen	Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialekreterare 1:e handläggare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen, Utredningsenhet boende och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialekreterare	
	a) upp till 20 timmar/månad b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	Beslut om bistånd i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	a) övergångsavtal b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e socialekreterare, Socialekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialsekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	
4. Insatser för barn och ungdom				
SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenheten och utredningsenhet uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdragstagare och familjehemsenheten	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
5. Insatser för vuxna				
SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen Enhetschef utredningsenhet boende	
SON 5.5	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen och utredningsenhet boende	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare inom Enheten våld i nära relation	
SON 5.7	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	
6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU				
SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då individ- och	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
	myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas			
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten vuxen	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
SON 6.31	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.32	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.35	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.36 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.37	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.38	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare	
8. Familjerättsärende				
SON 8.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 8.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 8.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 8.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 8.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 8.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
9. Alkohollag				
SON 9.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
SON 9.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.5	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade tiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.6	Ändring avseende högre valör på alcoholdryck	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.7	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.8	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.9	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten upp till 2 dagar	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.11	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.12	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.13	Beslut om permanent stadigvarande tillstånd för servering på gemensam	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.14	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.15	Beslut om särskilt permanent stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.16	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.17	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.18	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 9.19	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.21	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.22	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.23	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st 2–3 p Alkohollag	Socialnämnd	Delegeringsförbud
SON 9.27	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
SON 9.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.31	Införande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.33	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 9.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.35	Omrövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 9.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 9.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
10. Lotterilag				
SON 10.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
11. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel				
SON 11.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
12. Lag om tobak och liknande produkter				
SON 12.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
SON 12.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak	Socialnämnd	Delegeringsförbud

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		och liknande produkter		
SON 12.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 12.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott Socialnämnden	
SON 12.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr		Individ- och myndighetsutskott	
SON 12.18	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.19	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.20	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 12.21	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 12.22	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
---------------	--	---------------	--------------------------------	--

Bilaga 1

Namnförteckning för beslut avseende 43 § 2 st. LVU

Ansvariga tjänstemän med delegation enligt punkt SON 6.30 och SJ 2.11.

Familjehemsenhet

- Anna Arousell
- Birgitta Wallin
- Maja Lindstrand Levin

Mottagningsenhet

- Maria Stenlund
- Mari Lennartsdotter
- Camilla Moilanen
- Elin Ullström
- Nina Holmsten

Utredningsenhet Barn

- Erika Hug
- Anne Winsjansen
- Madelene Nilsson
- Sulafa Mahmoud

Utredningsenhet Ungdom

- Annelie Törnblom
- Eva Johnson
- Malin Christoffersson
- Riikka Eerikkilä

Utredningsenhet Vuxen

- Carolina Gidlundh
- Malin Söderström
- Sören Vahlman

Socialjour

- Anna Säaf Vikström
- Robert Larsson
- Magnus Wågberg
- Ingela Kernehed
- Marie-Louise Östling
- Carina Jakobsson
- Laila Eriksson Wigg
- Angelica Persson
- Annika Karlsson

Enheten Våld i nära relationer

- Elin Ullström
- Katarina Bollner
- Elena Öberg

Beslutsärende: Yttrande
angående granskning av
avtalshantering

12

22SON10

Missiv

Dnr 21REK18
2021-12-16

Socialnämnden

Begäran om yttrande: Granskning av avtalshantering

Bakgrund och syfte

Gävle kommun gick ur kommunalförbundet Inköp Gävleborg 1 januari 2020. Därefter hanterar kommunen själv alla typer av upphandlingar. De förtroendevalda revisorerna har i revisionsplan 2021 beslutat granska hur upphandlingar fungerar i den nya organisationsformen. För kommunen har revisorerna valt att granska avtalshantering och organisationen av upphandlingsarbetet. PwC har genomfört granskningen på uppdrag av revisorerna.

Granskningen avser Kommunstyrelsen, men följer i viss mån upp sektorernas arbete med upphandling.

Granskningsresultat

Sammanfattande bedömningar i rapporten utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
<i>Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?</i>	<i>Nej</i>

Det finns upprättade styrdokument som reglerar ansvarsförhållandena (ex. delegationsordningar och policyn) men att det finns behov av ytterligare förtydliganden och revideringar. Vi ser brister i bland annat delegationsordningar och attestförteckningar. Att tillräckliga resurser inte finns för att kontrollera avtalstrohet eller att genomföra systematiska avtalsuppföljningar ser vi även som en risk.

<i>Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?</i>	<i>Delvis</i>
---	----------------------

Riktlinjer för inköp och avtalshantering finns men dessa kan inte ses som heltäckande. Det är viktigt att upphandlande myndigheter har kontroll över sina avtal och ändamålsenligt dokumenterar hur de har ingåtts.

Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?

Delvis

Det finns en avtalsdatabas i kommunen innehållande flertalet ramavtal men den innehåller inte alla avtal och brister i användartillgängligheten. Vidare finns det inte någon riktlinje för vilken information som avtalskatalogen ska innehålla.

Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?

Delvis

Risker kopplat till upphandling och inköp förekommer i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Vidare påvisar vår registeranalys att till stor del sker inköp inom träffade ramavtal. Däremot ser vi att det är bristfälligt att det inte genomförs någon systematisk uppföljning för att säkerställa att det inte sker inköp som är utanför avtal. Vi ser dock positivt på att det sker ett utvecklingsarbete inom området.

Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?

Nej

Viss uppföljning genomförs men kan inte ses som tillräcklig och att förutsättningar att följa upp avtalstroheten saknas med anledning av resursbrist.

Rekommendationer i rapporten

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör tillse att det i hela den kommunala organisationen finns en tydlig och dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller avtalshantering.
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas genomföra utbildningar för såväl inköpare/beställare som för avtalsförvaltare gällande inköp, avtalshantering och användande av kommunens avtalsdatabas
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör genom systematiska kontroller säkerställa att inköp inte sker utanför avtal samt att ofta förekommande inköp handlas upp

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att löpande och systematisk uppföljning görs av ingångna avtal och avtalstrohet
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas begränsa antalet beställare och inköpare samt sätta beloppsgränser för de som finns i organisationen för att minska risken för att inköp sker utanför avtal

Förtroendevalda revisorernas rekommendation till Socialnämnden

Socialnämnden bör

- skyndsamt säkerställa att beslut rörande inköp eller upphandling fattas av nämnden alternativt att beslutanderätten delegeras till berörd(a) beslutsfattare.

De förtroendevalda revisorernas begär Socialnämndens yttrande:

Generellt ser revisorerna allvarligt på att den upphandlingsorganisation som byggts upp efter utträdet från Inköp Gävleborg ännu efter två år inte har formaliserats med en tydlig roll- och ansvarsfördelning. Det har varit otydligt om beslut rörande inköp eller upphandling ska ha fattats av nämnderna alternativt på delegation i och med att berörda delegationsordningar saknat beslutanderätter om inköp eller upphandling.

Revisorerna bedömer att nämnderna behöver säkerställa tillräckliga resurser för att bedriva en systematisk uppföljning av avtal och köptrohet mot ingångna avtal.

Med anledning av det som framkommer i granskningsrapporten vill revisorerna ha Socialnämndens kommentarer till de brister som noteras och de rekommendationer som rapporten och missivet innehåller.

Revisorerna önskar ett yttrande från Socialnämnden senast 2022-02-28 för att hinna behandla svaret inför revisionsberättelsen.

Revisorerna i Gävle kommun

Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport avtalshantering

Granskning av avtalshantering

Sid 163(271)

Gävle kommun

December 2021

Emma Ekstén, certifierad kommunal revisor

Sara Sommarin, revisionskonsult

Sammanfattning

Sid 164(271)

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun genomfört en granskning av kommunens avtalshantering. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas inköp sker enligt träffade ramavtal och om rutinerna och hanteringen av ramavtal är dokumenterade och följs upp

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämndernas inköp **inte helt** sker enligt träffade ramavtal samt att rutinerna och hanteringen av ramavtal **inte helt** är dokumenterade och följs upp.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?	
Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?	
Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?	
Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?	
Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?	

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör tillse att det i hela den kommunala organisationen finns en tydlig och dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller avtalshantering
- Kommunstyrelsen rekommenderas ta fram riktlinjer för hur avtalshantering och uppföljning ska göras samt att dessa implementeras i verksamheterna. Detta kan sedan ligga till grund för det generella arbetssättet vad gäller avtalshanteringen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas genomföra utbildningar för såväl inköpare/beställare som för avtalsförvaltare gällande inköp, avtalshantering och användande av kommunens avtalsdatabas

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör genom systematiska kontroller säkerställa att inköp inte sker utanför avtal samt att ofta förekommande inköp handlas upp^{Sid 165(271)}
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att löpande och systematisk uppföljning görs av ingångna avtal och avtalstrohet
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas begränsa antalet beställare och inköpare samt sätta beloppsgränser för de som finns i organisationen för att minska risken för att inköp sker utanför avtal

Innehållsförteckning

Sid 166(271)

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	5
Lagstiftning	6
Granskningsresultat	9
Ändamålsenlig organisation	9
Dokumenterade riktlinjer	12
Sammanställning av aktuella avtal	14
Inköp utanför avtal	15
Uppföljning av avtalstrohet	17
Samlad bedömning	19
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	19
Rekommendationer	20

Bakgrund

Det är viktigt att en upphandlande verksamhet har kontroll över sina inköp och sina avtal och dokumenterar hur de har ingåtts. Gävle kommun har avtal med ett antal leverantörer både avseende inköp av varor och tjänster. Utöver egna upphandlade ramavtal har kommunen också möjlighet att utnyttja ett antal nationella ramavtal som till exempel upphandlats av kammarkollegiet. Avsikten med ramavtalen är att upphandla avtal som verksamheten kan avropa från.

Det är av stor betydelse att upphandlande myndighet efterlever ingångna avtal, det som brukar kallas avtalstrohet. Konsekvenserna av brister kan vara att lagen inte följs, att inköpsverksamheten blir ineffektiv och att förtroendet för kommunen skadas. Många gånger medför inköp utanför upphandlade avtal också dyrare inköp, i vissa fall betydligt mycket dyrare.

De förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun har gett PwC i uppdrag att genomföra en granskning av avtalstrohet. Uppdraget har tillkommit utifrån en genomförd riskbedömning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas inköp sker enligt träffade ramavtal och om rutinerna och hanteringen av ramavtal är dokumenterade och följs upp.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?
- Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?
- Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?
- Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?
- Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen
- Lagen om offentlig upphandling

Avgränsning

Granskningen avser år 2021 och fokuserar på kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Ett urval av avtal granskas (se metod). Jävsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden ingår inte i granskningen.

Metod

Granskningsunderlag utgörs av befintlig dokumentation i form av avtal, styrande dokument och protokoll. Granskning av kommunstyrelsens protokoll har genomförts för perioden 2020-10 till 2021-10. Vid tillfälle för granskningen var sammanträdena i oktober de senast genomförda. Sid 168(271)

Granskningen innefattar också genomförandet av en registeranalys (jämförelse av avtalsdatabas mot leverantörsreskontra). Som en del i granskningen har en registeranalys genomförts, där en jämförelse gjorts mellan kommunens leverantörsreskontra (som visar betalningar till leverantörer) för perioden 2021-01 till 2021-10 och avtalskatalogen i Kommers. Syftet med genomförandet av en registeranalys är att kunna se vilka leverantörer som har avtal/är upphandlade och vilka leverantörer som inte har avtal. Viss rensning av leverantörsreskontran gjordes gällande poster för bl.a. momsersättning, leverantörsfakturor under utredning, fel-konto samt förutbetalda kostnader. Efter rensning fanns 1313 olika leverantörer i leverantörsreskontran (sorterat per namn).

Därtill har totalt 14 stickprov granskats (två per nämnd) där vi inom ramen för granskningen upprättade en lista över köp från leverantörer som inte hittats i avtalsdatabasen och där vi efterfrågade om det fanns upprättade avtal alternativt dokumentation för direktupphandling.

Intervjuer har genomförts med systemförvaltaren och verksamhetsutvecklare.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Upphandlingar gjorda av kommunen regleras av Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)¹. Lagen reglerar i detalj hur myndigheter får agera när de köper (upphandlar) varor, tjänster och entreprenader. För all offentlig upphandling gäller fem grundprinciper mot vilka alla regler, oavsett upphandlingsform, skall tolkas; icke-diskriminering, likabehandling, proportionalitet, öppenhet och ömsesidigt erkännande.²

För att välja upphandlingsform har kommunen att förhålla sig till tröskelvärden som, beroende på belopp, medger olika former av upphandlingar.³ Dessa beskrivs förenklat nedan.

Upphandling över tröskelvärdena

För upphandlingar över tröskelvärdet kan den upphandlande myndigheten välja mellan de förfaranden som följer av EU-direktiven, vanligen öppet förfarande⁴. Upphandling över tröskelvärdet är, generellt sett, mer reglerat än upphandling under tröskelvärdet.

Upphandling under tröskelvärdena

De regler som föreskrivs för inköp under tröskelvärdet regleras av de nationella direktiven som finns i LOU.⁵ Möjliga upphandlingsförfaranden under tröskelvärdena är förenklat förfarande och urvalsförfarande.⁶ Precis som i upphandling över tröskelvärdet ska minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten delta i anbudsöppningen. Anbudena ska föras upp i en förteckning, som ska bestyrkas av dem som deltar i förrättningen.⁷ Vidare får ett ramavtal maximalt löpa under 4 år inklusive förlängningsoptioner⁸. Ett ramavtal får löpa under längre tid än fyra år endast om det finns särskilda skäl.

För andra typer av avtal än ramavtal, det vill säga kontrakt, finns det ingen längst tillåtna avtalstid reglerad i lagstiftningen. EU-domstolen har i en dom dock uttalat att det är främmande för regelverket att offentliga kontrakt ingås för obestämd tid i offentlig upphandling. I en senare dom har EU-domstolen uppgett att starka skäl, däribland upprätthållandet av konkurrensen, talar för att tilldelning av koncessioner (som i detta fall var aktuellt) för att en obegränsad tid inte är förenligt med EU:s rättsordning.

I förarbetena anges även att ett kontrakt innebär en marknadsintervention och att vad som är en acceptabel löptid för ett visst kontrakt därför ytterst får avgöras vid en proportionalitetsbedömning i förhållande till vad det är som anskaffas. En annan aspekt

---

¹ Ytterligare lagar finns för offentlig upphandling men dessa är inte tillämpliga i denna granskning.

² Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 4 §§ 1-2

³ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 1 § 4

⁴ Vid upphandling över tröskelvärdena kan myndigheten välja mellan öppet och selektivt förfarande. I vissa fall får myndigheten också använda förhandlat förfarande med föregående annonsering, konkurrenspräglad dialog och förhandlat förfarande utan föregående annonsering samt inrätta ett innovationspartnerskap. (6 kap. 1 § LOU). I praktiken är öppet förfarande den vanligaste upphandlingsformen för summor överstigande tröskelvärdet. (Upphandlingsmyndigheten).

⁵ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 1

⁶ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 7

⁷ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 17

⁸ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 7 § 2

av avtal som löper under mycket lång tid är att villkoren i sådana avtal i många fall löper en större risk att förändras på ett sådant sätt att avtalet blir att betrakta som ett nytt avtal som måste bli föremål för en annonserad konkurrensutsättning enligt reglerna i upphandlingslagstiftningen. Sammanfattningsvis bör ett upphandlat kontrakt av såväl legala, praktiska och affärsmässiga skäl alltid vara tidsbegränsat.⁹

Direktupphandling

I LOU kapitel 19 återfinns regler kring när direktupphandling får användas som upphandlingsform. Där fastslås att direktupphandling får användas om värdet på upphandlingen är högst 28 % av tröskelvärdet i 5 kap. 1 §¹⁰, den så kallade direktupphandlingsgränsen som under 2020 och 2021 uppgår till 615 312 kronor.

Lagen beskriver begreppet direktupphandling som en upphandling utan krav på anbud i viss form.¹¹ Dock gäller de fem grundprinciperna även för direktupphandlingar.¹² De obligatoriska uteslutningsgrunderna gäller inte för direktupphandlingar.¹³

Direktupphandling får också användas i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap. 12-19 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl.¹⁴ Bristande framförhållning är dock inte en giltig orsak till direktupphandling.¹⁵ Den upphandlande myndigheten ska besluta om riktlinjer för användning av direktupphandling.¹⁶

Värdet av en upphandling ska uppskattas till det totala belopp som ska betalas i upphandlingen. En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna och vid beräkningen ska options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vid beräkningen ska den upphandlande myndigheten beakta direktupphandlingar av samma slag gjorda av myndigheten under räkenskapsåret.¹⁷

En upphandlande myndighet ska dokumentera genomförandet av en upphandling om värdet överstiger 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera myndighetens beslut under upphandlingens samtliga skeden.¹⁸

Överstiger en upphandling direktupphandlingsgränsen om 615 312 kronor kan detta innebära att det rör sig om en otillåten direktupphandling. Otillåtna direktupphandlingar är ett tillsynsområde för Konkurrensverket och ses som en "särskilt allvarlig överträdelse" (framförallt kopplat till stora kontraktsvärden) och kan resultera i upphandlingsskadeavgift.¹⁹

Ändring av kontrakt²⁰

⁹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/frageportalen/1213589/hur-lang-far-kontraktstiden-for-ett-ramavtal-vara/>

¹⁰ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 7

¹¹ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 4

¹² Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 4 §§ 1-2

¹³ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/frageportalen/1993374/obligatoriska-uteslutningsgrunder-vid-direktupphan/>

¹⁴ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 7 st 3

¹⁵ Prop. 2001/02:142 s. 99

¹⁶ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 7

¹⁷ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 8

¹⁸ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 19 § 30

¹⁹ Konkurrensverket.

²⁰ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Kap. 17

Huvudregeln är att upphandlande kontrakt, ramavtal och koncessioner inte får ändras utan att det genomförs en ny upphandling. I vissa fall kan dock ändringar göras. ^{Sid 171(271)} En ändring i avtalet kan exempelvis vara tillåten om det är fråga om ändringar av mindre värde (10 %) eller som genomförs i enlighet med tydliga ändrings- eller optionsklausuler i avtalet. Kompletterande beställningar som av tekniska eller ekonomiska skäl inte kan upphandlas av annan leverantör under 50 % av kontraktsvärdet är också tillåtna.

Ändamålsenlig organisation

Revisionsfråga 1: Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?

lakttagelser

Uppdrag och ansvar

Ansvarsfördelningen för inköp och upphandling beskrivs främst i kommunstyrelsens reglemente, delegationsordning och i Inköps- och upphandlingspolicyn.

I kommunstyrelsens reglemente, behandlat av kommunfullmäktige 2018-12-10 §3 (gällande från 2019) fastställs att styrelsen ska styra och utveckla kommunens inköpsprocess, ansvara för kommungemensamma inköpssystem och ansvara för upphandling av entreprenader i verksamheten.

Av kommunstyrelsens delegationsordning, behandlat av styrelsen 2021-06-09 §86, framgår ansvarsfördelning mellan bl.a. chef med budgetansvar, upphandlare, avtalscontroller, inköpsstrateg och systemförvaltare. Ärenden som beskrivs är ex. att initiera en upphandling, beslut under pågående upphandlingsprocess, tilldelningsbeslut, uppsägning/hävning av avtal och beslut under avtalsförvaltningen. Beslut om prisförändring, optionsbeslut och vite är några av de exempel som ges kopplat till ärendet om beslut avtalsförvaltning (13:7). Delegater för ärendet är bl.a. upphandlare, upphandlingsjurist, avtalscontroller, verksamhetsutvecklare och systemförvaltare. Kommunen använder sig av systemet Kommers för sin avtalshantering.

I ärendebeskrivningen kopplat till beslutet om att revidera delegationsordningen uppges att flera ärenden lagts till i den nya versionen gällande inköp, upphandling och avtalshantering. Anledningen till den större revideringen beskrivs vara att det vid en översyn uppmärksammades att det fanns otydligheter kring ansvarsfördelningen gällande inköp och upphandling samt att utträdet från Inköp Gävleborg krävde vissa ändringar. Vidare framgår i ärendebeskrivningen att ambitionen är att resterande nämnder ska anta en "likalydande" delegationsordning struktur och ange i sina delegationsordningar ex. vilka funktioner som har mandat att genomföra upphandlingar.

Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat och tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordningar. I kommunstyrelsens delegationsordning har bland annat sektorscheferna rätt att besluta om tilldelning. Ärenden om inköp och upphandling förekommer i övrigt enbart i samhällsbyggnadsnämndens och kultur- och fritidsnämndens delegationsordningar. I samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning framkommer att enhetschefen har delegation på samtliga ärenden kopplat till LOU, med fastställda beloppsgränser. I kultur- och fritidsnämndens delegationsordning framgår ansvarsfördelningen mellan sektorschef, verksamhetschef och enhetschef för upphandling av varor och tjänster vid direktupphandling. Av delegationsordningen framgår också att sektorschefer har rätt att fatta beslut om inköp

inom ramen för beslutad drift- och investeringsbudget, verksamhetschefer har rätt att fatta beslut upp till tio prisbasbelopp och enhetschefer upp till fem prisbasbelopp.^{Sid 173(271)}

I inköp- och upphandlingspolicyn, behandlad av fullmäktige i maj 2021 §6, beskrivs ansvarsfördelningen mellan de olika styrnivåerna (politiken, sektorerna och enheten för inköp och upphandling). I policyn, som gäller för hela kommunkoncernen, framkommer bl.a. att det är nämndernas ansvar att implementera upphandlade avtal och följa upp avtal under avtalstiden. Därtill framkommer att cheferna i sektorerna ansvarar för att de anställda är köptrogna mot tecknade avtal och deltar i samordning av upphandlingar vid behov.

Som en del i granskning har samtliga sektorer givits möjlighet att beskriva hur sektorerna arbetar med att implementera och följa upp avtal samt hur det säkerställs att de anställda är köptrogna mot tecknade avtal. Sektor Valfärd anger att sektorn lägger upp sina upphandlingar och visst material till direktupphandlingar (beroende på belopp) i Kommers. När de nya riktlinjerna för direktupphandling börjar gälla 1 december 2021²¹ kommer verksamheterna behöva registrera varje genomförd direktupphandling i ett ärende i kommunens e-tjänst (Internservice) istället för att lägga upp materialet i Kommers. Enligt sektorn beskrivs de nya riktlinjerna innebära lägre krav på dokumentation och lagring vilket kommer försvåra översynen av genomförda direktupphandlingar. Dock framhåller representanter från inköps- och upphandlingsavdelningen att detta inte stämmer. Enligt de nya riktlinjerna ska beställaren alltid lägga in sina inköp i e-tjänsten, oaktat om Kommers används eller ej. Då e-tjänsten är uppbyggt enligt de dokumentationskrav som anges i LOU innebär det att kraven på dokumentation är i enlighet med vad som anges i LOU. Det beskrivs att en utbildning nyligen har skett kring konsekvenserna av de nya riktlinjerna samt e-tjänsten, vilket kan vara en av anledningarna till att verksamheterna inte fullt ut förstår innebörden av dessa ännu.

Avseende avtalstrohet hänvisar sektorerna till inköps- och upphandlingsenhetens ansvar. Ingen samordnare med särskilt ansvar för att samla in dokumentation inom sektorn finns.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av attestförteckningar för kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden. I samtliga förteckningar noteras en avsaknad av fastställda beloppsgränser för attestanterna. Däremot är samtliga attester kopplade till särskilda ansvarsområden. Attestförteckningar för resterande nämnder har efterfrågats men inte erhållits.

Av intervjuer anges att ansvarsfördelningen blivit tydligare gentemot tidigare år men att det finns utvecklingspotential kring säkerställandet av beställarnas kompetens/kunskapsnivå.

---

²¹ Se nästkommande revisionsfråga

Inköp- och upphandlingsenheten

Inköps- och upphandlingsenheten är en del av näringslivsavdelningen, som i sin tur är organiserad under sektor styrning och stöd (kommunstyrelsens sektor). Vid årsskiftet 2019/2020 tog Näringslivsavdelningen i Gävle kommun över upphandlingsuppdraget från Kommunalförbundet Inköp Gävleborg. Av de intervjuade framgår att det dåvarande förbundets ansvarsområden inte var heltäckande, exempelvis ingick inte vård och entreprenader i det dåvarande uppdraget som istället låg under kommunens ansvarsområde. Enligt uppgift förvaltar Inköpssamverkan Mitt (Hälsingekommunerna) de avtal som berör fler avtalsparter än Gävle kommun.

Enheten för inköp och upphandling ska enligt beskrivning i policyn bl.a. leda och driva primärkommunens gemensamma inköpsprocess, samordna och genomföra upphandlingar, förvalta avtal och erbjuda kompetensutveckling. Enheten består av upphandlare, upphandlingsjurister, avtalscontrollers, systemförvaltare och inköpsstrateg och verksamhetsutvecklare.

Vid intervju anges att enheten genomför större delen av upphandlingarna inom kommunen. Ambitionen i framtiden beskrivs däremot vara att enheten ska ansvara för de kommunövergripande upphandlingarna och för de upphandlingar överstigande direktupphandlingsgränsen (615 312 kr under 2021). Direktupphandlingar understigande direktupphandlingsgränsen ska genomföras av nämnderna. Av de intervjuade framhålls att fler upphandlare hade behövts och att det i nuläget inte finns tillräckligt med resurser för att kontrollera avtalstrohet eller att genomföra systematiska avtalsuppföljningar.

Bedömning

Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?

Svaret på revisionsfrågan är nej.

Bedömningen grundar vi på att det finns upprättade styrdokument som reglerar ansvarsförhållandena (ex. delegationsordningar och policyn) men att det finns behov av ytterligare förtydliganden och revideringar. Exempelvis omnämner flertalet nämnders delegationsordningar inte några bestämmelser kopplat till inköp eller upphandling. Att upphandlingsområdet inte är delegerat innebär att det är nämnderna som måste fatta beslut i samtliga upphandlingsärenden, utöver tilldelningsbeslut (då det enligt vår mening inte är en ren verkställighetsfråga), vilket troligen inte sker.

Vidare framgår att utbildningsbehov av beställarorganisationen finns (vilket enligt policyn åligger inköps- och upphandlingsenheten att säkerställa). Vi ser det även som otydligt att det i inköp- och upphandlingspolicyn beskrivs att det är nämndernas ansvar att implementera upphandlade avtal och följa upp avtal under avtalstiden, samt att sektorscheferna ansvarar för att de anställda är köptrogna mot tecknade avtal och deltar

i samordning av upphandlingar vid behov, när det under intervjuer anges att inköp- och upphandlingsavdelningen ska ansvara för detta. Sid 175(271)

Av erhållna attestförteckningar noteras därtill en avsaknad av fastställda beloppsgränser för respektive attestant vilket enligt vår mening innebär att nämnderna delegerat ut en omfattande del av sin beslutanderätt gällande upphandlingsområdet. Att beslut om tilldelning enligt kommunstyrelsens delegationsordning bland annat åligger sektorscheferna innebär enligt kommunallagen att samtliga tilldelningsbeslut ska anmälas till kommunstyrelsen. Detta medför att tilldelningsbesluten de facto inte behöver anmälas till den nämnd upphandlingen berör, vilket enligt vår mening också bidrar till en otydlighet i upphandlingsreglerna. Detta, i kombination med avsaknaden av upphandlings- och inköpsärenden i flera nämnders delegationsordningar, medför risk kring att inköp sker utanför avtal. Att det skulle finnas samordnare med fokus på att samla in dokumentation och säkerställa att direktupphandlingsgränsen inte överskrids har inte framkommit av granskningen.

Att tillräckliga resurser inte finns för att kontrollera avtalstrohet eller att genomföra systematiska avtalsuppföljningar ser vi även som en risk.

Vi vill framhålla att vi ser det som positivt att kommunstyrelsens delegationsordning reviderades när det uppmärksammades att ansvarsfördelningen sågs som otydlig. Vi ser det även som positivt att nämndernas delegationsordningar, enligt erhållet underlag, ska revideras.

Dokumenterade riktlinjer

Revisionsfråga 2: Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?

lakttagelser

I kommunen finns en inköps- och upphandlingspolicy och en rutin för direktupphandling. Rutinen för direktupphandlingar antogs i 2021-10-26 §196 och börjar gälla från december 2021. Av beslutet framgår att tidigare rutiner och riktlinjer upphävs.

I policyn beskrivs syftet, mål, riktlinjer och ansvarsfördelningen för inköp och upphandling. Bl.a. fastställs att inköp ska ske affärsmässigt, ta hänsyn till kommunens mål, vara kostnadseffektiva och tillgodose verksamheternas behov. Vidare framhålls att en hög avtalstrohet ska eftersträvas, att ingångna avtal ska tillämpas och att god dokumentation ska genomsyra all verksamhet. Gällande avtalshantering förtydligas att alla systemverktyg såsom upphandlingssystem, avtalsdatabaser, e-handel och leverantörsreskontra, ska bidra till effektiva processer.

I rutinen för direktupphandling beskrivs processen för genomförandet av direktupphandlingar. Bland annat framkommer att en kontroll av huruvida gällande avtal finns ska göras innan upphandling, att samordning vid behov med andra sektorer ska göras och att köp ska göras från godtagbara²² leverantörer. Därtill framgår att en registrering i e-tjänst (som kunde börja användas per 2021-12-01) ska göras och att

---

²² Exempelvis leverantörer som ej är skyldiga skatt och avgifter.

upphandlingssystemet ska nyttjas. Då e-tjänsten bygger på LOU finns det också i tjänsten inbyggt ett system för krav på att tillfråga ett visst antal leverantörer, på att upprätta avtal, skatta avtalets totala värde och på att dokumentera upphandlingar överstigande 100 000 kr. Eventuella upprättade avtal ska i original arkiveras på respektive sektor och kommer automatiskt in i e-tjänsten. Hur dessa ska komma upphandlingsenheten till känna framkommer inte heller i riktlinjerna. Som redogjorts i revisionsfråga 1 har det inte framkommit under granskningen att det skulle finnas samordnare med fokus på att samla in dokumentation och säkerställa att direktupphandlingsgränsen inte överskrids. ^{Sid.176(271)}

I kultur- och fritidsnämndens delegationsordning (2020) beskrivs kortfattat riktlinjer för direktupphandling. Bl.a. förtydligas att konkurrensmöjligheter ska nyttjas vid all direktupphandling vilket innebär att prisuppgifter ska inhämtas från "ett antal" leverantörer innan en direktupphandling genomförs. Därtill framgår att alla direktupphandlingar över 100 000 kr ska annonseras.

Vid granskning av beslutet om att anta den nya rutinen för direktupphandling framgår av ärendebeskrivningen att det i tidigare rutin (som nu upphävts) fanns ett krav om att annonsera i Kommers för direktupphandlingar överstigande 100 000 kr. Vid intervju framgår att kravet om annonsering inte helt ansågs som fungerande och att den nya riktlinjen istället ger *möjligheten* att annonsera. Ansvar för huruvida annonsering genomförs ligger på den som genomför upphandlingen.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av det upprättade dokumentet "Avtalsadministration i Kommers" daterat 2021-06-03. Riktlinjen behandlar områdena avtalsförlängning och avtalsadministration. Av riktlinjen framgår att en bedömning med bl.a. beställare och inköpssamordnare ska ske innan ett avtal förlängs. Bedömningen ska ta hänsyn till köptrohet, prisnivå i avtalet och hur väl avtalet fungerar.

Bedömning

Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?

Svaret på revisionsfrågan är delvis.

Vi grundar bedömningen på att riktlinjer för inköp och avtalshantering finns men att dessa inte kan ses som heltäckande. Som noterats i iakttagelserna saknas en förtydliganden kring bl.a. att dokumentera direktupphandlingar överstigande 100 000 kr, hur det ska säkerställas att direktupphandlingsgränsen inte överskrids och att avtalets totala värde ska användas vid skattning/värdering av avtalet. Dock ser vi positivt på att det i den nya e-tjänsten finns ett inbyggt system för att säkerställa dokumentationsplikten.

Det är viktigt att upphandlande myndigheter har kontroll över sina avtal och ändamålsenligt dokumenterar hur de har ingåtts. Att organisationen har sina inköp och upphandlingar dokumenterade och ordnade är grundläggande för att kunna arbeta strategiskt med offentlig upphandling. Dokumentationen är dessutom viktig för kommunstyrelsens egen uppföljning och kan också underlätta insamlingen av uppgifter

för statistik. Dokumentation där ett avtal ingåtts utan ett formellt upphandlingsförfarande är även av vikt för att ha ett underlag om någon ansöker om att avtalet ska ^{Sid 177(271)} ogiltigförklaras. Vidare ger dokumentationen att direktupphandlingar synliggörs vilket underlättar kontroll i samband med andra direktupphandlingar samt ger en transparens gentemot leverantörskollektivet.

Sammanställning av aktuella avtal

Revisionsfråga 3: Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?

lakttagelser

Som omnämnts i revisionsfråga 1 använder sig kommunen av Kommers för sin avtalshantering samt av det nylanserade e-tjänstesystemet. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av avtalskatalogen innehållande aktiva avtal som är publicerade i Kommers. De avtal som finns i katalogen är publicerade i Kommers och är sökbara via kommunens hemsida. Av intervju framkommer att de kommunala bolagens avtal inte är sökbara i Kommers, men att bolagen använder sig av samma system.

I avtalskatalogen, daterad 2021-10-20, finns totalt 1070 olika avtal. Uppgifter kopplade till avtalen är bl.a. avtalsnamn, avtalets giltighet, leverantör, organisationsnummer för leverantör och avtalsägare. Avtalsägaren är antingen enheten eller upphandlaren. Vid översiktlig granskning noteras att flertalet avtal överstiger en period om 4 år (inkl. förlängning). Vid intervju anges att avtal från inköpscentralerna Adda och HBV är upplagda i avtalskatalogen. Avtal för de kommunala bolagen ingår inte i avtalskatalogen.

Av de intervjuade uppges att avtalskatalogen inte är helt användarvänlig, exempelvis kan alla medarbetare inte öppna samtliga avtal, priskataloger finns inte alltid upplagda i databasen och fullständiga produktlistor saknas. Därtill konstateras att samtliga avtal inte finns i avtalsdatabasen vilket beror på att verksamheterna inte alltid lägger upp nämnds specifika avtal i databasen. Som redogjorts i revisionsfråga 1 förvaltar Inköpsamverkan Mitt (Hälsingekommunerna) de avtal som Inköp Gävleborg ingått till dess att de löper ut.

Samtliga verksamheter uppges kunna avropa från de flesta avtalen men att möjligheten nyttjas olika beroende på sektorns ansvarsområden.

Bedömning

Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?

Svaret på revisionsfrågan är delvis.

Vår bedömning baseras på att det finns en avtalsdatabas i kommunen innehållande flertalet ramavtal men att databasen enligt uppgift inte är fulltlig och brister i användartillgängligheten. Vidare finns det inte någon riktlinje för vilken information som avtalskatalogen ska innehålla. Vi konstaterar även att det finns utmaningar för förvaltningarna att använda sig av avtalsdatabasen samt att vissa inköp bör samordnas i gemensam upphandling genom samverkan mellan förvaltningarna.

Inköp utanför avtal

Sid 178(271)

Revisionsfråga 4: Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?

lakttagelser

I kommunstyrelsens internkontrollplan för 2021, behandlad av styrelsen 2021-03-16 §25, beskrivs risker kopplade till felaktigt köp inom organisationen och att LOU inte efterlevs. I beskrivningen av riskerna påtalas att felaktiga köp kan leda till minskad avtalstrohet, attest av egna inköp och avsaknad av kvittounderlag. Att LOU inte efterlevs påtalas kunna leda till genomförandet av otillåtna direktupphandlingar, dyrare inköp och inköp utanför delegationsordningar. Riskerna lyfts även i nämndernas internkontrollplaner.

Av genomförda kontroller per tertial 2 framkommer att mindre avvikelser uppmärksammas gällande kontroll av köp utanför inköpssystem och efterlevnaden av LOU. Bl.a. beskrivs att ca 37 procent av inköpen köps utanför inköpssystemet, detta trots att leverantören finns tillgänglig i systemet. Efterlevnaden av LOU bedöms som relativt god trots att det konstateras att det finns risk (utifrån egen beräkning) att varor och tjänster för knappt 900 000 kr som varit utanför avtal köpts in. Uppföljningen av kontrollerna i internkontrollplanen behandlades 2021-10-12 §158 av kommunstyrelsen och har genomförts av ekonomiavdelningen.

I nämndernas uppföljning framgår att fastställda risker kopplade till inköp och upphandling följs upp per tertial 3 (helår).

Av intervjuer uppges att det finns tekniska problem som gör det svårt att kontrollera huruvida inköp sker utanför avtal, ex. anges att det i nuläget inte finns förutsättningar att kontrollera att ett köp/en beställning går mot ett ramavtal. Därtill anges att det finns en beteendekultur inom verksamheterna där det finns en föreställning om att de får köpa utanför avtal. Genom implementeringen av den nya e-tjänsten kommer enligt intervjusvar hanteringen att förbättras. I e-tjänsten kommer det vara möjligt att knyta en direktupphandling till en viss faktura och dessutom anges det i e-tjänsten vart dokumentationen finns lagrad. Genom analysverktyget Power BI kommer analyser utifrån e-tjänsten och Kommers kunna skapas för att säkerställa kontroller inom området.

Resultat registeranalys

Som en del i granskningen har en registeranalys genomförts, där en jämförelse gjorts mellan kommunens leverantörsreskontra (som visar betalningar till leverantörer) för perioden 2021-01 till 2021-10 och avtalskatalogen i Kommers. Syftet med genomförandet av en registeranalys är att kunna se vilka leverantörer som har avtal/är upphandlade och vilka leverantörer som inte har avtal. Vid genomförandet av registeranalysen har leverantörsreskontra exklusive moms använts eftersom LOU inte tar hänsyn till moms. Viss rensning av leverantörsreskontrat gjordes gällande poster för bl.a. momsersättning, leverantörsfakturor under utredning, felkonto och förutbetalda

kostnader. Efter rensning fanns 1313 olika leverantörer i leverantörsreskontrat (sorterat per namn).
Sid 179(271)

Tabell: Fördelning över köp under 2021

Inköpsvolym	Leverantörer	Andel	SEK	Andel
5 000 000 och över	45	3,4%	1 070 400 495	74,6%
1 200 000 - 4 999 999	88	6,7%	221 368 723	15,4%
615 313 - 1 199 999	70	5,3%	60 030 189	4,2%
100 000 - 615 312	261	19,9%	66 088 768	4,6%
1 - 99 999	846	64,4%	17 354 620	1,2%
0	3	0,2%	0	0,0%
Summa	1313	100%	1 435 242 795	100%

Tabellen ovan visar inköpsvolym i intervaller per leverantör. Exempelvis framgår att inköp gjorts från 45 leverantörer under 2021 med belopp överstigande 5 mkr. De totala omsättningarna för dessa leverantörer uppgår till över 1 mkr vilket är ca 75 procent av kommunens totala köp. Inköp görs i stor utsträckning från leverantörer vars omsättning hos kommunen överstiger 615 312 kronor vilket tyder på att ramavtal som täcker verksamhetens behov till stor del finns.

För de leverantörer som registeranalysen indikerat saknat avtal gjordes en översiktlig analys med hänsyn till LOU huruvida de är upphandlingspliktiga eller inte.

Under genomförandet av registeranalysen framkom en del svårigheter:

- Organisationsnummer för transaktionerna saknades i leverantörsreskontrat som vi fick ta del av, istället fanns ett id. Avtalsdatabasen omfattade däremot organisationsnummer. För att genomföra analysen var vi tvungna att lägga skapa en mindre databas där organisationsnummer fanns för varje transaktion.
- Leverantörsreskontrat visade ansvarskod men inte vilken sektor koden var kopplad till. För att genomföra analysen fick vi ta del av en separat lista med ansvarskoder och sektorer. Uppgifterna infogades i nämnda databas.

Utifrån färdigställd analys konstateras att:

- Av de 1313 leverantörer som återfanns i leverantörsreskontrat fanns avtal för 232 i avtalsdatabasen.
- Flera leverantörer var registrerade på samma organisationsnummer, vilket bland annat kan bero på att en organisation exempelvis bytt bankgironummer och därmed behöver läggas upp på nytt. Det medför att det finns två (eller fler) leverantörer med samma organisationsnummer.

Inom ramen för granskningen upprättades en lista över köp av leverantörer som inte hittats i avtalsdatabasen. Som nämnt ovan hade vi erhållit uppgifter av vilka ^{Sid 180(271)} ansvarskoder som tillhörde vilken sektor varvid vi kunde begära ut stickprov från olika nämnder. En övervägande del av stickproven var kopplade till befintliga avtal.

Bedömning

Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?

Svaret på revisionsfrågan är delvis.

Bedömningen grundar vi på att risker kopplat till upphandling och inköp förekommer i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Vidare påvisar vår registeranalys att till stor del att inköp sker inom träffade ramavtal. Däremot ser vi att det är bristfälligt att det inte genomförs någon systematisk uppföljning för att säkerställa att det inte sker inköp som är utanför avtal. Vi ser dock positivt på att det sker ett utvecklingsarbete inom området och att den nya e-tjänsten i kombination med analyser i Power BI möjliggör uppföljning inom området framöver.

Uppföljning av avtalstrohet

Revisionsfråga 5: Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?

lakttagelser

I det gemensamma reglementet för kommunstyrelsen och nämnder förtydligas att styrelsen/nämnderna är ålagda att säkerställa att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt, effektivt, ekonomiskt tillfredsställande och i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat om. Därtill framgår att styrelsen/nämnderna kontinuerligt ska följa, utvärdera och säkra kvalitén. Reglementet antogs 2020-12-01 §17.

Enligt inköps- och upphandlingspolicyn ska enheten för inköp och upphandling följa upp, utvärdera och rapportera om inköpsmönster av den data som kan hämtas ur gemensamma system. Som beskrivits i revisionsfråga 1 ska varje chef inom sektorerna ansvara för att de anställda är köptrogna mot tecknade avtal.

Av de intervjuade anges att det inte finns tillräckligt med resurser för att kontrollera avtalstrohet, ex. att rätt produkt köps från rätt avtal. Enbart i samband med uppföljning av internkontrollen som genomförs per tertial (se revisionsfråga 4) finns möjligheter att granska avtalstrohet. Kontrollerna som görs beskrivs som begränsade och hade enligt de intervjuade kunnat vara mer omfattande. Uppföljning lyfts som ett utvecklingsområde. Vidare anges även att det för närvarande saknas systemmiljöer för att kunna genomföra uppföljningar kopplat till avtalstrohet.

Bedömning

Sid 181(271)

Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?

Svaret på revisionsfrågan är nej.

Vi noterar att viss uppföljning genomförs men att det av verksamheten inte ses som tillräcklig och att förutsättningar att följa upp avtalstroheten saknas med anledning av resursbrist och brist på systemmiljöer.

Samlad bedömning

Sid 182(271)

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gävle kommun genomfört en granskning av kommunens avtalshantering. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas inköp sker enligt träffade ramavtal och om rutinerna och hanteringen av ramavtal är dokumenterade och följs upp

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämndernas inköp **inte helt** sker enligt träffade ramavtal samt att rutinerna och hanteringen av ramavtal **inte helt** är dokumenterade och följs upp.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
Har kommunstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig organisation för avtalshantering?	Nej Det finns upprättade styrdokument som reglerar ansvarsförhållandena (ex. delegationsordningar och policyn) men att det finns behov av ytterligare förtydliganden och revideringar. Vi ser brister i bland annat delegationsordningar och attestförteckningar. Att tillräckliga resurser inte finns för att kontrollera avtalstrohet eller att genomföra systematiska avtalsuppföljningar ser vi även som en risk.
Finns dokumenterade riktlinjer för inköp och avtalshantering?	Delvis Riktlinjer för inköp och avtalshantering finns men dessa kan inte ses som heltäckande. Det är viktigt att upphandlande myndigheter har kontroll över sina avtal och ändamålsenligt dokumenterar hur de har ingåtts
Finns sammanställning av aktuella avtal inom kommunen?	Delvis Det finns en avtalsdatabas i kommunen innehållande flertalet ramavtal men den är inte är fulltalig och brister i användartillgängligheten. Vidare finns det inte någon riktlinje för vilken information som avtalskatalogen ska innehålla.
Finns en ändamålsenlig hantering och uppföljning för att säkerställa att det inte förekommer inköp som är utanför avtal?	Delvis Risker kopplat till upphandling och inköp förekommer i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Vidare påvisar vår registeranalys att till stor del sker inköp inom träffade ramavtal. Däremot ser vi att det är bristfälligt att det inte genomförs någon systematisk uppföljning för att säkerställa att det inte sker inköp som är utanför avtal. Vi ser dock positivt på att det sker ett utvecklingsarbete inom området.

Är uppföljningen av avtalstrohet ändamålsenlig?

Nej

Viss uppföljning genomförs men kan inte ses som tillräcklig och att förutsättningar att följa upp avtalstroheten saknas med anledning av resursbrist.

Sid 183(271)

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör tillse att det i hela den kommunala organisationen finns en tydlig och dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller avtalshantering
- Kommunstyrelsen rekommenderas ta fram riktlinjer för hur avtalshantering och uppföljning ska göras samt att dessa implementeras i verksamheterna. Detta kan sedan ligga till grund för det generella arbetssättet vad gäller avtalshantering.
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas genomföra utbildningar för såväl inköpare/beställare som för avtalsförvaltare gällande inköp, avtalshantering och användande av kommunens avtalsdatabas
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör genom systematiska kontroller säkerställa att inköp inte sker utanför avtal samt att ofta förekommande inköp handlas upp
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att löpande och systematisk uppföljning görs av ingångna avtal och avtalstrohet
- Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas begränsa antalet beställare och inköpare samt sätta beloppsgränser för de som finns i organisationen för att minska risken för att inköp sker utanför avtal

David Hansen

Emma Ekstén

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gävle kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-09-01. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Beslutsärende: Remiss -
Handlingsplan Äldrevänlig
kommun

13

21SON281

Tjänsteskrivelse

2022-02-04

Diarienummer: 21SON281

Handläggare:

Caroline Engberg
Tfn 026 – 17 99 88
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Remissyttrande – Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund

Nämnder, bolag och råd i Gävle kommunkoncern har anmodats att lämna synpunkter på remiss gällande "Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245".

År 2007 lanserade Världshälsoorganisationen (WHO) en guide för ett globalt utvecklingsarbete, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities (GNAFCC). Bakgrunden till detta är befolkningsutvecklingen i världen som kommer innebära en åldrande befolkning och att allt fler äldre lever i städer.

Administrativa avdelningen, Social hållbarhet, fick via Kommunplanen i uppdrag att under 2019 ansöka om att Gävle kommun ska bli en äldrevänlig kommun utifrån WHO:s nätverk för äldrevänliga städers kriterier. Syftet med ansökan var att Gävle kommun, genom att bli en äldrevänlig kommun avsåg att förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor.

Medlemskapet i WHO:s nätverk förutsätter att staden eller kommunen involverar och engagerar äldre människor i utvecklingsarbetet, genomför en baslinjemätning kring stadens eller kommunens äldrevänlighet och slutligen tar fram och genomför en treårig handlingsplan. För att uppnå målsättningen med handlingsplanen behöver nämnder

och styrelser aktivt söka samverka med varandra, internt och externt samt involvera äldre personer.

Yttrande från Socialnämnden

Socialnämnden ställer sig positiv till handlingsplanen som helhet. Den lyfter vikten av det gemensamma ansvaret för Gävle kommunkoncern i att skapa förutsättningar till självständighet och god hälsa för de seniorer som lever och vistas i kommunen. Att handlingsplanen är framtagen med hög delaktighet av Gävle kommuns seniorer ses särskilt positivt. Att handlingsplanen har en ansats till år 2025 är av vikt för att åstadkomma den förändring som kommer krävas kopplat till föreslagna aktiviteter. De delområden som lyfts med föreslagna åtgärder kan skapa förutsättningar för att bidra till att nå de långsiktiga målsättningar som även inryms i behovsfångsten som Valfärd Gävle utarbetat. I övrigt beskrivs tydligt att ansvaret av genomförandet av handlingsplanen samt uppföljningen av handlingsplanen åligger Styrning och stöd Gävle. Det är av vikt då handlingsplanen innehåller aktiviteter som överlappar politiska uppdrag från Socialnämnden och även Valfärd Gävles egna prioriteringar. Det är viktigt att påpeka att Valfärd Gävle enbart har ansvaret för genomförande och uppföljning av de politiska uppdrag och prioriteringar som ryms inom Valfärd Gävle.

Inledning

I bakgrunden framkommer de mål inom Agenda 2030 som handlingsplanen syftar till. Här bör agendans mål 3: God hälsa och välbefinnande samt mål 17: Genomförande och partnerskap också lyftas. I punkt 3 av handlingsplanen lyfts ett antal styrande dokument, det finns även flertalet styrdokument inom Valfärd Gävles exempelvis inom den förebyggande verksamheten. Beakta om dessa ska nämnas i handlingsplanen.

Övergripande

Socialnämnden ställer sig positiv till att det föreslås finnas en sammanhållande strategisk funktion för äldre frågor. Det är även positivt att seniorperspektivet ska finnas med i alla beslut som rör seniorer. Förtydliga hur det ska konkretiseras. Är det tänkt att fungera likt Barnchecklistan eller Näringslivs- och Sociala konsekvensanalyser inför beslut?

Boende och bostäder

Då kunskapsläget är lågt avseende vad som är bra bostäder för äldre bör Gävle kommun bör lyfta behovet av forskning på området till exempelvis Högskolan i Gävle och andra lärosäten. Den föreslagna aktiviteten om att möjliggöra kvarboende i alla stadsdelar genom att tillhandahålla tillgänglighetsanpassade bostäder går i linje med Valfärd Gävles målsättning avseende kvarboendepincipen. I arbetet med aktiviteten i handlingsplanen bör Valfärd Gävle bli involverad och det bör framgå i planen att även om Styrning och stöd är ansvariga för att driva arbetet så ska det ske i samverkan med Valfärd Gävle.

Delaktighet, Inkludering, Respekt

Socialnämnden ställer sig positiva till förslaget att öka den kommunikativa tillgängligheten till Gävle kommun genom inrättandet av en Äldrelots. Det kan underlätta kontakten med kommunens verksamheter för de seniorer som upplever svårigheter att nyttja den tonvalsfunktion som Gävle kommun har för telefonkontakt. Beakta om aktiviteten ska föras in under rubriken Information och kommunikation

Socialnämnden ställer sig även bakom den föreslagna utvecklingen och förstärkning i resurser för ytterligare volontärsamordnare. Även den aktiviteten går i linje med prioriterade målområden som Valfärd Gävle utarbetat under 2021.

Avseende aktiviteten om att inventera möjligheten till lokal där seniora föreningar kan bedriva verksamhet så pågår det ett liknande uppdrag inom Valfärd Gävle. Uppdraget innebär att de befintliga vård- och omsorgsboendena upplåter sina lokaler för att på så sätt starta mötesplatser runt om i kommunen för att genomföra aktiviteter för seniorer. Beskriv i handlingsplanen att Valfärd Gävle ska involveras i arbetet.

Socialnämnden ställer sig positiv till förslaget gällande aktiviteten som syftar till att öka kunskapen om digital teknik och service. Beakta om det ska framgå i handlingsplanen att aktiviteten ska ske i samverkan med Valfärd Gävle. Det pågår flera projekt inom Valfärd Gävle i syfte att överbygga och stödja digital utveckling för seniorer exempelvis VR-resor för äldre och projekt inom digitalisering avseende inköp via nätet.

Information och kommunikation

Beakta om aktiviteten om Äldrelots ska föras in under den här rubriken.

Socialnämnden har i övrigt inga synpunkter på remissen.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Socialnämnden har getts möjlighet att yttra sig över remiss gällande "Handlingsplan Äldrevänlig kommun".

Remissyttrandet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 24 februari 2022. Caroline Engberg har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Missiv

Ärende Dnr 19KS245
Dok/Handl id 19KS245-21
2021-12-15

Ann-Charlotte Jansson
ann-charlotte.jansson@gavle.se
026-17 95 80

Till Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden
Gävle Energi AB, AB Gavlegårdarna, Gavlefastigheter, Gavle Drift & Service AB, Gävle Hamn AB, Gävle Parkeringsservice AB, Gävle Vatten AB, Gästrike Räddningstjänst, Gästrike återvinnare Kommunala Pensionärsrådet, Gävle kommuns Funktionsrättsråd, Finskt samråd

Ärende Äldrevänlig kommun

Vårt dnr **19KS245**

Begäran om yttrande i rubricerat ärende.

Handlingar Beslutsprotokoll SHU, Utkast Handlingsplan Äldrevänlig kommun

Svarsdatum Senast den **15 februari 2022**

Upplysningar

Nämnder, bolag och råd ska inkomma med ett remissvar gällande utkastet till handlingsplan Äldrevänlig kommun senast den **15 februari 2022**.

Yttranden ska skickas till Kommunstyrelsens diarium kommunstyrelsen@gavle.se med hänvisning till **19KS245**.

Finns inga förslag till förändringar ska även det meddelas till Kommunstyrelsens diarium.

Med vänlig hälsning

Ann-Charlotte Jansson
Projektledare Gävle - en äldrevänlig kommun
Social hållbarhet Gävle kommun

Från: Valfärd Gävle - Socialnämnd (e-post)
Till: "Platina-SON (e-post)"
Ämne: VB: Svarstiden förlängs till den 1 mars 2022 gällande remiss
handlingsplan - Äldrevänlig kommun
Skickat: 2021-12-17 11:17:26

Från: Kommunstyrelsen (e-post)
Skickat: den 17 december 2021 11:01
Till: Utbildning Gävle (e-post) ; Valfärd Gävle - Socialnämnd (e-post); Valfärd Gävle -
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd (e-post) ; Valfärd Gävle - Omvårdnadsnämnd
(e-post) ; Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post) ; Livsmiljö Gävle - Administration
(e-post) ; Gävle Energi - Kundtjänst - E-Post ; Gavlegårdarna - Diarier (e-post) ;
Gavlefastigheter - Info (e-post) ; Gavle Drift & Service - info (e-post) ; Gävle Hamn - Info (e-
post) ; Gävle Parkeringsservice AB - Info (e-post) ; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gästrike
Räddningstjänst (e-post) ; Gästrike Återvinnare (e-post)
Ämne: Svarstiden förlängs till den 1 mars 2022 gällande remiss handlingsplan - Äldrevänlig
kommun
Prioritet: Hög

Svarstiden för remissen Handlingsplan Äldrevänlig kommun förlängs!

Senast den **1 mars 2022** ska yttrandet skickas till Kommunstyrelsens diarium
kommunstyrelsen@gavle.se med hänvisning till 19KS245.

Med vänlig hälsning

Registrator
Styrning och stöd
Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE
Stadshuset, Drottninggatan 22
Telefon: 026-17 80 00

STYRNING OCH STÖD GÄVLE
ADMINISTRATIVA AVDELNINGEN
ENHETEN FÖR SOCIAL HÅLLBARHET

Handlingsplan för Gävle – en äldrevänlig kommun

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 193(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

Innehåll

1.	Bakgrund.....	3
2.	Handlingsplanens giltighetstid	5
3.	Koppling till andra styrande dokument.....	6
4.	Syfte med denna handlingsplan.....	6
5.	Utformning av handlingsplanen	6
6.	Handlingsplan.....	9
7.	Kostnader.....	19

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 194(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

1. Bakgrund

År 2007 lanserade Världshälsoorganisationen (WHO) en guide för ett globalt utvecklingsarbete, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities (GNAFCC). Bakgrunden till detta är befolkningsutvecklingen i världen som kommer innebära en åldrande befolkning och att allt fler äldre lever i städer. År 2030 bedöms 25 procent av invånarna i städerna i höginkomstländer att vara över 60 år. År 2050 antas samma situation att gälla även för städerna i nuvarande utvecklingsländerna. WHO uttrycker därför att det är en stor utmaning världen över att skapa samhällen som är tillgängliga och inkluderande och där människor ges möjlighet att leva ett självständigt, hälsosamt och delaktigt liv.

Administrativa avdelningen, Social hållbarhet, fick via Kommunplanen¹ i uppdrag att under 2019 ansöka om att Gävle kommun ska bli en äldrevänlig kommun utifrån WHO:s nätverk för äldrevänliga städers kriterier.

År 2021 är 1114 städer och kommuner i 44 länder runt om i världen med i nätverket²

Gävle kommun antogs som medlemmar i nätverket 190828. Syftet med ansökan var att Gävle kommun, genom att bli en äldrevänlig kommun avsåg att förbättra äldres³ möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor⁴.

Medlemskapet erbjuder:

- Tillgång till informationsdelning med alla i nätverket
- Stöd från ett globalt nätverk av utövare, forskare, experter mfl som har för avsikt att främja åldersvänliga miljöer.
- Erkännande och synlighet i nätverkets aktiviteter och på WHO:s webbplats - Åldersvänlig värld - där ledamöterna kan presentera sina aktiviteter, prestationer och länka tillbaka till sin egen webbplats och resurser.
- Möjligheter till samarbete som internationella forskningsprojekt, gemensamma publikationer, nätverk och delning mellan varandra, etc.

Via medlemskapet i WHO:s nätverk genomförs även möten och seminarier i det ”Nordiska nätverket för åldersvänliga städer och samhällen”. Därigenom främjas omvärldsbevakning och tillgång till aktuell forskning i frågor som rör seniorer i Norden och nätverket bidrar till att de nordiska länderna kan ta lärdom av varandra.

¹ Kommunplan med årsbudget 2019 och utblick 2020-2022 [Huvudrubrik \(gavle.se\)](https://www.gavle.se/huvudrubrik)

² Källa WHO: <https://extranet.who.int/agefriendlyworld/who-network/>

³ Med benämningen äldre menas personer 65 år och äldre i Gävles projekt för äldrevänlig kommun

⁴ Projektplan Gävle en äldrevänlig kommun dnr19KS245

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 195(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

Äldres deltagande är en förutsättning i en äldrevänlig kommun. Det är målgruppen själv som har kunskap om hur kommunen kan bli en bättre plats att åldras i. Medlemskapet i WHO:s nätverk förutsätter att staden eller kommunen involverar och engagerar äldre människor i utvecklingsarbetet, genomför en baslinjemätning kring stadens eller kommunens äldrevänlighet och slutligen tar fram och genomför en treårig handlingsplan. Handlingsplanen ska sedan följas upp med hjälp av framtagna indikatorer. För att uppnå målsättningen med handlingsplanen behöver nämnder och styrelser aktivt söka samverka med varandra, internt och externt samt involvera äldre personer.

WHO:s utvecklingsprogram bygger på en struktur som består av åtta fokusområden som har betydelse när det gäller tillgänglighet och inflytande för äldre människor.

Dessa åtta utvecklingsområden är:

- Boende och bostäder
- Transporter och mobilitet
- Tillgänglighet till byggnader och miljöer
- Gemenskap och aktiviteter
- Social inkludering, åldersdiskriminering
- Medborgerligt deltagande och inflytande
- Kommunikation och information
- Omsorg, vård och service

Arbetet för en äldrevänlig kommun ska också bidra till att Gävle är aktiv i genomförandet av de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Ett utvecklingsarbete i enlighet med denna plan bidrar bland annat till att nå Agendans

mål 5 jämställdhet

mål 10 minskad ojämlikhet

mål 11 hållbara städer och samhällen

mål 16 fredliga och inkluderande samhällen

Genomförandet av handlingsplanen stärker kommunens möjligheter att hålla hög kvalitet, vara resurseffektiv och relevant för dem verksamheterna är till för.

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson		Nr 19KS245		Sid 196(271)
Godkänd av		Datum 2021-12-01	Rev	Referens

1.1 Statistik och data Gävles seniora befolkning

Gävle kommuns folkmängd **31 december 2020** är 102 904 invånare⁵

- varav åldersgruppen 60 år och äldre: 26 844 invånare
- varav åldersgruppen 65 år och äldre: 21 167 invånare
- varav åldersgruppen 80 år och äldre: 5 475 invånare

Antalet *ensamboende* i åldersgruppen 65 år och äldre är 9 805 personer (46,3 procent i åldersgruppen).

Antalet *utrikes födda* i åldersgruppen 65 år och äldre är 1 862 personer (8,8 procent i åldersgruppen).

2 671 personer i åldersgruppen 65 år och äldre i Gävle kommun har ett biståndsbeslut.

Fördelningen av dessa ser ut som nedan:

- Personer över 65 år med beslut om hemtjänst behovsprövad: 1 480 st
- Personer över 65 år med beslut om hemtjänst med förenklat beslutsfattande: 78 st
- Personer över 65 år med beslut⁶ om vård- och omsorgsboende: 1 113 st

Gävle kommuns framtida befolkning **år 2030** enligt beräknad prognos i april 2021⁷

Totalbefolkning: 113 419 invånare

- varav åldersgruppen 60 år och äldre: 30 890 invånare
- varav åldersgruppen 65 år och äldre: 24 321 invånare
- varav åldersgruppen 80 år och äldre: 8 218 invånare

Medellivslängden år 2020⁸

Gävle kommun: 83,8 år för kvinnor och 80,6 år för män

Riket: 84,3 år för kvinnor och 80,8 år för män

Utifrån befintliga data noteras att andel individer över 65 år som har biståndsbedömda insatser är förhållandevis få. Det innebär att det främjande arbetet för fortsatt hälsa och självständighet är av vikt ur flera perspektiv, inte minst ekonomiskt.

2. Handlingsplanens giltighetstid

Enligt WHO:s kriterier för medlemskap ska handlingsplanen ha minst ett treårigt perspektiv.

Pga pandemins påverkan för den seniora befolkningen har arbetet med framtagande av handlingsplanen fördröjts och försvårats. Därav föreslås handlingsplanen ha en längre varaktighet och bör sträcka sig från år 2022–2025

⁵ Källa: Statistiska centralbyrån

⁶ inkluderar även personer som har beslut om vård- och omsorgsboende men ännu inte flyttat till ett vård- och omsorgsboende

⁷ Källa: Gävle kommun, SG

⁸ Källa: Statistiska centralbyrån

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 197(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

3. Koppling till andra styrande dokument

Då arbetet med framtagandet av handlingsplanen har baserats på tvärsektoriell samverkan, där både kommunövergripande styrdokument och respektive sektor och bolags styrdokument har varit till stöd för utformningen, ges några exempel nedan:

Socialt hållbarhetsprogram

Kommunplanen

Kulturpolitiskt program

Inriktningsprogram för bostadsförsörjning

4. Syfte med denna handlingsplan

Gävle kommun tar genom handlingsplanen ett långsiktigt åtagande för att leva upp till WHO:s kriterier till att vara en äldrevänlig kommun. Handlingsplanen skapar förutsättningar för äldre att leva ett hälsosamt och självständigt liv med hög delaktighet och inflytande. Gävle kommun ska vara en bra plats för äldre att leva och bo i

4.1 Vilka omfattas av denna plan

Gävle kommuns sektorer och bolag, likväl som seniorer i Gävle kommun har aktivt bidragit till utformningen av handlingsplanen och är också de som omfattas och berörs av de föreslagna åtgärderna

4.2 Uppföljning av handlingsplanen

Handlingsplanen och arbetet med Äldrevänlig kommun ska följas upp med hjälp av framtagna indikatorer utifrån WHO:s Measuring the age-friendliness of cities: a guide to using core indicators⁹

5. Utformning av handlingsplanen

I denna handlingsplan kommer både benämningen "äldre" och "seniorer" att användas. Båda benämningarna avser personer som är 65 år och äldre.

Underlaget till handlingsplanen utgör många olika delar.

WHO:s kriterier för äldrevänliga städer och samhällen genomsyrar hela arbetet.

---

⁹ WHO (2015) [9789241509695_eng.pdf;sequence=1 \(who.int\)](https://www.who.int/publications/m/item/9789241509695-eng.pdf;sequence=1)

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 198(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

En baslinjemätning¹⁰ genomfördes under år 2020 av FoU Välfärd Region Gävleborg. Syftet med baslinjemätningen skulle dels vara att efterfråga äldre personers åsikter om hur Gävle kan bli mer äldrevänligt, samt att belysa den äldre befolkningens förutsättningar för ett aktivt liv - hela livet. På grund av coronapandemin fick metoden ändras till enbart en skriftlig enkät. 654 personer över 65 år svarade på enkätundersökningen

Som en uppföljning av baslinjemätningen som gjordes i projektet Gävle - en äldrevänlig kommun erbjöds äldre personer att få delta i en kvalitativ forskningsstudie¹¹. Studien genomfördes i form av fokusgruppsintervjuer av forskare vid Högskolan i Gävle under hösten 2020.

I och med Coronapandemins inträde i världen fick arbetet ställas om. Möten och träffar fick genomföras digitalt och inom projektet startades Stömlinje corona. Stömlinje corona bidrog till många samtal med seniorer, ca 1500 samtal inkom totalt. Vi lärde oss bland annat att vi behöver arbeta med det digitala utanförskapet och att behovet av samtalsstöd hos målgruppen är stort

Ett flertal dialoger har genomförts med seniorer, både digitalt och genom fysiska möten i enlighet med WHO:s modell för äldrevänliga städer. Till de digitala träffarna anmälde sig seniorer till den grupp utifrån WHO:s utvalda områden de var intresserade av. De fysiska träffarna har lagts upp i workshopform där fler områden har behandlats vid ett och samma möte. Fysiska möten har genomförts hos Finska klubben, på Träffpunkt för seniorer Moränen (för personer med funktionsvariation), på träffpunkt för seniorer Brunnsgratan 59 och Kaplansgratan 10, med seniorer i Hedesunda, och hos Svenska kyrkans kvinnogrupp i Andersberg för kvinnor som är utrikes födda.

”Egentligen dumt att dela in människor efter ålder. Äldre vill inte vara särbehandlade

Utgå ifrån senioren i stället för att utgå från den kommunala verksamheten.”

- Citat från deltagare i en dialoggrupp

Projektledare för Gävle – en äldrevänlig kommun har med regelbundenhet varit fysiskt närvarande på träffpunkt för seniorer, Brunnsgratan 59 och Kaplansgratan 10 för samtal med seniorer som besöker träffpunkterna.

Ett flertal ”stormöten” har genomförts där ett stort antal seniorer deltagit i workshops med olika teman

---

¹⁰ Baslinjemätningen [gavle-aldrevanlig-kommun-fou-rapport.pdf \(regiongavleborg.se\)](#)

¹¹ Hig:s studie [FULLTEXT02.pdf \(diva-portal.org\)](#)

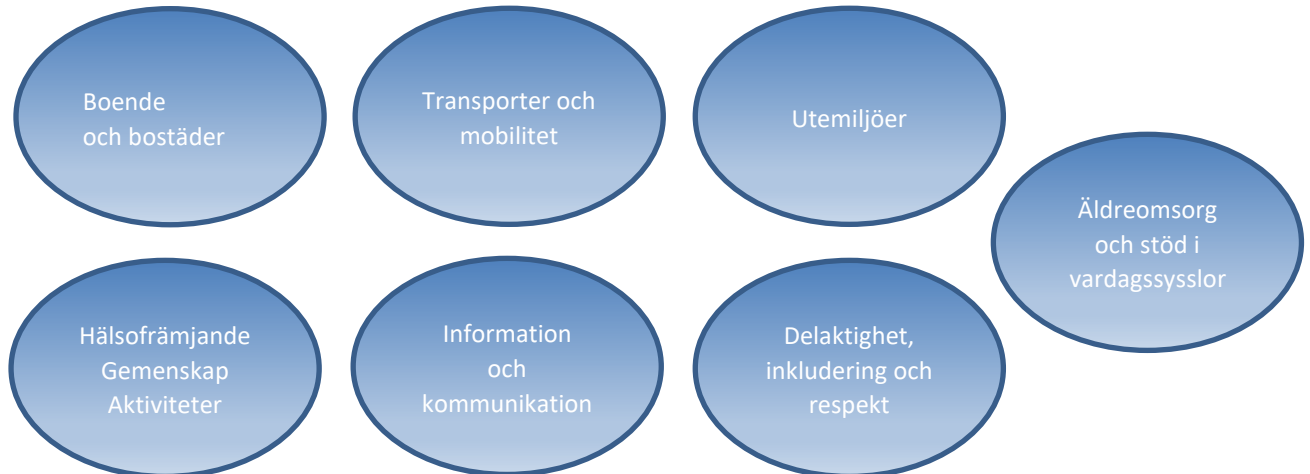
Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 199(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

Genom deltagande i stadsdelsnätverken, i nätverk i våra ytterområden (Hedesunda, Hamrångebygden och Forsbacka), fínskt samråd och i samverkan med andra projekt har dialoger och samtal med målgruppen äldre möjliggjorts.

Projektledaren för Gävle – en äldrevänlig kommun har varit och är föredragande vid samtliga sammanträden i Kommunala pensionärsrådet och Funktionsrättsrådet. Två representanter från vardera rådet utgör dessutom referensgrupp i projektet. I dessa forum finns möjligheter för seniorer att vara delaktiga i arbetet och komma med synpunkter.

Under 2020 och 2021 har den uppsökande verksamheten i Gävle kommun genomförts genom telefonsamtal till alla som fyller 80 år under året och som inte tidigare har några biståndsbedömda insatser. I samtalen tas frågeområden upp utifrån WHO:s åtta utvalda områden och det som kommit fram i samtalen kan därför användas som underlag till handlingsplanen

Utifrån resultatet i baslinjemätningen sammanfattades WHO:s åtta utvalda områden till 7 olika diskussionsområden, som använts i dialogerna med målgruppen
Dessa områden har varit:

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 200(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

6. Handlingsplan

Utifrån insamlad material föreslås följande aktiviteter för att uppnå målet att bli en äldrevänlig kommun. Samtliga aktiviteter i handlingsplanen och dess genomförande ska ske i en samskapande process med Gävles seniorer. Seniorerna ska vara informerade och involverade i arbetet.

ÖVERGRIPANDE

Beskrivning:

Arbetet med att utveckla Gävle till att bli en äldrevänlig kommun är ett långsiktigt åtagande. Handlingsplanen föreslår aktiviteter i riktning att bli en äldrevänlig kommun enligt WHO:s kriterier. Samhället är föränderligt och nya behov och insikter kan uppkomma i framtiden. Arbetet måste vara levande och ska följas upp.

Det finns behov av en person/funktion som är en sammanhållande länk och stöd till bolagens och sektorernas arbete i frågor som berör seniorer i Gävle kommun. Nämnder och styrelser behöver aktivt söka samverka med varandra, internt och externt samt involvera seniorer inför beslut

Målbild:

Gävle kommun ska ha ett seniorperspektiv i alla beslut där seniorer kan komma att beröras

Varför?

Gävle har beslutat att bli en äldrevänlig kommun

Vad?

Gävle kommun ska säkerställa att Gävles arbete mot en äldrevänlig kommun fortlever

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Utforma uppdragsbeskrivning och rekrytera en strateg social hållbarhet med särskilt ansvar för äldre frågor	Styrning och stöd Gävle	2022
Uppföljning av aktiviteterna i handlingsplanen	Styrning och stöd Gävle	Årligen

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 201(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE BOENDE OCH BOSTÄDER

Beskrivning:

Seniorer ger uttryck för att bostaden och boendemiljön är en av de viktigaste platserna för dem.

Det framkommer olika önskemål avseende val av boendeform.

En grundförutsättning för att kunna ändra och anpassa sitt boende över tid är att det finns ett varierat utbud av olika boendeformer i form av både upplåtelseformer och hustyper på den lokala bostadsmarknaden.

Målbild:

Gävles seniorer har tillgång till fysiskt tillgängliga, trygga och ekonomiskt överkomliga bostäder och boendemiljöer.

Varför?

Seniorer är inte en homogen grupp dvs de har olika önskemål och behov. Några vill ha möjligheten att flytta till ett trygghetsboende eller vård- och omsorgsboende när behovet uppstår. Några vill hellre bo i miljöer med blandande åldrar så länge bostaden är tillgänglighetsanpassad.

Vad?

Gävle kommun ska arbeta för att det finns ett utbud av olika boendialternativ där det alltid finns ekonomiskt överkomliga valmöjligheter

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Bibehålla befintlig modell för trygghetsboende samt utveckla attraktiva boendelösningar för äldre	AB Gavlegårdarna Styrning och stöd Gävle	2024
Utarbeta modell inom bostadsområdet Södra Hemlingby där generationsmöten främjas i samarbete med det nya huset Hemlingborg	Välfärd Gävle, Utbildning Gävle, AB Gavlegårdarna	2023
Säkerställa kvarboende i stadsdelen genom möjlighet till tillgänglighetsanpassade bostäder i alla stadsdelar	Styrning och stöd Gävle	Fortlöpande

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 202(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE TRANSPORTER OCH MOBILITET

Beskrivning:

Transporter och mobilitet är ett viktigt område för seniorer då det handlar om individers möjligheter att förflytta sig i kommunen. Betydelsen av att främja möjligheten att vara rörlig i staden/kommunen påverkar individers hälsa, rörelseförmåga och sociala delaktighet. Att bibehålla förutsättningar att kunna ta del av exempelvis samhällslivet, kultur, hälso- och sjukvårdstjänster utan att belasta andra bidrar till självständighet.

Målbild:

Gävles seniorer kan fortsätta att resa via kollektivtrafik till ett ekonomiskt överkomligt pris. Det ska vara lätt att tyda vilket parkeringsbolag som gäller och att betala parkering kan ske på olika sätt

Varför?

I syfte att bibehålla hälsa och välbefinnande bör det vara genomförbart att ta sig runt i kommunen på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt. Genom de subventionerade resorna erbjuds större möjlighet att delta i samhällets olika aktiviteter. Olika parkeringsbolag i ett och samma område skapar förvirring hos seniorer och andra

Vad?

Gävle kommun ska underlätta för seniorer att fortsatt självständigt ta sig runt i kommunen

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
I dialog med Region Gävleborg vidareutveckla arbetet för att underlätta biljettinköp och planering av busslinjernas sträckning	Livsmiljö Gävle	Fortlöpande
Utreda möjligheten till att förlänga tiden för kostnadsfria resor samt erbjuda dessa alla veckans dagar	Livsmiljö Gävle	2023
Inventera lösningar som förenklar för invånarna att kunna parkera och betala parkering på ett enkelt sätt	Gävle Parkeringsservice AB	Fortlöpande

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 203(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE UTEMILJÖER

Beskrivning:

En trygg, trevlig och säker utemiljö är av intresse för alla målgrupper. Att det finns miljöer som är inbjudande att vistas och promenera i är viktigt för att seniorer ska fortsätta med detta och därmed bibehålla rörlighet, hälsa och trygghet.

Målbild:

Gävle kommun arbetar för en tillgänglighetsanpassad utemiljö.

Allmänna platser är belysta och har trevlig utformning som upplevs trygg och säker.

Det finns platser där det är möjligt att slå sig ner för en stunds vila.

Varför?

Seniorer uttrycker rädsla för att bli påkörd av både cyklister och elsparkcyklar. Snöröjning och borttagning av plogvallar är viktigt när senioren ska ta sig fram, både med och utan rullator. Seniorer uttrycker att det är viktigt att det känns tryggt att vistas utomhus och lägger vikt på bra belysning och kameror. Brist på ställen att vila i utemiljön kan innebära att man söker hemtjänstinsatser eller färdtjänst för att göra sina inköp eller att man undviker att gå ut.

Vad?

Gävle kommun ska förbättra utemiljön för att seniorer ska kunna fortsätta leva ett självständigt och aktivt liv

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Säkerställa äldres medverkan i arbetet med att ta fram trygghetsplaner för Gävles stadsdelar	Styrning & Stöd Gävle	Fortlöpande
Utöka antalet bänkar i de olika stadsdelarna. Involvera seniorer vad gäller placering av dessa	Livsmiljö Gävle	2023
Utreda behov och möjlighet till utökat antal separerade gång- och cykelbanor, samt lösningar för att cykelbanor inte ska korsa busshållplatser	Livsmiljö Gävle	2022 och fortlöpande framåt
Översyn och vid behov åtgärda trottoarkanter utifrån tillgänglighetsperspektivet	Livsmiljö Gävle	Fortlöpande
Fortsätta att förbättra snöröjning och sandning	Livsmiljö Gävle	Fortlöpande

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 204(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE DELAKTIGHET INKLUDERING RESPEKT

Beskrivning:

Seniorer har ett tydligt önskemål om att få vara delaktiga i såväl samhällsfrågor som beslut som berör den egna personen. Ofta beskrivs en känsla av utanförskap och diskriminering. En stor oro finns kring den snabba digitaliseringen av samhället. Det bör finnas möjlighet till stöd och hjälp från olika aktörer.

Många äldre har svårigheter att ta del av den information som kommuniceras ut i digitala kanaler. Detta leder till en känsla av exkludering och är en källa till minskad delaktighet i samhällslivet. Utbildningsinsatser bör finnas för de som önskar, kring olika tekniska och digitala lösningar. Kunskap är en viktig del i att motverka ett utanförskap.

I underlaget till handlingsplanen har framkommit att det finns behov av en funktion som kan vägleda och lotsa seniorer i olika frågor, någon som har tid att samtala och ge personligt stöd. Denna lotsningsfunktion ska vara ett komplement till Gävle kommuns kundtjänst

Pensionärsföreningarna arbetar med att inkludera seniorer och göra meningsfulla aktiviteter för äldre. I Gävle finns det brist på stora möteslokaler. De få som finns har höga hyreskostnader. Föreningarna har uttryckt en önskan om förbättrad tillgång till lokaler

Forskning visar att volontärarbete stärker hälsan¹² Att fortsatt vara behövd efter avslutat arbetsliv, att finnas i ett sammanhang är viktigt för välbefinnandet. Flera seniorer uttrycker att genom sitt ideella engagemang håller de sig pigga och känner att de bidrar med värdefull tid för en medmänniska. Detta speciellt i övergången från yrkesverksam till pensionär

I Gävle kommun finns en volontärsamordnare, 75%, som samordnar arbetet med volontärer inom Valfärd Gävles verksamhetsområden och samarbetar med ideella föreningar och organisationer. Ca 250 aktiva volontärer finns registrerade i Volontär i Gävle och arbetar ideellt i genomsnitt en timme/vecka. Det genererar ca 13 000 volontärtimmar per år riktade mot seniorer i kommunens verksamhet. Det finns behov av en sektorsövergripande strategi för hur vi jobbar med volontärer i kommunen och hur vi samverkar med ideella organisationer och föreningar, så att fler kan dra nytta av att vara volontär eller ta del av aktiviteter volontärer erbjuder

Målbild:

Gävle kommun erbjuder ett utökat stöd till seniorer för att de ska få vägledning i samhällsfrågor och känna sig trygga och delaktiga i frågor som de är berörda av. Gävle kommun tar tillvara äldres resurser och engagemang.

¹² Kan frivilligarbete påverka hälsan Göteborgs universitet
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/66292/1/gupea_2077_66292_1.pdf

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 205(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

Varför?

Seniorer uttrycker att de fortsatt vill känna sig inkluderade i samhället. De ska lättare kunna ta del av information som ger möjlighet till ett fortsatt oberoende och ett aktivt liv

Vad?

Gävle kommun ska arbeta för att förstärka synen på att seniorer är en samhällsdeltagare som har resurser, erfarenhet, kunskaper, engagemang, idéer, kontaktnät och tid som är viktiga delar till att Gävle blir en bättre kommun att åldras i

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Utforma en uppdragsbeskrivning, rekrytera och anställa en stödfunktion för seniorer - ”äldrelots”	Styrning och stöd Gävle	2022
I samverkan med studieförbund och andra samarbetspartners erbjuda utbildning för att öka kunskapen i att använda digital teknik och service	Styrning och stöd Gävle	2022
Fortsätta medborgardialoger riktat mot äldre i enlighet med WHO:s nätverks riktlinjer	Styrning och stöd Gävle	Fortlöpande
Inventera möjligheten till en lokal där flera seniorföreningar gemensamt kan bedriva verksamhet	Livsmiljö Gävle, Styrning och stöd Gävle	2024
Stärka och utveckla arbetet inom verksamheten Volontär i Gävle	Välfärd Gävle	2022

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 206(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE HÄLSOFRÄMJANDE, GEMENSKAP OCH AKTIVITETER

Beskrivning:

För att bibehålla en meningsfull tillvaro och gott välbefinnande är det viktigt med både organiserade aktiviteter på mötesplatser och att det finns strukturer som främjar möten med grannar, familj och vänner. Möten ger förutsättningar att använda sin kompetens, kunskap, känna respekt och bygga självförtroende inom och över generationer. Bristen på sociala relationer och ofrivillig ensamhet kan enligt WHO jämföras med hälsoriskerna med rökning, fetma och fysisk inaktivitet¹³

Det finns i Gävle ett stort utbud av aktiviteter och även flera arenor för gemenskap för seniorer. Det som är svårigheten är att nå ut med informationen till alla.

Vid samtal med seniorer har det även varit tydligt att det finns en omsorg om de som är ofrivilligt ensamma. Hur vi når de som lider av ofrivillig ensamhet

Målbild:

Gävle kommun bidrar genom att skapa förutsättningar för intressestyrda aktiviteter och social samvaro för Gävles seniorer.

Fler ska få kännedom om vilket utbud och vilka möjligheter som finns

Varför?

Det finns risk för ensamhet och isolering med stigande ålder, en avsaknad av sociala sammanhang. Den psykiska ohälsan tenderar att öka hos gruppen seniorer.

Vad?

Gävles seniorer har lätt att hitta information om de aktiviteter som erbjuds.

Gävle kommun erbjuder information som är relevant, lättförståelig och ökar möjligheten att vara aktiv i samhället hela livet

Gävle kommun fortsätter att erbjuda arenor för social samvaro och meningsfulla aktiviteter

Gävle kommun arbetar utifrån ett salutogent perspektiv med seniorers välbefinnande i fokus

---

¹³ WHO 2017:55

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 207(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Bibehålla formerna för uppsökande verksamhet, där varje individ, som fyller 80 år, kontaktas personligen via ett telefonsamtal	Välfärd Gävle	Fortlöpande
Ta fram innovativa metoder för att nå fler seniorer och minska ofrivillig ensamhet	Styrning och stöd Gävle	2022
Utöka samverkan med föreningar, organisationer och näringsliv. Skapa mötesplatser och sprida information om aktiviteter för seniorer i stadsdelarna. Bland annat enligt modellen Senior i Sätra/Senior i Bomhus	Styrning och stöd Gävle Välfärd Gävle	2022
Bibehålla de två träffpunkter för seniorer som finns centralt i Gävle, Brunnsgatan 59 och Kaplansgatan 10	Välfärd Gävle	Fortlöpande
Bibehålla Träffpunkten Moränen som finns för äldre med någon form av funktionsvariation	Välfärd Gävle	Fortlöpande
Nyttja det nybyggda Hemlingborg som ett samverkanshus där äldres kapacitet tillvaratas och där möten mellan generationer möjliggörs	Välfärd Gävle Utbildning Gävle AB Gavlegårdarna	2023
Möjliggöra studiecirkel för att hantera den livsförändring övergången från arbetsliv till pensionering innebär	Välfärd Gävle Styrning och Stöd Gävle	2022
Kultur för äldre – samarbetet mellan sektor Livsmiljö och sektor Välfärd fortsätter	Livsmiljö Gävle Välfärd Gävle	2022

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 208(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Beskrivning:

Hur Gävle kommun kommunicerar är av stor vikt för att seniorer ska kunna ta del av tjänster, hålla sig uppdaterade och vara självständiga. Seniorer har ett behov av att förstå var de kan hitta information men de har även gett uttryck för önskemål att uppleva det lättare att kommunicera med kommunen. Seniorer är en viktig kunskapskälla i att utveckla tillgänglig kommunikation. De är också en viktig kanal att sprida information vidare i sina sociala nätverk.

Målbild:

Gävle kommun erbjuder tillgänglig information och kommunikation som är relevant, lättförståelig och som ökar möjligheterna att kunna hålla sig uppdaterad

Varför?

Många seniorer upplever att det är svårt att ta del av den information som kommuniceras ut även om senioren är digital. En del upplever det svårt att hitta och söka information på gavle.se
Många seniorer vet inte vilket stöd och vilken service kundtjänsten kan bidra med

Vad?

Gävle kommun har ett brett stöd som hjälper seniorer att söka nödvändig information i olika kanaler

Gävle kommun ska arbeta för att förbättra kommunikationen, även för de som inte är digitala

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Förbättra sökfunktionen på gavle.se	Styrning och stöd Gävle	2022
Marknadsföringsinsats för kundtjänst	Styrning och stöd Gävle	2022
Hitta former att nå seniorer som inte är digitala	Styrning och stöd Gävle	Fortlöpande

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 209(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

OMRÅDE ÄLDREOMSORG OCH STÖD I VARDAGSSYSSLOR

Beskrivning:

Baslinjemätningen och Högskolans rapport visar att det finns en oro för brister inom äldreomsorgen. De svarande ger uttryck för en bild av äldreomsorgen som präglad av låg personalkontinuitet och bristande kundperspektiv och kompetens. Denna bild tycks ge upphov till oro inför den eventuella dagen de svarande själva är i behov av vård- och omsorgsinsatser.

Målbild:

En hållbar vård och omsorg som är känd för sin goda kvalitet

Varför?

Gävle kommun ska ha ett gott rykte så att oron minskar hos de som ännu inte har insatser och att de som har insatser upplever att omsorgen fungerar och har hög kvalitet

Vad?

Den vård och omsorg som erbjuds i Gävle kommun ska ha hög kvalitet, gott bemötande och bygga på individuella lösningar. Det finns ett utbud av stimulans som skapar meningsfulla dagar. Anhöriga som vårdar eller har stor omsorg om en närstående får stöd.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Ta fram en nulägeanalys och ett beslutsunderlag för ett utvecklings- och förbättringsarbete i uppdraget "framtidens insatser till äldre" inom Valfärd Gävles verksamhetsområde	Valfärd Gävle	2022
Bibehålla och utveckla anhörigstödet i Gävle kommun	Valfärd Gävle	Fortlöpande
Höja kompetens hos medarbetare inom äldreomsorgen genom utbildningsinsatser	Valfärd Gävle	2022

Upprättad av Ann-Charlotte Jansson	Nr 19KS245	Sid 210(271)	
Godkänd av	Datum 2021-12-01	Rev	Referens

7. Kostnader

Kostnader	Belopp
Strateg med inriktning äldrefrågor 1 åa	900 000
Äldrelots 1åa	750 000
Volontärsamordnare 1åa	750 000
Utplacering av fler bänkar i utemiljön	500 000
Utveckling av parkeringslösningar	200 000
Utveckling av gavle.se	50 000
Kultur för äldre	500 000
	3 650 000

Beslutsärende: Boendeplan för
sociala ändamål 2022 – 2026
med utblick mot 2035

14

21SON274

Missiv

2021-12-09

Diarienummer: 21SON274

Handläggare:

Nämnd:

Anna Åkerbris
026-17 96 27
anna.akerbris@gavle.se

Socialnämnd

Boendeplan för sociala ändamål 2022 – 2026 med utblick mot 2035

Förslag till beslut

Att anta framlagt förslag till boendeplan för sociala ändamål 2022-2026 med utblick mot 2035 utifrån nämndens ansvarsområde,

Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av boenden för sociala ändamål kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt

Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av boenden för sociala ändamål enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Välfärd Gävles boendeplan är sektorns förslag på hur beståndet av boenden för sociala ändamål ska anpassas till behovet under aktuell planeringsperiod. Dokumentet utgör också en del i kommunens övergripande budgetarbete samt planering för mark- och planberedskap. Dokumentet omfattar planering utifrån nuvarande och uppskattat behov av boenden för sociala ändamål 2022–2026 med utblick mot 2035.

Bostad först har initierats i Gävle kommun och är en modell där bostad erbjuds till långvarigt hemlösa med psykisk- och/eller missbruksproblematik.

Boendeplanen visar på att det inledningsvis är aktuellt med maximalt 5 lägenheter för denna boendeform.

Övergångskontrakt ser ut att fortsatt minska framöver och under 2021 har antalet personer i behov av akutboende också minskat.

Därutöver matchar tillgång och efterfrågan på de olika boendeformerna.

Frågan om att starta eget HVB i egen regi för barn och unga behöver utredas.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

VÄLFÄRD GÄVLE

Boendeplan

- för sociala ändamål

2022 - 2026 med utblick mot 2035

Socialnämnden

Dnr 21SON274
2021-12-09

UTKAST

Boendeplan - för sociala ändamål
2022 - 2026 med utblick mot 2035
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
Dnr 21SON274
2021-12-09
Välfärd Gävle, utveckling och stöd
Anna Åkerbris, Boendeplanerare
www.gavle.se

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Bakgrund	4
2.1. Definitioner	5
3. Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter	6
3.1 Övergångskontrakt	6
3.2 Träningslägenhet	7
3.3 Jurlägenhet	7
4. Bostad först	7
5. Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)	8
5.1. Stödboende för barn och ungdomar 16 – 20 år	8
5.2. Stödboende för vuxna med missbruksproblematik	8
5.3. Hem för vård och boende (HVB)	9
6. Tillsynsboende	9
7. Akutboende	10
8. Skyddat boende	10
9. Härbärge	11

1. Sammanfattning

Sid 217(271)

Välfärd Gävles Boendeplan - för sociala ändamål 2022 - 2026 med utblick mot 2035 - Socialnämnden, behandlas och antas av Socialnämnden utifrån nämndens ansvarsområden.

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg enligt socialtjänstlagen.

Socialnämnden (Välfärd Gävle) handlägger alla biståndsansökningar samt skriver avtalen med den externa hyresgästen.

I planen fastställs behovet av bostäder och lokaler utifrån verksamhetens behov av platser för boende och/eller stöd.

I boendeplanen redovisas behovet uppdelat utifrån målgrupper:

- Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter (övergångskontrakt, träningslägenhet, jourlägenhet)
- Bostad först
- Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)
- Tillsynsboende
- Akutboende
- Skyddat boende
- Härbärg

Planen visar på en balans mellan tillgång och behov för sociala ändamål 2022–2035.

Behovet möts genom lägenheter hos Gavlegårdarna och genom ett fåtal, sedan tidigare befintliga avtal med, privata fastighetsägare.

2. Bakgrund

Sid 218(271)

Socialtjänstlagen, SoL, innebär att var och en i första hand är skyldig att försörja sig själv och sin familj inom ramen för sin förmåga. I detta ingår också ansvar för att ordna bostad, vilket innebär att den bostadslöse själv får söka bostad via bostadsförmedling, bostadsföretag, andrahandsförmedlingar eller på annat sätt försöka ordna sin bostadssituation. Föräldrar har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för sina barn och ansvarar för att barnens behov och rättigheter blir tillgodosedda.

Kommunerna ansvarar för att det finns bostäder till invånarna i den egna kommunen och ska planera bostadsförsörjningen utifrån kommunens framtagna riktlinjer. Riktlinjerna syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. Riktlinjerna ska också främja att kommunen förbereder och genomför ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen.

Socialtjänstlagen omfattar alla som vistas i en kommun och reglerar kommunens skyldigheter att erbjuda stöd och hjälp. Socialtjänstlagens 4 kap 1 § reglerar rätten till insatser via socialtjänsten vilket kan omfatta insatser till personer som söker hjälp med boende. Socialtjänsten i en kommun omfattas även av skyldigheten att ingripa till skydd för enskilda personer. Socialtjänstens ansvar kan handla om att bistå med olika former av akuta och mer långsiktiga boendelösningar utifrån individuella behov och efter biståndsbedömning.

För vissa grupper har kommunen ett särskilt ansvar att tillhandahålla boenden. Det handlar om vissa äldre personer, vissa personer med funktionsnedsättning och vissa nyanlända som fått uppehållstillstånd.¹

En behovsanalys utifrån socialnämndens behov är komplex. Att räkna på socialnämndens behov är en utmaning då det finns många faktorer som påverkar behovsbilden. I den här planen utgör, historiken avseende antalet beviljade beslut tidigare år och myndighetskontorets uppskattning av framtida behov grunden för bedömningen. I analysen så vägs också tillgängliga resurser för stöd i boendet in, samt vilka andra insatser som nämnden kan erbjuda.

Utredningsenhet boende inom Valfärd Gävle har tidigare tagit emot remisser från andra enheter gällande behovet. Utredningsenhet boendes uppdrag förstärktes i och med att enheten organiserades inom Myndighetskontoret. Utredningsenhet boende har sedan dess gjort mer rättssäkra beslutsunderlag samt arbetat med utredningsprocessen för att få säkrare bedömningar.

Utredningsenhet boende har ett gott samarbete med Gavlegårdarna avseende anskaffande av lägenheter efter behov.

¹ <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/ekonomiskt-bistand/hemloshet/kommunens-och-socialtjanstens-ansvar-for-boendeinsatser/>

- **Övergångskontrakt** - ett biståndsbedömt tidsbegränsat andrahandsboende för personer som är helt bostadslösa och har särskilda svårigheter att tillgodose behovet själva. Efter 18 mån sker en utvärdering tillsammans med Gavlegårdarna.
- **Träningslägenhet** - för personer i behov av att träna på sitt boende under en övergångsperiod. Syftet med boende i träningslägenhet är att inom ett år erhålla ett övergångskontrakt.
- **Jourlägenhet** – I första hand för korta placeringar till för barnfamiljer som har blivit vräkta, samt våldsärenden. Ingen hyra/avgift tas ut för det möblerade boendet.
- **Bostad först** – en särskild modell som riktas till långvarigt hemlösa med en psykisk- och/eller missbruksproblematik.
- **Stödboende för barn och ungdomar 16–20 år** – en mindre ingripande, och mer självständig form av boendeinsats.
- **Stödboende för vuxna med missbruksproblematik** – en insats som syftar till att ge stöd till att bibehålla nykterhet och att komma vidare till ett eget boende. Hemstagården (för män) och Nova (för kvinnor).
- **Tillsynsboende**– Inget krav på nykterhet. Stallgatan (för män och kvinnor).
- **Akutboende** – för bostadslösa barnfamiljer i första hand (i många fall nyanlända). Familjerna får stöd och hjälp i processen att själva ta sig från akutboendet till ett eget boende.
- **Skyddat boende** – boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser. Skyddat boende erbjuds även av exempelvis kvinnojourer, utan beslut från socialnämnden.
- **Härbärke** - en tillfällig (natt till natt) övernattningslokal för bostadslösa. Boende på härbärgen kräver inget biståndsbeslut.
- **Hem för vård och boende (HVB)** – en insats som bedriver behandling eller är inriktad på vård, stöd eller fostran. Samtliga HVB är i extern regi.

3. Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter

Bostadssociala kontrakt är ett andrahandskontrakt där Valfärd Gävle är förstahandshyresgäst. Den enskilde kan ha rätt till bistånd för boende då denne är helt bostadslös och har speciella svårigheter att tillgodose sitt behov av bostad själv. Utifrån dessa kriterier görs individuell bedömning.

Övergångskontrakt	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2035
Totalt	467	398	330	273	227	188
Förändring (+/-)	-90	17%	-17%	-17%	-17%	-17%
Nya beslut	52	22	22	22	22	22

Träningslägenhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2035
Totalt	10	5	10	10	10	10
Förändring (+/-) lägenheter	-5	-5	+5			

Jourlägenhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2035
Totalt	21	16	12	12	12	12
Förändring (+/-) lägenheter	-2	-5				

3.1 Övergångskontrakt

Övergångskontrakt är en form av bostadssocialt kontrakt och beviljas när den enskilde inte kan erhålla ett eget hyreskontrakt. Beroende på förutsättningar erbjuds hyresgästen en hyresrätt hos Gavlegårdarna med 2:a handskontrakt via Valfärd Gävle.

Kontraktssavslut sker genom att den boende själv tar över kontraktet för bostaden eller flyttar till annat boende. Under de första 18 månaderna tecknas kontraktet, med den boende, utan besittningsskydd.

I snitt beviljas idag ca 3 kontrakt per månad av 40 inkommande ärenden.

Under år 2021 (fram till oktober) beviljades 22 kontrakt och 97 kontrakt avslutades.

Det totala antalet aktiva kontrakt har minskat från 467 kontrakt i januari 2020, ner till 398 kontrakt i slutet av 2021. Det är en minskning med 17 procent.

70 kunder har fått egna kontrakt under året. Nämndens mål är att 25 kunder per år ska få helt egna hyreskontrakt. 8 kunder har gått från träningslägenhet till övergångskontrakt under året.

Behov

Antalet övergångskontrakt har under de senaste åren minskat till följd av att det nu gjorts mer omfattande utredningsarbete med bedömningar där möjliga äldre kontrakt har avslutats, kombinerat med ett reducerat antal gynnande beslut.

Övergångskontrakt bedöms fortsatt minska framöver.

3.2 Träningslägenhet

Sid 221(271)

Socialnämnden har tillgång till 5 träningslägenheter. Träningslägenheter tilldelas som ett bistånd enligt socialtjänstlagen och en överenskommelse tecknas.

Träningslägenheterna hyrs ut möblerade. Verksamheten kommer under 2022 börja arbeta med en paketslösning för brukaren med öppenvårdsinsats, en vägledare och bistånd till boendet.

Behov

Behovet bedöms öka under nästa år och därefter ser prognosen för behovet ut att hålla sig på samma nivå några år framöver.

3.3 Jourlägenhet

Socialnämnden ansvarar för beslut om bistånd med tillfälligt boende vid akut hemlöshet. Insatsen omfattar boende i jourlägenhet.

Välfärd Gävle står som hyresgäst för jourlägenheter som ligger utspridda över kommunen.

Socialnämnden har tillgång till 12 jourlägenheter för barnfamiljer och personer utsatta för våld i nära relation. Utredningsenheten Boende har 6 lägenheter och Enheten för Våld i nära relationer har 6 lägenheter. Socialnämnden ansvarar för utrustningen i jourlägenheter.

Behov

Nuvarande antalet jourlägenheter täcker befintligt behov. Dock har akutboendet på Björkegrenska gården utrymme över, vilket gör att verksamheten ska försöka utöka boendets målgrupp för att kunna inrymma fler med behov. Detta innebär att verksamheten på sikt kan minska antalet jourlägenheter.

4. Bostad först

Bostad först har initierats i Gävle kommun och är en modell där bostad erbjuds till långvarigt hemlösa med psykisk- och/eller missbruksproblematik.

I insatsen ingår ett regelbundet stöd från boendevägledare.

Boendeformen finns inte inom Välfärd Gävle idag. Boendet har inget krav på behandling, men de erbjuds ett stort stöd från vägledare.

Behov

Inledningsvis är det aktuellt med att starta upp med maximalt 5 lägenheter för denna boendeform. Boendeformen behöver utvärderas efter införandet för att kunna utreda eventuella framtida behov.

5. Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)

Sid 222(271)

Socialnämndens vårdinsatser syftar till att möjliggöra ett självständigt liv. Vårdinsatser kan ske i eget boende, familjehem, hem för vård och boende (HVB) eller i stödboende. Placeringstiderna varierar från korta jourplaceringar till uppväxtplaceringar.

5.1. Stödboende för barn och ungdomar 16 – 20 år

Stödboende för barn och unga 16–20 år är en placeringsform från Socialstyrelsen som trädde i kraft 1 januari 2016. Syftet är en mindre omfattande insats för barn och unga vars vårdbehov inte är så stort att det motiverar en HVB placering.

Stödboende för barn och unga är i första hand tänkta att vara självständiga boenden, men andra mer sammanhållna boendelösningar är inte uteslutna.

Stödboende är en vanlig placeringsform för ensamkommande barn och unga i åldrarna 16–20 år.

Välfärd Gävle har idag inget stödboende för barn och unga.

Behov

Som köpande verksamheter bedömer det så räcker avtalen till för att uppfylla behoven av placeringar av målgruppen.

5.2. Stödboende för vuxna med missbruksproblematik

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik tillhandahålls i egen regi genom Hemstagården (män) och Nova (kvinnor).

På stödboendena ställs krav på nykter- och drogfrihet under placeringstiden och målet är att bryta missbruk, social isolering och destruktiva livsmönster.

Hemstagården är ett drogfritt stödboende med 23 platser för män från 18 år med missbruk/beroende/psykisk ohälsa och annan problematik som påverkar den sociala tillvaron. Placeringstiden är individuell och anpassas utifrån faktorer som möjlighet till eget boende, träningslägenhet, stabilitet i nykter och drogfrihet.

Hemstagårdens kontaktpersoner jobbar utifrån en planering från Utredningsenhet vuxen, som placerar på Hemstagården enligt ett biståndsbeslut. De boende på Hemstagården får ta ansvar för lokalen, mat, städning med mera utifrån deras individuella förutsättningar.

Nova är ett drogfritt stödboende med 10 platser för kvinnor från 18 år med missbruk/beroende/psykisk ohälsa och annan problematik som påverkar den sociala tillvaron. Syftet med placeringen är individuell och en planering sker i samverkan med Utredningsenhet vuxen. Nova's kontaktpersoner jobbar utifrån en planering från Utredningsenhet vuxen, som placerar på Nova enligt ett biståndsbeslut. De boende på Nova får ta ansvar för lokalen, mat, städning med mera utifrån deras individuella förutsättningar.

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik <i>Hemstagaröden</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2030
Totalt	23	23	23	23	23	23
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik <i>Nova</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2030
Totalt	10	10	10	10	10	10
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Behov

Det är en hög efterfrågan på platserna till Hemstagaröden. Oftast är det kö och behovet ser ut att hålla i sig över tid.

Inom Nova är det ett kontinuerligt flöde mellan in- och utflytt och det uppstår sällan längre tids köer, även om det ibland kan förekomma viss kö till platserna.

5.3. Hem för vård och boende (HVB)

De HVB-hem som idag finns inom Gävle kommun ägs och drivs i extern regi.

Välfärd Gävle har i nuläget ingen avsikt att starta ett eget HVB för vuxna.

Frågan om att starta eget HVB i egen regi för barn och unga behöver utredas.

6. Tillsynsboende

Tillsynsboende är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen och är ett stadigvarande boendalternativ. Tillsynsboendet som Välfärd Gävle driver ligger på Stallgatan och är ett högtoleransboende som vänder sig till personer med pågående drogproblematik och samsjuklighet med psykisk ohälsa. Boendet startades för att minimera antalet hemlösa i Gävle. De boende betalar sin hyra och vissa har även matabonnemang. Det finns inget omvårdnads-/HSL ansvar, utan de boende kan, vid behov, ha insatser av hemtjänst.

Stallgatan har 27 mindre lägenheter med kokvrå och hygienrum, samt 8 rum med egna hygienrum. Av dessa är fem kvinnorum – tre av dessa fem rum har stått tomma längre tid då dessa lägenheter inte efterfrågats av kvinnor.

Stallgatan har även tre lägenheter som erbjuds för tillfällig kort jourplacering.

Tillsynsboende Stallgatan	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2035
Totalt	35	35	35	35	35	35
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Behov

Välfärd Gävle ser inget behov av utökning av antalet lägenheter/rum, utan behovet förväntas bestå på samma nivå under längre tid.

7. Akutboende

Akutboende finns idag på Björkegrenska gården i Gävle. Uppdraget är att erbjuda bostadslösa barnfamiljer (i många fall nyanlända) tak över huvudet i en akut situation. Verksamheten har bemanning dygnet runt för stöd och tillsyn.

Akutboendet är ett delvis kollektivt boende utan vård eller behandling, men med stödjande insatser för att främja samhällsintegration och att familjer aktivt söker eget boende.

I oktober 2021 bodde det 23 vuxna och 22 barn på boendet. 29 rum stod då också för tillfället lediga (av totalt 55 rum), då det skett en minskning med 22 personer på boendet under 2021.

Akutboende	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
Totalt antal boenden	67	45	60	75	90	100
Förändring (+/-) antal boenden	-41	-22				

Behov

Under 2021 har antalet personer i behov av akutboende minskat. Planeringen är dock att platserna är i ökande ändå framöver.

Utifrån att Valfärd under den senaste tiden haft en nedåtgående trend i antalet belagda platser så kommer verksamheten att försöka utöka målgruppen som kan komma i fråga för akutboendet. Detta innebär att verksamheten på sikt till exempel kan minska på antalet jourlägenheter. Detta då Valfärd ser att utrymmet för det finns på akutboendet, samt att fler med behov kommer att kunna beviljas plats på akutboendet och att det, i detta läge, får anses tillfyllest.

Valfärd Gävle ser även över möjligheten att ersätta nuvarande akutboende med bättre verksamhetsanpassade lokaler inom annan del i Gävle kommun.

8. Skyddat boende

Kvinnojouren Blåklockan erbjuder tillfälligt skyddat boende till kvinnor och barn som har utsatts för våld i nära relation.

Krismottagningen Stickan, erbjuder samtalsstöd och rådgivning i livskriser för män. Stickan drivs av den ideella föreningen med samma namn. Krismottagningen och kvinnojouren är externt fristående komplement till kommunala verksamheter och annan samhällsservice.

Valfärd Gävle stödjer verksamheterna genom en IOP-överenskommelse - ett så kallat ideellt offentligt partnerskap. IOP-överenskommelsen gäller inledningsvis i tre år från och med år 2021. Den nya formen för samarbete och finansiering är en del av det stärkta arbetet för att Gävle ska bli en kommun fri från våld, både i hemmet och offentliga miljöer. Överenskommelsen ger bättre och mer långsiktiga förutsättningar för Blåklockan och Stickan.

Sedan 2021 så har Gävle kommun upphandlat skyddade boenden utanför kommunen.

9. Härbärke

Sid 225(271)

Hedvigslundskyrkan driver ett härbärke i egna lokaler med 12 platser. I snitt beläggs 9 platser och kvinnor tas emot i första hand. Boende på härbärgen kräver inget biståndsbeslut. Valfärd Gävle ger ekonomiskt bidrag till verksamheten. En dialog med RIA/Hedvigslundskyrkan görs gällande en IOP-överenskommelse som kan börja gälla från och med januari 2022.

UTKAST

Beslutsärende: Diamantpriset

15

22SON27

Missiv

2022-02-01

Diarienummer: 22SON27

Handläggare:

Magnus Höjjer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Diamantpriset

Förslag till beslut

- Att Diamantpriset avvecklas i nuvarande form, samt
- Att Sektorchef får i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt pris.
- Att Socialnämnden utser två representanter som tillsammans med representanter från övriga välfärdsnämnder bildar en politisk referensgrupp (max sex deltagare totalt) i arbetet med att ta fram ett förslag till nytt pris.

Bakgrund

Diamantpriset delas ut av Omvårdnadsnämnden och syftar till att uppmuntra goda insatser inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens, Socialnämndens och Omvårdnadsnämndens ansvarsområde.

Under pandemin har Diamantpriset i praktiken varit pausat, eftersom det varit ett stort fokus på att lösa kärnuppdragen. Ett viktigt skäl har också varit att den prissumma som delas ut ska användas till kompetensutveckling och trevlig samvaro för vinnande arbetsplats eller arbetsgrupp, något som bedömts varit mycket begränsat att genomföra under pandemin som en följd av återkommande restriktioner.

Sektorchef har lovat återkomma om förslag på fortsättning av Diamantpriset då pandemin klingar av.

Nuläge

För Valfärd Gävle finns i nuläget fyra priser som kan gå till en arbetsplats eller chef inom Valfärd Gävle (som en del av Gävle kommun):

- Årets chef i Gävle kommun, som utses av kommundirektör.
- Årets arbetsplats i Gävle kommun, som utses av kommundirektör.
- Anita-stipendiet, som delas ut av Club Valfärd (personalförening): "till en arbetsgrupp som har gjort något speciellt i trivselåtgärder som lett till att arbetsmiljön förbättrats under året."

Det finns därmed relativt många priser till arbetsplatser som årligen kan delas ut. Utifrån det finns en risk för att det blir svårt att få fram goda nomineringar och att prisen aningen förfelar sina syften, dvs att lyfta fram och/eller belöna det som anses vara särskilt bra och gott.

Men det finns sannolikt ett värde att visa uppskattning för arbetsgrupper, arbetsplatser eller enheter för särskilda insatser eller områden som nämnd eller verksamhet särskilt vill framhåller eller belöna.

Exempelvis skulle ett pris kunna riktas mot ett särskilt område som de övriga priserna inte tydligt fångar, och/eller något som Valfärdsnämnderna vill stimulera. Det skulle kunna handla om förbättringar eller utveckling som särskilt tydligt kommer kunder till nytta, då nuvarande priser har visst fokus på arbetsplatsen och dess ledar- och medarbetarskap.

En annan variant är att särskilt försöka belöna och stimulera innovation eller nytänkande.

Detta behöver dock utredas ytterligare för att säkerställa att ett framtida pris har ett tydligt syfte och därmed kan stimulera och uppmuntra det som priset syftar till.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Sektor Valfärd

Beslutsärende: Tillsynsplan år 2022 för Tillståndsenheten

16

22SON30

Missiv

2022-02-10

Diarienummer: 22SON30

Handläggare:

Dan Törnros
026-17 80 00
dan.tornros@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsplan 2022 för tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle

Förslag till beslut

Att fastslå 2022 års tillsynsplan för tillståndsgruppen på enhet livsmedel och tillstånd.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med en tillsynsplan är att skapa en tydlig struktur på tillsynsarbetet. Här presenteras en sammanhållen tillsynsplan för tillståndsgruppens samtliga verksamhetsområden för att tydliggöra dess uppdrag och omfattning.

Serveringsställen med serveringstillstånd

Alkohollagen är en social skyddslag med mål att begränsa alkoholens skadeverkningar. Tillgången till alkohol begränsas genom att tillståndshavarna ska uppfylla högt ställda krav för att få ett serveringstillstånd samt under tillståndets löptid efterleva alkohollagen och fortsätta uppfylla de initialt ställda kraven. Kommunens uppgift är att ge information och stöd till tillståndshavarna samt kontrollera att reglerna följs. Handläggning och tillsyn är avgiftsfinansierad.

Tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd består av förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn är både utbildning, rådgivning och praktiskt tillsynsarbete. Genom kunskaper och samarbete kan problem undvikas, både för krögaren och för kommunen. Förebyggande tillsyn består 2022 av följande insatser:

- Utbildningen "Ansvarsfull alkoholservering" (nedan: AAS), vilket är en tvådagarskurs som erbjuds tillståndshavare och restaurangpersonal en gång per år, i samarbete med övriga gästrikedkommuner och Polismyndigheten. I år kommer Gävle kommun att ha huvudansvaret för kursen. Kursen vänder sig till krögare i kommunerna Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby. Kommunernas alkoholhandläggare kommer att delta på kursdagarna. Vi kommer att anlita utbildningsföretag för hela kursen. Genom att låta en fristående aktör undervisa och vi själva medverka som "bollplank" till läraren renodlar vi vår roll gentemot tillståndshavarna.
- Utbildningen "AAS" speciellt riktad till studentföreningarna på Högskolan i Gävle, i samarbete med Gefle Studentkår, Studenthälsan och Polismyndigheten. Här kommer vi att fortsätta agera som föreläsare en gång per år.
- Kurs i metoden "Krogar mot Knark". En halvdagskurs för krogpersonal kommer att hållas i Gävle i anslutning till AAS. Kursen arrangeras i samverkan med Polismyndigheten och övriga gästrikedkommuner.
- Upprätthålla ett löpande gott samarbete med Polismyndigheten i dess egenskap som tillsynsmyndighet över restauranger med serveringstillstånd och som mycket viktig samarbetspartner i arbetet med "Ansvarsfull Alkoholservering" såväl som "Krogar mot Knark".
- *Krögardialog* med tillståndshavare i Gävle, planeras att hållas fyra gånger under 2022. Träffarna kommer att ske i nära samarbete med Näringslivsenheten som också är sammankallande. Även andra myndigheter som har en naturlig koppling till kommunens tillståndshavare kommer att medverka på krogarträffarna.
- Utskick av *KrögarNytt* minst fyra gånger under år 2022. Utskicket utgör en möjlighet till informationsutbyte och dialog. Utskicket är också ett sätt att informera tillståndshavare av serveringstillstånd om lagändringar och annan aktuell information som är viktig att känna till.
- Vi håller hög tillgänglighet för möten och samtal med tillståndshavare på eget initiativ eller på deras initiativ. Detta för att säkerställa en trygg och god restaurangmiljö genom att agera bollplank och ge information till tillståndshavare.

För att säkerställa kontinuerlig tillgänglighet under sommarmånaderna kommer vi att planera verksamheten så att minst två handläggare är i tjänst under semesterperioden.

Inre tillsyn betyder att man kontrollerar att grundläggande förutsättningar för tillstånd fortfarande är uppfyllda tex. vad gäller ekonomisk och personlig lämplighet. Tillståndshavaren är anmälningspliktig gällande förändringar i verksamheten eller i bolaget. För den inre tillsynen är samarbete med andra myndigheter avgörande. Inre tillsyn utförs 2022 genom följande aktiviteter:

- Samverkansträffar tillsammans med polisen och Skatteverket planeras att hållas tre gånger under året.
- Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter.
- Inre tillsynsutredningar på förekommen anledning: tips och andra inkomna uppgifter.
- På serveringsområdet ska inre tillsyn göras minst en gång per år avseende alla tillståndshavare.

Yttre tillsyn är tillsyn i praktiken av hur alkohollagen efterlevs ute på restaurangerna. Tillsynen ska vara både generell och riktad. *Generell tillsyn* sker av samtliga serveringsställen ett bestämt antal gånger årligen, beroende på storlek, öppettider, målgrupp, mängd såld alkohol enligt restaurangrapporten etc. Samtliga serveringsställen med regelbundna öppettider ska besökas minst en gång per år. *Riktad tillsyn* är tillsyn av något speciellt förhållande på ett antal ställen, exempelvis särskild kontroll av tillgång till lagad mat, hur stängningstiderna sköts, ordning och nykterhet i anslutning till stängning, efterlevnad av tilldelade uteserveringsytor. Den riktade tillsynen är i första hand förebyggande. Riktad tillsyn kommer även under 2022 specifikt att röra hur uppsikt över och ordning på restaurangtoaletter sköts, eftersom det är ett led i att motverka narkotikahandling i krogmiljö. Enligt de vattenanalyser som gjorts i Gävle kommun under de senaste åren har kokainanvändandet i kommunen ökat lavinartat. Det finns även rapporter från polis och krögare om ökad droganvändning bland kroggäster. Därför bedömer vi att den yttre tillsynen fortsatt bör prioritera ett fokus som kan förebygga narkotika på krogen. Därutöver kommer riktad tillsyn även i år att ske med fokus på berusningsnivåer och att serveringen är måttfull.

Yttre tillsyn kan också ske *på förekommen anledning*, då uppgifter från allmänhet eller andra myndigheter eller tidigare tillsynsbesök motiverar att uppföljningsbesök görs på individuella serveringsställen. Uppföljande tillsyn är i första hand korrigerande av gällande brister och i syfte att förhindra framtida problem.

Alla tre typerna av yttre tillsyn kan ske av kommunen enskilt eller i samverkan med andra myndigheter som Samhällsbyggnadsnämnden, räddningstjänst, polis- och skattemyndighet. Kommunens yttre tillsyn utförs av både arvoderade restauranginspektörer och av enhetens egna alkoholhandläggare.

Tillsynen syftar till att få bukt med missförhållanden, förhindra att nya uppstår och att få till stånd ett gott och nära samarbete mellan kommunen och restaurang- och krogbranschen.

Vårt mål med dessa aktiviteter är att krognäringen och kommunen tillsammans skapar en sund, trygg och trivsam restaurang- och krogmiljö i Gävle kommun.

Försäljnings- och serveringsställen, öl klass II (folköl)

Försäljning och servering av folköl regleras i alkohollagen, liksom kommunens ansvar att genomföra tillsyn av dessa verksamheter. Inget tillstånd krävs för att sälja folköl utan det räcker med att anmäla verksamheten till kommunen innan den påbörjas. Vid anmälan sker ingen lämplighetsprövning. Däremot ställs krav på hur försäljning och servering i praktiken sker, till exempel kontroll av kundens ålder och nykterhet, att verksamheten är livsmedelsregistrerad och tillhandahåller mat och att det finns ett verksamhetsanpassat egenkontrollprogram. Kommunens uppgift är att ge service till försäljnings- och serveringsställena och kontrollera att reglerna följs. Verksamheten finansieras av en fast årlig tillsynsavgift.

Under 2022 planeras minst hälften av alla verksamheter med anmäld folkölsförsäljning tillsynas. Tillsynsbesöken sker oanmälda och kan ske i samband med kontrollköp av folköl eller tobak.

Arbetsmetoden kontrollköp av folköl planeras att påbörjas under 2022.

Försäljningsställen tobak

Inre tillsyn, yttre tillsyn och kontrollköp planeras att göras på tobaksområdet under år 2022.

Inre tillsyn

Det saknas idag sekretessbrytande bestämmelser i lag om tobak och liknande produkter vilket gör att inre tillsyn av verksamheter med tobakstillstånd inte kan göras på samma sätt som för verksamheter med serveringstillstånd. Inre tillsynsutredningar kommer dock att göras i ansökningsärenden, bolagsändringar och på förekommen anledning. Det kan exempelvis handla om tips eller andra inkomna uppgifter.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn av tobaksförsäljning sker normalt dagtid. Den utförs av enhetens egna handläggare och fokuserar på skyltning, marknadsföring, märkning, uppsikt och personalens kunskap om regler och egenkontrollrutiner. Planen för år 2022 är att minst 50 % av försäljningsställena får ett besök. Fler besök kan bli aktuella om första besöket kräver uppföljning, liksom vid tips från allmänhet eller myndigheter.

Många försäljningsställen saluför både tobak och folköl, vilket motiverar att tillsynen av dessa två områden samordnas. För de ställen som får yttre tillsynsbesök görs också tillsyn av samtlig anmälningspliktig försäljning, som e-cigarettor och receptfria läkemedel.

Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter ska ske under året. Samordnade tillsynsbesök kan göras tillsammans med exempelvis polisen, Skatteverket och Miljö och hälsa.

Tillståndsgruppen kommer sannolikt att ta över tillsynen av vissa rökfria miljöer under 2022. Tillsyn på denna typ av verksamheter kan därmed också förekomma under året.

Kontrollköp

Tillståndsgruppen kommer under år 2022 att fortsätta med arbetsmetoden kontrollköp. Metoden utgör en typ av förebyggande tillsynsåtgärd. Den går ut på att kommunen arvoderar personer över 18 år men med utseende som gör att de kan tas för yngre än 18, vilka ges i uppdrag att genomföra försök till köp av tobak, folköl och/eller receptfria

läkemedel i butiker. Kontrollköpen utförs under direkt överinseende av enhetens handläggare. Resultatet kan inte användas för sanktion. Syftet är i stället att kontrollköpen ska utgöra grund för kommunens information och samtal med verksamhetsutövarna om vikten av noggrann ålderskontroll av den som vill köpa dessa åldersbegränsade varor. Ett första samtal med butikspersonalen tas alltid i direkt anslutning till kontrollköpet.

Under 2022 planeras kontrollköp att göras på hälften av tobakshandlarna.

Övrigt

Utskick av *FörsäljarNytt* med information till butiker som säljer tobak, e-cigg, folköl och/eller receptfria läkemedel planeras att göras minst två gånger under 2022.

En försäljardialog med tobaksförsäljarna i Gävle kommun planeras att göras under 2022. Den finns förslag på att en ny lag och förordning om tobaksfria nikotinprodukter ska träda i kraft den 1 juli 2022. Om lagen träder i kraft under året kommer dess innehåll att utgöra temat för försäljardialogen.

Försäljningsställen, vissa receptfria läkemedel

Den 1 november 2009 blev det tillåtet för andra aktörer än öppenvårdsapotek att sälja vissa receptfria läkemedel. Försäljningen är reglerad genom lag (2009:730), om handel med vissa receptfria läkemedel. Bestämmelserna syftar till att säkerställa att läkemedel hanteras och säljs på ett sådant sätt att de inte skadar människor, egendom eller miljö samt så att läkemedlens kvalitet inte försämras.

Tillsynsmyndighet på området är Läkemedelsverket men det är den kommun där detaljhandeln bedrivs som ska utföra den praktiska kontrollen av regelverkets efterlevnad. Tillsynen finansieras genom en fast årlig tillsynsavgift.

Tillsynen av försäljningsställen bör enligt Läkemedelsverkets vägledning ske med intervall som inte överstiger två-tre år. I stort sett samtliga försäljningsställen i Gävle kommun fick tillsynsbesök under 2018. Ny tillsyn planerades på ett antal ställen under 2020, men planen fick revideras på grund av coronapandemin. Tillståndsgruppen planerar att besöka minst en tredjedel av de anmälda försäljningsställena under år 2022 och resterande under 2023 och 2024. Tillsynsbesöken sker oanmälda.

Eftersom receptfria läkemedel i det flesta fall (f.n. på 85% av aktuella försäljningsställen i Gävle kommun) saluförs på samma ställen som folköl och/eller tobak, finns det en samordningsvinst i att så långt möjligt utföra läkemedelskontrollen i samband med folköls- och tobakstillsynen.

Magnus Höjjer

Enhetschef

Sektor Vårld

Informationsärende:
Tillsynsrapport år 2021 för
serveringsställen

17

22SON32

RAPPORT

2022-01-27
Sid 1 (4)
22SON32

Tillsynsrapport 2021 för serveringsställen

År 2021 blev precis som 2020 ett speciellt år, där Coronapandemin var det allt överskuggande temat för det mesta som skedde.

Förebyggande tillsyn

Utbildningen Ansvarsfull Alkoholserving genomfördes 2021 för krögare under två dagar i oktober. Kursen arrangerades i samverkan med gästrike-kommunerna (Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors) och var i år förlagd till Sandviken. Rymligt tilltagna lokaler och ett maxantal personer på 50 stycken möjliggjorde att kursen kunde hållas. 20 deltagare från Gävles restauranger medverkade på kursen.

Samarbetet med polismyndigheten har fungerat bra runt både kurser och tillsynsarbete under året. Polisen har medverkat på kursen Ansvarsfull Alkoholserving. Tillsynsrapporter skickas numera löpande från polisen till alkoholhandläggarna när polisen gjort egna tillsynsbesök. Det genomförs årliga planeringsmöten för samarbetet, senast hösten 2021. Polisen får också del av kommunens löpande tillsynsplanering, så att de kan ansluta med kort varsel om de ser att de har möjlighet att delta på något tillsynspass. Tydligt märkbart är dock Polismyndighetens resursbrist och svårigheter att möta upp personellt i fråga om möten och tillsyn m.m. Det saknas inte vilja till samarbete men de har inte tillräckligt med personal för att möta upp behovet.

Krogar mot Knark återupptogs under hösten 2021 och hölls då i anslutning till utbildningen i ansvarsfull alkoholserving. Vi har fått positiv respons från krö-

---

TILLSTÄNDSGRUPPEN

Socialtjänst Gävle, Box 803, 801 30 Gävle. *Besöksadress* Skomakargatan 6

Tfn 026-17 80 00 (vx) Fax 026-64 48 92

tillstandsgruppen@gavle.se

www.gavle.se

garna gällande utbildningen och många ser ett behov av ökat samarbete kring problematiken med narkotikaanvändning i krogmiljö.

Krögarnytt är ett informationsbrev där tillståndsgruppen informerar tillståndshavare i Gävle kommun om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholserving. Fyra informationsbrev har skickats till kommunens tillståndshavare under 2021. Brevet innehåller information om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholserving. Brevet har främst innehållit information om specifika restriktioner och regeltolkningar kopplade till pandemin.

Näringslivsenheten har anordnat ett flertal krögardialoger under året, vid vilka både enhetschef och alkoholhandläggare har närvarat.

Länets alkoholhandläggare har flyttat sina gemensamma möten till Teams och har på så vis upprätthållit ett forum för informationsutbyte och likabedömningsarbete tillsammans med Länsstyrelsen Gävleborg även under år 2021. Länsstyrelsen har även anordnat ett flertal digitala utbildningar för länets alkoholhandläggare.

Inre tillsyn

Samarbetet med övriga berörda myndigheter löper på bra på vardagsplanet. De samverkansmöten som normalt arrangeras fyra gånger per år har delvis fått ligga i träda under pandemin, men ett samverkansmöte anordnades slutligen i november. Den löpande kontakten fungerar tillfredsställande mellan kommunerna och med övriga myndigheter.

Under 2021 har majoriteten av alla befintliga tillståndshavare i kommunen granskats genom inre tillsynsåtgärder. Remissförfrågan har då skickats till polis-, skatte- och kronofogdemyndigheten för att säkerställa fortsatt personlig och ekonomisk skötsamhet. Övriga tillståndshavare har fått motsvarande granskning inom ramen för ärenden initierade med anledning av ändring i deras serverings-tillstånd.

Yttre tillsyn

Under 2021 har den yttre tillsynen återtagits i normal omfattning. På grund av rådande restriktioner med tidigare stängningstider som följd har dock en majoritet av tillsynsbesöken gjorts innan klockan 23.

Totalt har 223 tillsynsbesök genomförts på 137 serveringsställen under året. Som en jämförelse genomfördes 130 tillsynsbesök under 2020, 287 besök under 2019, 308 besök under 2018, 365 besök under 2017, 275 besök under 2016 och 344 besök under 2015.

Vid utgången av 2021 fanns 151 stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet och slutna sällskap i kommunen. Jämfört med året innan är det en minskning med ett tillstånd.

Av statistiken ovan framgår att alla serveringsställen inte har erhållit ett tillsynsbesök under år 2021. Vissa ställen har varit stängda under stora delar av året på grund av pandemin och har därför inte kunnat besökas. Den tillsyn som genomförts har heller inte varit tillräckligt omfattande för att hinna besöka samtliga öppna serveringsställen. Därtill kommer att en del tillstånd till slutna sällskap och lunchrestauranger med festbokningar har oregelbundna tider och relativt liten omfattning på utnyttjandet av sina serveringstillstånd. Sådana tillsynsobjekt kan inte heller ett vanligt år alltid få besök. Således finns även normala år en viss ”tillsynsskuld” från ett kalenderår till ett annat.

Riktad tillsyn har genomförts under 2021 vid vilken restaurangernas toaletter har kontrollerats i samband med tillsynsbesöken.

Annan tillsyn i samverkan med annan myndighet har under året genomförts med Skatteverket och Polismyndigheten. En så kallad ISAK-tillsyn har också gjorts tillsammans med Skatteverket, Polismyndigheten och Länsstyrelsen Gävleborg vid vilken en restaurang inköp av alkohol kontrollerades.

Arvoderade inspektörer har även under 2021 stått för en hög andel av tillsynsbesök. Alkoholhandläggarnas schemalagda arbetstid för tillsynsarbete har under året hållits på låg nivå till förmån för handläggningsarbete. Ett mindre antal tillsynsbesök har gjorts av handläggare, främst för att bibehålla direktkontakten mellan handläggare och verksamheter. Under hösten har dock handläggarna gjort tillsynsbesök i större frekvens än tidigare och detta kommer att fortsätta under 2022. Huvudsyftet med att handläggarna ska göra mer tillsyn är att lära känna kommunens tillståndshavare och öppna upp för en bättre dialog.

Under 2018 genomförde Länsstyrelsen Gävleborg en berusningsstudie i länet. Information gällande berusningsstudien lämnades under 2019 på länsövergripande nivå till både kommunala företrädare och tillståndshavare. Inför våren 2020 planerades en utbildning som Länsstyrelsen riktat skulle erbjuda till ett

mindre antal krögare för att förebygga fortsatt berusning och oordning. Utbildningen skulle främst rikta sig till nattserveringsställen, vilka var föremål för berusningsstudien och uppvisade bristande efterlevnad gällande berusning och servering till berusade gäster. På grund av coronapandemin sköts utbildningen först upp till november 2020 och skrinlades sedan ytterligare. I skrivande stund finns inget nytt datum satt för utbildningen, men ambitionen är att den ska gå att genomföra under 2022.

Under 2021 har 137 tillsynsutredningar initierats vilket är samma antal som året innan. En stor del av dessa, 95 stycken, utgörs av inre tillsynsärenden. Inre tillsyn genomförs alltid inom ramen för ett ärende, oavsett om tillsynen genomförs på grund av noterade brister eller sker rutinmässigt. Yttre tillsynsärenden inleds däremot endast vid uppmärksammade brister. Under året har ett ärende motiverat beslut om återkallelse av tillstånd. Därutöver har kommunen beslutat om varning i två ärenden och erinran i 10 ärenden. Övriga avslutade ärenden har avslutats utan påföljd, normalt för att noterade missförhållanden har bedömts vara en engångshändelse, eller för att ärendet bestått av en inre rutinkontroll där inga brister har framkommit. Jämfört med 2020 har antalet sanktionsbeslut minskat med ungefär hälften.

Under 2021 har de flesta ärenden hanterats i normal hastighet utan onödiga ligg-tider.

Dan Törnros

Enhetschef livsmedel och tillstånd

Informationsärende:
Tillsynsrapport år 2021
försäljningsställen för tobak, e-
cigaretter, folköl och/eller
läkemedel

18

22SON31

RAPPORT

2022-01-27
Sid 1 (2)
22SON31

Tillsynsrapport 2021 försäljningsställen för tobak, e-cigarett, folköl och/eller läkemedel

Försäljnings- och serveringsställen, öl klass II (folköl)

Vid 2021 års utgång fanns 67 försäljningsställen i Gävle kommun, som hade anmält folkölsförsäljning. Det är en minskning av ett försäljningsställe jämfört med 2020. Samtliga ställen som har gjort anmälan har också lämnat in egenkontrollprogram för verksamheten, vilka har granskats av alkoholhandläggarna.

Under 2018 besöktes samtliga försäljningsställen som anmält folkölsförsäljning. Som en följd av den mycket ökade arbetsbördan genom den nya tobakslagen 2019, prioriterades tillsynen av folkölsförsäljningen ner det året. Ett mindre antal folkölstillsyner genomfördes. Under 2020 planerades därför en prioritering av folkölstillsynen. Sedan kom coronapandemin och tillsynsplanen avblåstes.

Under våren 2021 återupptogs tillfälligt tillsynen över folkölsförsäljningen. Under året har 9 tillsynsbesök gjorts på 6 försäljnings- och serveringsställen.

Försäljningsställen, tobak, e-cigarett och påfyllnadsbehållare

Vid 2021 års utgång fanns 86 försäljningsställen i Gävle kommun, som hade erhållit försäljningstillstånd för tobak. Det är en ökning av fyra försäljningsställen jämfört med 2020. Av dessa hade 14 stycken också anmält försäljning av e-cigarett och påfyllnadsbehållare, vilket är en ökning med två stycken jämfört med 2020.

Livsmedel och tillstånd har under våren 2021 gjort 13 tillsynsbesök på 9 försäljningsställen med tobakstillstånd. Planen var att besöka minst hälften av alla tobaksförsäljare men tillsynen avblåstes till följd av pandemin.

Inre tillsyn avseende tillståndshavare för tobaksförsäljning har under 2021 bedrivits inom ramen för nyansökningar, 8 stycken och bolagsändringar, 21 stycken. Enstaka inre tillsynsärende har därutöver initierats av enheten efter signal från kreditupplysningsföretaget Syna om att anmärkningar finns på en tillståndshavare. Som en följd av att alla tobaksförsäljare måste ansöka om tillstånd från och med 2019, har dock samtliga befintliga tillståndshavare lämplighetsprovats, det vill säga blivit föremål för inre tillsyn, under något av de senaste tre åren.

Livsmedel och tillstånd införde under 2020 arbetsmetoden kontrollköp i kommunen. Det innebär personer över 18 år men med utseende som gör att de kan tas för yngre än 18 år arvoderas för att, under noggrant överinseende av tillståndsenheten, genomföra försök till köp av tobak i butiker. Resultatet kan inte användas för sanktion utan är till för att utgöra grund för tillståndsenhetens information och samtal om vikten av noggrann ålderskontroll av den som vill köpa tobak. På grund av pandemin har arbetsmetoden inte använts under 2021, men planen är att återuppta arbetsmetoden under 2022.

Försäljningsställen, vissa receptfria läkemedel

Vid 2021 års utgång fanns 50 försäljningsställen i Gävle kommun som hade anmält till Läkemedelsverket att de säljer receptfria läkemedel. Det är en minskning av två försäljningsställen jämfört med 2020.

Tillsynen av försäljningsställena bör enligt Läkemedelsverkets (tillsynsmyndighetens) vägledning ske med intervall som inte överstiger två-tre år. I stort sett samtliga försäljningsställen i Gävle kommun fick tillsynsbesök under 2018. Ny tillsyn skulle göras på hälften av försäljningsställena under 2020 och på de resterande ställena under 2021. Tillsynen avblåstes dock till följd av coronapandemin.

Dan Törnros

Enhetschef livsmedel och tillstånd

Beslutsärende: Ersättning till
Gävle kommuns kontrakterade
jourhem – arvode

19

22SON35

Missiv

2022-01-31

Diarienummer: 22SON35

Handläggare:

Mats Larsson
026-17 97 59
Mats.Larsson@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Ersättning till Gävle kommuns kontrakterade jourhem – arvode

Förslag till beslut

Att höja arvodet för Gävle kommuns kontrakterade jourhem från och med 1 januari 2022 enligt följande:

- 28 000 per månad när inget barn är placerad
- Vid första placeringen höjs arvodet med 14 854 kr, det vill säga till totalt 42 854 kr per månad
- Vid andra placeringen höjs arvodet med 5000 kr, det vill säga till totalt 47 854 kr per månad.

Sammanfattning av ärendet

Gävle kommun har för närvarande sju kontrakterade jourhem. I grunden finns ett tidigare beslut från socialnämndens individ- och myndighetsutskott om tio kontrakterade jourhem. Beslutet grundade sig på en ökning av akuta placeringar av barn och ungdomar samt en skärpning av rutin för tillfälliga placeringar. Kvoten har tyvärr inte kunnat fyllas då det har varit svårt att rekrytera tillräckligt kompetenta jourhem. Några nya jourhem har rekryterats sedan 2019 och några har slutat eller övergått till att ta uppdrag från privata aktörer. Rekryteringsarbetet fortgår kontinuerligt för att fylla kvoten.

Varje jourhem har två platser förutom ett av hemmen som har fyra platser då båda jourhemsföräldrarna är hemma på heltid för uppdraget. Det totala antalet jourplatser är i dagsläget 14. Överinskrivningar har förekommit under året men det är något som

Rekryteringsenheten ständigt försöker att undvika. Överinskrivning kan vara påfrestande för såväl de barn som redan finns i hemmen, som för de ansvariga vuxna.

Ekonomi

Nuvarande ersättningsnivå grundar sig på beslut i socialnämnden 2019-04-29 om revidering av arvode för Gävle kommuns kontrakterade jourhem. När inget barn är placerat är ersättningen 26 000 kr. Vid **ett** placerat barn är ersättningen 31 000 kr (26 000 + 5000 kr). Vid **två** placerade barn är ersättningen 45 264 kr (31 000 + 14 264 kr). Den ekonomiska skillnaden i arvodesersättning mellan att ha ett eller två placerade barn är således betydande.

Förslaget är att detta skiftas så att arvodet vid den första placeringen höjs med den högsta arvodesersättningen enligt SKR:s riktlinjer 2022, 14 854 kr per månad och att arvodeshöjningen vid två placerade barn blir ytterligare 5000 kr. Arvodesersättning vid **ett** placerat barn blir då enligt förslag 42 854 (28 000 + 14 854 kr) och vid **två** placerade barn 47 854 kr (42 854 + 5000 kr).

I samband med beslut enligt ovan avslogs frågan om årlig justering motsvarande SKR:s årliga höjning.

Motivering

Arvodet har varit oförändrat sedan 2019. Det bör jämföras med Sveriges kommuner och Regioner (SKR) som årligen räknar upp arvodet. Arvodet grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad från och med januari 2022. För 2022 var SKR:s höjning 1,8 procent.

Utöver förslaget om höjning av arvodet så innebär förslaget, som ovan nämns, att arvodet vid den första respektive andra placeringen skiftar plats. Det vill säga att arvodet höjs med det högre beloppet (14 854 kr) vid den första placeringen och med det lägre beloppet (5000 kr) vid den andra placeringen. Det kan ibland vara svårt eller omöjligt att ha två placerade barn med betydande problematik placerade i samma hem. Jourhemmet kan i dessa situationer bara ta emot ett placerat barn trots att de har två platser. Den ekonomiska förändringen skulle också innebära en ökad ekonomisk trygghet och stabilitet för de kontrakterade jourhemmen.

Den högre ersättningen av arvode till kontrakterade jourhem inom Gävle kommun grundar sig på en rad faktorer som överensstämmer med SKR:s definition av förhållanden som motiverar till ett högre arvode. Uppdraget kräver utökad arbetsinsats

och kunskap, en av jourhemsföräldrarna behöver avstå från förvärvsarbete, barnens vårdbehov är ofta omfattande, ofta behöver/kräver jourhemsplacerade barn heltidstillsyn på grund av att plats på förskola/skola saknas eller inte fungerar. En viss del av arvodet är också en kompensation för utebliven tjänstepension enligt tidigare beslut i socialnämnden.

Arvodet för placering av barn nummer ett i kontrakterade jourhem följer SKR:s riktlinjer, vilket också innebär en årlig höjning av arvodet per den 1 januari om och när placering pågår.

De av Gävle kommun kontrakterade jourhemmen är återkommande attraktiva för privata aktörer som gärna vill anlita dem för uppdrag. Det är angeläget att möta denna konkurrens genom en höjning av arvodet. En höjning som undertecknad inte bedömer vara oskälig.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Sektor Valfärd

Informationsärende: Anmälningensärenden

22

Familjerådgivningens verksamhetsberättelse 2021

Familjerådgivningen för Gävle kommun, Sandvikens kommun,
Ockelbo kommun, Hofors kommun och Älvkarleby kommun.

Innehållsförteckning

Organisation	5
Uppdrag	5
Tillgänglighet	5
Sekretess	6
Personal	6
Behandlingsarbetet	6
Statistik 2021	8
Det utåtriktade arbetet	8
Fortbildning och handledning	10
Kvalitet och utvärdering	10
Framtidsperspektiv	11
Uppgifter om besökande, Familjerådgivningen 2021	12

Organisation

Familjerådgivningen är sedan 1995 en lagstadgad, kommunaliserad verksamhet. Den ska vara en självständig verksamhetsgren med höjt sekretesskydd och inte inordnas i den övriga verksamheten inom Socialtjänsten (Reg. Prop. 93/94:4). Familjerådgivningen bedrivs i samverkan mellan fem kommuner; Sandviken, Ockelbo, Hofors, Älvkarleby och Gävle med totalt ca 167 000 invånare. Den var fram till 1 januari 2019 organiserad under Socialtjänst Gävle. 2019 skedde en stor organisationsförändring och familjerådgivningen är nu organiserad under Valfärd Gävle, Arbetsmarknad och stöd.

En samverkansgrupp med representanter från alla kommuner har insyn och kan påverka verksamheten.

Kostnaden för varje kommun baseras på ett genomsnittligt antal samtal per år. Familjerådgivningens mottagningslokaler finns på Vågskrivargatan 5 i Gävle. Besöksavgiften för besökare från Sandviken är 200 kr och övriga kommuner 100 kr per samtal.

Uppdrag

Familjerådgivningens uppdrag formuleras i Socialtjänstlagen (SoL) 5 kap 3§, tredje och fjärde stycket: *”Kommunen skall sörja för att familjerådgivning genom kommunens försorg eller annars genom lämplig yrkesmässig rådgivare kan erbjudas dem som begär det. Med familjerådgivning avses i denna lag en verksamhet som består av samtal med syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer”.*

Familjerådgivningen regleras också av SoL 14 kap. 1§ 3 st om anmälningsplikt, 15 kap. 2§ om tystnadsplikt samt i offentlighets- och sekretesslagen 2009:400, 26 kap. 3§ om sekretess.

Familjerådgivare för inga journaler. Par som så önskar kan vara anonyma.

Familjerådgivningen är den enda samhälleliga instansen som har den vuxna parrelationen som sin specialitet.

Tillgänglighet

Verksamheten bedrivs i egna avskilda lokaler i Gävle.

Familjerådgivare ansvarar för en halvtimmes telefontid dagligen. Därutöver förekommer även rådgivning och akuta krissamtal per telefon.

Förutom besök dagtid har samtliga familjerådgivare minst ett kvällsbesök per vecka.

Familjerådgivningen kan enkelt nås via respektive kommuns webbplats.

De som vill komma i kontakt med familjerådgivningen kan använda vår e-tjänst på webben. De fyller i ett formulär och en familjerådgivare tar sedan kontakt.

Bank-id används vid inloggning till tjänsten så att informationen kan skickas på ett säkert sätt. I e-tjänsten kan de sökande själva avboka och omboka tider.

Majoriteten av de som kontaktar familjerådgivningen vill ha en snabb kontakt utifrån en stark motivation och önskan om förändring av sin livssituation.

Statistiken visar att medelväntetiden, för att få ett första besök, har varit 23 dagar under 2021.

Sekretess

Familjerådgivningens arbete bygger på förtroende och frivillighet. De som vänder sig till en familjerådgivning för att tala om sina mest privata relationer ska erbjudas en trygg ram för samtalet. En förutsättning för detta är den särskilt stränga sekretess som gäller för kommunal familjerådgivning (OSL 26 kap. 3§). Sekretess gäller alla uppgifter som lämnats i samband med samtal. I vissa speciella situationer bryts sekretessen.

De viktigaste undantagen är:

- Får familjerådgivare, i sin verksamhet, kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet gäller anmälningsplikt (SoL 14 kap. 1§, 3 st).
- Familjerådgivare har begränsad vittnesplikt. De kan inte höras om något de blivit anförtrodda i samband med rådgivning om det inte är medgivet i lag (Rättegångsbalken 36 kap. 5§).

Personal

Under året har följande personer tjänstgjort:

Magnus Edvinsson	100 %
Enhetschef	
Familjerådgivare	
Anne-Lie Jacobsson	100 %
Administratör	
Anna Westling Söderström	100 %
Familjerådgivare	
Magnus Bergström	100 %
Familjerådgivare	
Lisa Andersson	100 %
Familjerådgivare	
Lena Nyman	85 %
Auktoriserad familjerådgivare	

Alla familjerådgivare är socionomer med steg 1 kompetens och har lång yrkeserfarenhet. En familjerådgivare är auktoriserad och de övriga familjerådgivarna genomgår auktorisation. Auktoriserad familjerådgivare innebär att KFR (yrkesföreningen för kommunala familjerådgivare) garanterar att vederbörande har formell kompetens, praktisk erfarenhet och lämplighet som familjerådgivare. KFR verkar för kommunala familjerådgivares kompetens- och kvalitetsutveckling.

Krav för auktorisation, förutom socionomexamen, är:

- Minst fem års anställning som familjerådgivare (med minst 75 % tjänstgöringsgrad)
- Relevant vidareutbildning om minst 30 hp
- Sexologi 7,5 hp
- Egenterapi minst 50 timmar
- Handledning inom familjerådgivningens ram 200 timmar varav 60 timmars individuell introduktionshandledning.

Behandlingsarbetet

Familjerådgivning är ett behandlingsarbete med fokus på parrelationen. Familjerådgivaren formulerar, tillsammans med paret, vad man vill uppnå med

samtalen, hur länge arbetet ska fortgå och hur det ska läggas upp. En familjs behov kan se ut på många olika sätt. Detta försöker vi möta flexibelt genom att vara öppna för i vilken konstellation människor önskar komma och vilket problem de presenterar.

Vi arbetar utifrån ett uttalat barnperspektiv även om barn inte deltar i samtalen. Det finns väl dokumenterat hur ensamma och utsatta barn är då deras föräldrar befinner sig i kris. Par som väntar barn och par med små barn prioriteras i möjligaste mån.

Samtalen har olika karaktär:

- Utforskande och klargörande samtal
- Krisbearbetning
- Kortare kontakter med begränsat fokus
- Längre bearbetande samtalsserier
- Samtal kring fortsatt föräldrasamarbete efter separation

Familjerådgivare har ett självständigt behandlingsansvar vilket innebär att bedömningar måste göras på vilket sätt familjerådgivning bäst kan vara till nytta för varje par/individ eller familj som kommer.

Varje fas av familjeliv och föräldraskap innebär olika påfrestningar. De problem vi möter är ofta en kombination av traumatisk kris och utvecklingskris. Det är viktigt att normalisera utvecklingskriserna som något som ingår i livet men som ändå kan innebära svårigheter.

Konkret handlar beställningarna ofta om önskemål att få hjälp med:

- Konflikthantering
- Förbättrad kommunikation
- Samarbetet kring barn efter separation
- Ansvars- och arbetsfördelning i hemmet
- Styvfamiljsproblematik
- Akuta kriser, till exempel otrohet
- Svartsjukeproblematik
- Sexuell problematik
- Relationssvårigheter till följd av stress, missbruk, ekonomiska problem eller sjukdom

Förutsättningen för behandling är att det skapas en förtroendefull relation mellan de sökande och behandlaren. Familjerådgivningen har inget myndighetsansvar och uppgiften är att arbeta med vägledning, psykologisk förändring eller problemlösning. Familjerådgivarens arbete går ut på att identifiera hinder för problemlösning samt att tydliggöra och underlätta dialogen med syfte att paren gemensamt kan finna nya lösningar och fatta beslut kring sin relation.

Familjerådgivarna kartlägger rutinmässigt förekomsten av våld genom att redan vid tidsbeställningen undersöka förekomst av hot och våld i parrelationen.

I sådana ärenden kommer parterna individuellt för säkerhets- och riskbedömning kring livssituationen. Skyddsaspekten är avgörande för om gemensamma samtal är möjliga.

Under 2021 har vi fortsatt att utveckla vårt metodiska arbete med par som bedöms kunna gå i parsamtal genom att bland annat använda ett material för konfliktanalys enligt en norsk modell som en hjälp för paret att hitta strategier för affektreglering.

När bedömningen görs att gemensamma samtal inte är lämpliga hänvisar vi vidare till exempelvis Valfärd Gävles öppenvårdsmottagning mot våld i nära relation, Stickan (kriscentrum för män i Gävle) och kvinnojourer. Barn hänvisas till Grindens gruppverksamhet.

I en kartläggning av våld i nära relationer som genomförts av familjerådgivarnas yrkesförening, KFR och Socialstyrelsen under åren 2008 - 2009, visade det sig att den tredjedel som har sökt hjälp har näst efter sjukvården (22 %) vänt sig till

familjerådgivningen (12 %). Landets samtliga familjerådgivningar deltog i undersökningen. Med anledning av detta är det särskilt viktigt att verksamheten har kunskap och metodik att tidigt nå par med ett destruktivt samspel.

Statistik 2021

Totalstatistiken redovisas i slutet av verksamhetsberättelsen. Varje år redovisas statistik till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

År	2021	2020
Totalt antal nya ärenden	410	430
Antal genomförda samtal	1732	1705
Parsamtal	89,3 %	90,1 %
Familjesamtal	4,3 %	2,9 %
Enskilda samtal	6,5 %	6,9 %
<i>Kvinnor</i>	4,0 %	4,5 %
<i>Män</i>	2,5 %	2,4 %
Gifta par/sambopar	80,8 %	87,7 %
Styvfamiljer	21,5 %	18,9 %

I de familjer där båda eller någon av parterna påbörjat kontakt med familjerådgivningen 2021 fanns totalt 654 barn och ungdomar upp till 17 år.

51,6 % av ärendena har omfattat 2 - 4 samtal, vilket bekräftar att verksamheten uppfyller sitt uppdrag, – att bedriva korttidsbehandling.

I en tidigare kartläggning från 2012 visas det att i 347 nya ärenden fanns sammanlagt 224 barn 0 - 6 år och av dessa var 157 barn under tre år (i sammanlagt 135 ärenden). 70 % av barnen i gruppen 0 - 6 år var alltså under tre år. I vart tredje ärende som aktualiserades på familjerådgivningen fanns barn under tre år.

Förhoppningsvis söker par hjälp i ett tidigt skede, vilket vi uppmuntrar till i de sammanhang där vi informerar om vår verksamhet och särskilt i föräldragrupper på BVC.

Det vanligaste besöket på familjerådgivningen är ett par i åldern 30 - 39 år som har levt ihop i 5 - 9 år och har två barn mellan 0 - 6 år. I genomsnitt går man på fyra samtal.

Det är oftast kvinnan i paret som kontakter Familjerådgivningen för att beställa tid. Under 2021 har 63,2 % av tidsbeställningarna gjorts av kvinnan och 33,4 % av mannen.

Det utåtriktade arbetet

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att därmed främja psykisk och fysisk hälsa.

Familjerådgivningen förmedlar kunskap om samlevnad utifrån sin speciella kompetens. Den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd från Socialdepartementet betonar familjerådgivningens delaktighet i arbetet.

Detta förebyggande folkhälsoarbete utförs på olika sätt:

- Medverkan i föräldragrupper
- Konsultation/handledning till angränsande yrkesgrupper
- Studiebesök
- Föreläsningar och utbildning
- Medverkan i massmedia och samhällsdebatt
- Förmedling om kunskaper och erfarenheter till politiker och tjänstemän.

Samverkan med andra närliggande verksamheter sker regelbundet.

Med anledning av Coronapandemin har det utåtriktade arbetet inte kunnat genomföras i den utsträckning som normalt sker.

Fortbildning och handledning

För att behålla hög kompetens och kunskapsnivå är det viktigt med kontinuerlig fortbildning och kvalificerad handledning.

Under 2021 har kunskapsutvecklingen innehållit:

- Grupphandledning vid åtta heldagstillfällen av handledare, legitimerad psykoterapeut Ulrika Anglert
- Tre planeringsdagar
- Regelbundna arbetsplatsmöten
- Studiebesök
- Flera metodiktillfällen kring aktuella teman i behandlingsarbetet
- Kollegiehandledning
- Pågående introduktionshandledning

Kvalitet och utvärdering

Familjerådgivningens arbete är mångfacetterat och många människor söker hjälp i akuta kriser. En viktig kvalitetsfaktor är därför att tid kan erbjudas utan långa väntetider.

Utvärdering är ett kontinuerligt inslag i våra samtal genom att vi under pågående behandling stämmer av om våra insatser gör någon skillnad. Under flera år har vi genomfört en enkätundersökning som mäter parens nöjdhet.

Dessa enkäter har genomgående visat positiva resultat. Den senaste enkätundersökningen, som gjordes under hösten 2018, uppvisade även den mycket positiva resultat vad gäller parens nöjdhet med behandlingen och bemötandet.

Under 2013 slutfördes en undersökning som ingick i steg II-utbildning till psykoterapeut vid Stockholms Universitet, psykologiska institutionen. Alla familjerådgivare var engagerade i undersökningen som var en fördjupad kvalitetsundersökning med effektmätning av parens skattning av tillfredsställelse i parrelationen vid första och sista besöket (enligt instrumentet QDR). Undersökningen omfattade 35 par och slutresultatet visade signifikanta förbättringar.

Resultatet visar att parsamtal sänker konfliktnivån och stärker det som tidigare belagts av forskningen, d v s vikten av att människor kan reglera sina affekter, lösa konflikter och därigenom skapa en tryggare uppväxtmiljö för barn.

Resultatet visade att även om belastningen i livssituationen inte förbättrades så ökade parets förmåga till ett mer konstruktivt samspel.

Eftersom familjerådgivningen är en efterfrågad verksamhet är trycket på personalen stort. En viktig faktor utöver kunskaps- och metodutveckling, för att utföra ett bra arbete, är trivsel och god hälsa; ett behov som tillgodoses genom olika hälsofrämjande insatser.

Framtidsperspektiv

Goda familjerelationer främjar psykisk och fysisk hälsa hos barn och vuxna. Detta är ett samband som uppmärksammas i forskning och samhällsdebatt. Familjerådgivning beskrivs som en del av samhällets förebyggande folkhälsoarbete.

Människor söker familjerådgivning frivilligt vilket borgar för god motivation att pröva samtal som möjlighet till problemlösning, att stärka parförhållandet eller att separera med fortsatt bra föräldrasamarbete.

Vi har en stor efterfrågan på våra tjänster och en stor andel par som söker har små barn. Vi ser en ökad benägenhet hos unga par att i ett tidigt skede komma för samtal.

Genom sociala medier har arenorna för att söka partners förändrats. Det ger nya möjligheter och nya problembilder till följd av till exempel otrohet på nätet och porrsurfande.

Arbetet med kunskapsutveckling kring våld i nära relationer kommer även fortsättningsvis att prioriteras. Frågorna är synnerligen viktiga när det gäller att se till barnperspektivet. Föräldrarnas relation är barnets uppväxtmiljö.

Dagens familjeliv omfattar olika typer av familjebildningar. Familjerådgivningen måste ständigt utveckla sin förståelse för människors val av samlevnadsformer.

Den moderna familjen behöver på olika sätt återskapa sin samexistens; man behöver oavbrutet prata med varandra, berätta, fråga, reda ut och förklara. Den moderna familjen kräver hög förhandlingsförmåga, välutvecklad empati-kompetens och vilja att värna om själva gemenskapen. Här kan familjerådgivningen vara en resurs, eftersom parets samspel, kommunikationsstil och dialog är i fokus.

Framtidsstudier visar på unga människors behov av nära och intima familjerelationer samtidigt som familjeliv ses som ett delprojekt bland många andra vilket kan medföra svårigheter att få verklighet och förväntningar att stämma överens.

Organisationsformen för familjerådgivningen har under senare år ändrats inom ett flertal kommuner till mindre privata aktörer. Vi kan nu se att kommuner i många fall återtar huvudmannskapet. En samverkansform mellan flera kommuner ger god stabilitet och skapar en arbetsgrupp som kan utveckla metodik och specifikt kunnande.

Februari 2022

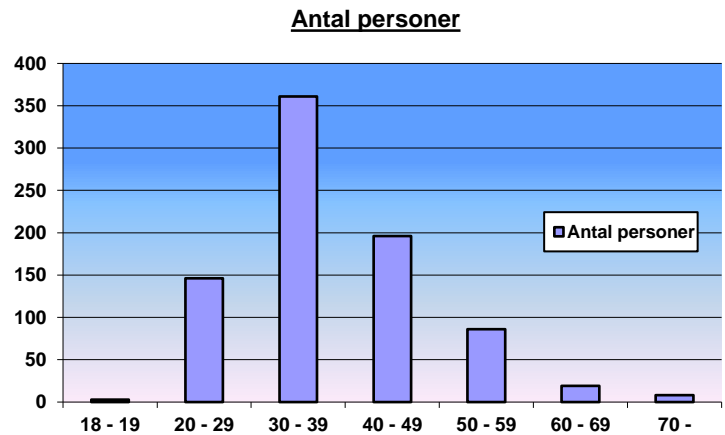
Familjerådgivningen i Gävle

Uppgifter om besökande, Familjerådgivningen 2021

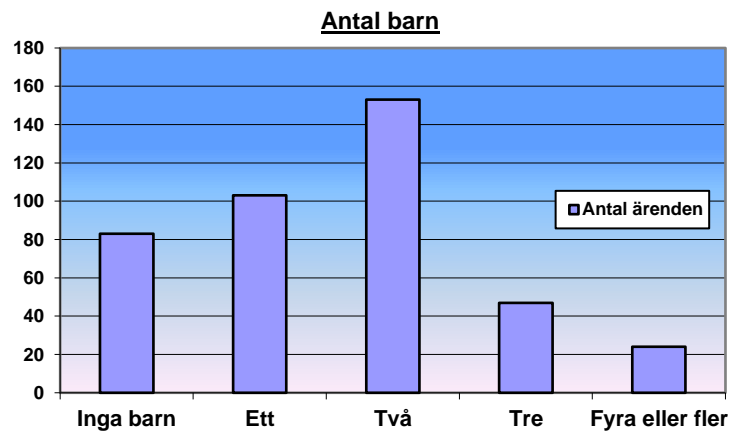
Sid 261(271)

Nya ärenden

Ålder	Antal personer	%
18 - 19	3	0,4
20 - 29	146	17,8
30 - 39	361	44,1
40 - 49	196	23,9
50 - 59	86	10,5
60 - 69	19	2,3
70 -	8	1,0
Summa	819	

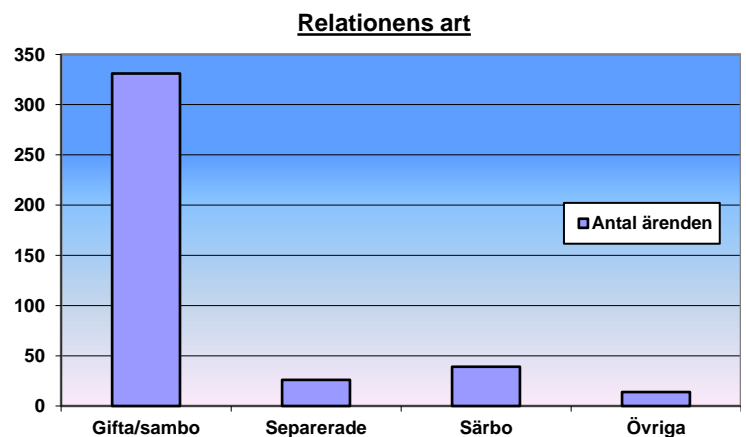

Barn	Antal ärenden	%
Inga barn	83	20,2
Ett	103	25,1
Två	153	37,3
Tre	47	11,5
Fyra eller fler	24	5,9
Summa	410	

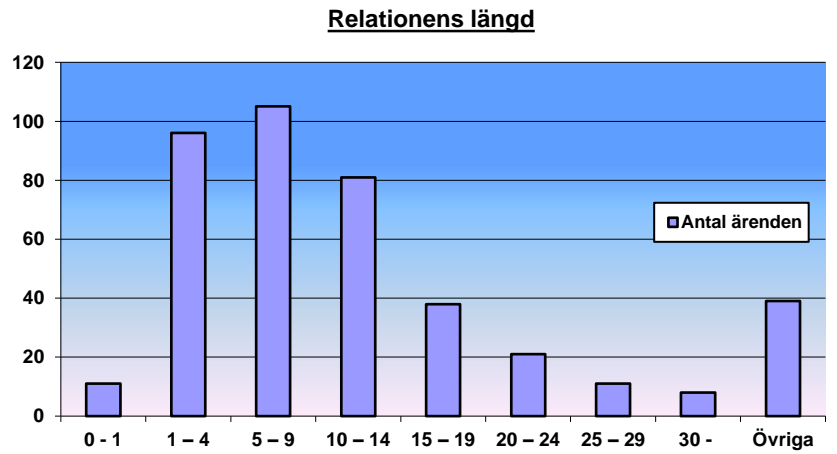
Totalt antal berörda barn 654

Relationens art	Antal ärenden	%
Gifta/sambo	331	80,8
Separerade	26	6,3
Särbo	39	9,5
Övriga	14	3,4
Summa	410	

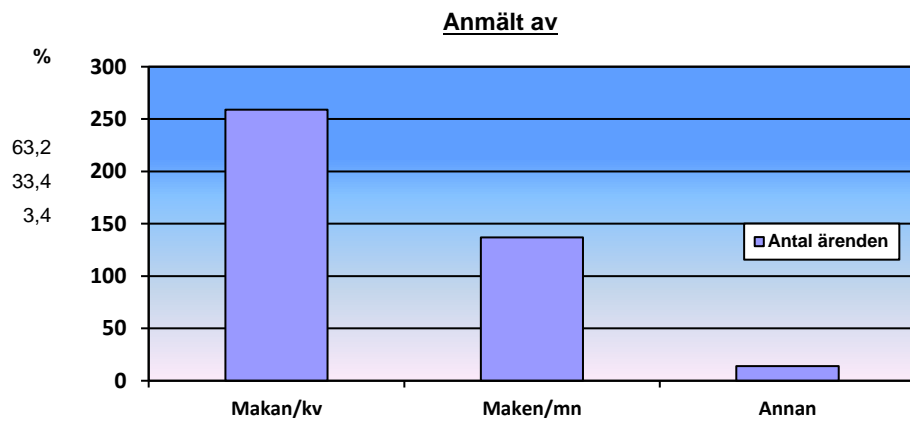

Gifta	141	34,4
Sambo	190	46,4
Summa	331	80,8
Styvfamilj	88	21,5

Relationens längd (år)	Antal ärenden	%
0 - 1	11	2,7
1 - 4	96	23,4
5 - 9	105	25,6
10 - 14	81	19,8
15 - 19	38	9,3
20 - 24	21	5,1
25 - 29	11	2,7
30 -	8	2,0
Övriga	39	9,5
Summa	410	

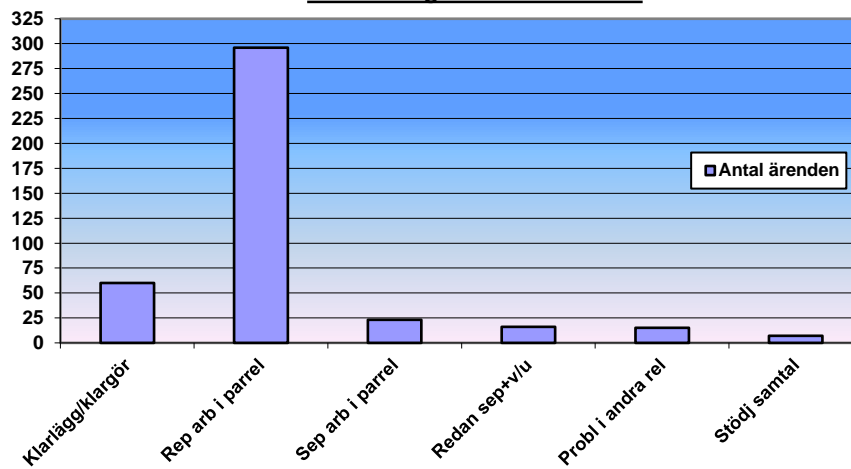
Anmält av	Antal ärenden	%
Makan/kv	259	63,2
Maken/mn	137	33,4
Annan	14	3,4
Summa	410	

Avslutade ärenden

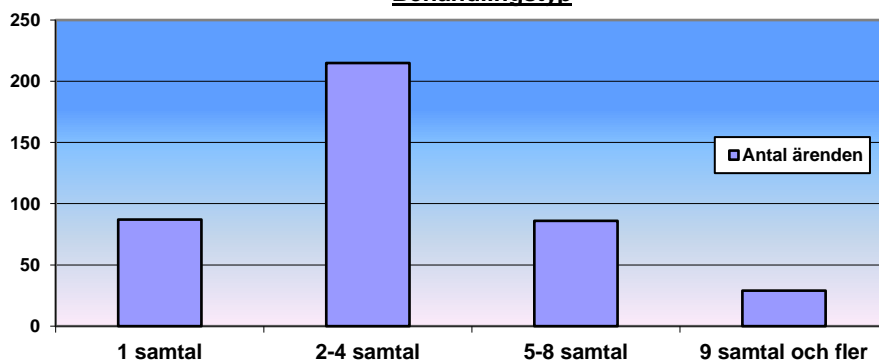
Behandlings- arbete	Antal ärenden	%
Klarlägg/klargör	60	14,4
Rep arb i parrel	296	71,0
Sep arb i parrel	23	5,5
Redan sep+v/u	16	3,8
Probl i andra rel	15	3,6
Stödj samtal	7	1,7
Summa	417	

Behandlingsarbetets innehåll

Behandlings- typ	Antal ärenden	%
1 samtal	87	20,9
2-4 samtal	215	51,6
5-8 samtal	86	20,6
9 samtal och fler	29	7,0
Summa	417	

Behandlingstyp

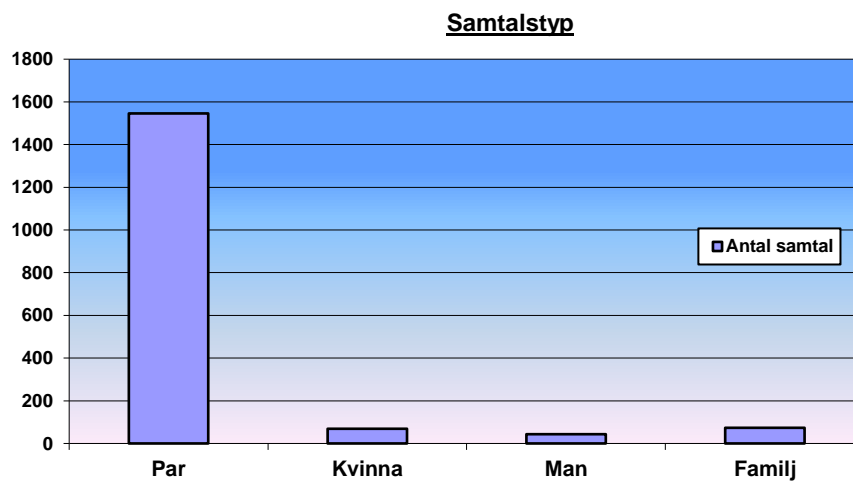

Behandlingsarbetets omfattning

Sid 264(271)

Samtliga ärenden

Samtals- typ	Antal samtal	%
Par	1546	89,3
Kvinna	69	4,0
Man	43	2,5
Familj	74	4,3
Summa	1732	

§ 11 Omfördelning av kommunbidrag år 2022

Dnr 22KS20

Expedieras till:
Samtliga nämnder utom Valnämnd, Överförmyndarnämnd, Jävsnämnd

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att 120 tkr omfördelas från samhällsbyggnadsnämnden till kommunstyrelsen avseende helårseffekt av verksamhetsövergång 1/5 2021.

Vidare informeras Kommunstyrelsen om att ekonomidirektören på delegation har fattat beslut om

att kompensation för helårseffekt av kapitaltjänstkostnader och hyra för färdigställda investeringar under 2021 ger ökat kommunbidrag med totalt 14 814 tkr, fördelat enligt följande: Kommunstyrelsen 5 319 tkr, - samhällsbyggnadsnämnden 2 326 tkr, Kultur och fritidsnämnden 1 849 tkr, Utbildningsnämnd 3 673 tkr, Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd 149 tkr, Socialnämnd 149 tkr samt Omvårdnadsnämnd med 1 349 tkr. Finansiering sker genom omfördelning av centralt avsatta medel för ökade kapitaltjänstkostnader och hyreskostnader.

Ärendebeskrivning

Sektor styrning och stöd, ekonomiavdelningen har stämt av nämnder och styrelses upprättade internbudgetar för år 2022 mot förutsättningarna i den av Kommunfullmäktige fastställda Kommunplanen för år 2022.

Ärendet innehåller en beskrivning kring förändrade kommunbidrag samt förslag på finansiering.

Enligt beslut om Kommunplan dnr 21ks22 är ekonomidirektören bemyndigad att inom ram omfördela centrala anslag till nämnderna avseende kompensation för ökade hyres- och kapitaltjänstkostnader till följd av färdigställda investeringar.

Informationen avser fattade beslut på delegation 1/1–8/2 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Omfördelning av kommunbidrag år 2022, dnr 22KS20-3
- Omfördelning kommunbidrag år 2022 för nämnder och styrelser, dnr 22KS20-1
- Bilaga 1 - Sammanställning av förändrade kommunbidrag 2022, dnr 22KS20-2

Justerare	Utdragsbestyrkande

Gävle kommun - Misshandel mot barn

Anmälda brott per år

Brottskod	2018	2019	2020	2021
9301 Misshandel, ej grov, mot flicka 0→6 år, obekant med offret, utomhus			1	
9302 Misshandel, ej grov, mot flicka 0→6 år, bekant med offret, utomhus				2
9303 Misshandel, ej grov, mot pojke 0→6 år, obekant med offret, utomhus	1		1	1
9304 Misshandel, ej grov, mot pojke 0→6 år, bekant med offret, utomhus		1		1
9306 Misshandel, ej grov, mot flicka 0→6 år, bekant med offret, inomhus	21	26	23	23
9307 Misshandel, ej grov, mot pojke 0→6 år, obekant med offret, inomhus	1			
9308 Misshandel, ej grov, mot pojke 0→6 år, bekant med offret, inomhus	20	30	25	19
9309 Misshandel, ej grov, mot flicka 7→14 år, obekant med offret, utomhus	13	9	7	2
9310 Misshandel, ej grov, mot flicka 7→14 år, bekant med offret, utomhus	10	9	7	9
9311 Misshandel, ej grov, mot pojke 7→14 år, obekant med offret, utomhus	10	15	14	17
9312 Misshandel, ej grov, mot pojke 7→14 år, bekant med offret, utomhus	5	9	15	19
9313 Misshandel, ej grov, mot flicka 7→14 år, obekant med offret, inomhus	2		1	3
9314 Misshandel, ej grov, mot flicka 7→14 år, bekant med offret, inomhus	65	57	47	44
9315 Misshandel, ej grov, mot pojke 7→14 år, obekant med offret, inomhus	6	2	4	3
9316 Misshandel, ej grov, mot pojke 7→14 år, bekant med offret, inomhus	43	63	63	31
9317 Misshandel, ej grov, mot flicka 15→17 år, obekant med offret, utomhus	4	6	6	5
9318 Misshandel, ej grov, mot flicka 15→17 år, bekant med offret, utomhus	12	11	6	12
9319 Misshandel, ej grov, mot pojke 15→17 år, obekant med offret, utomhus	17	21	17	13
9320 Misshandel, ej grov, mot pojke 15→17 år, bekant med offret, utomhus	7	6	5	9
9321 Misshandel, ej grov, mot flicka 15→17 år, obekant med offret, inomhus	4		1	1
9322 Misshandel, ej grov, mot flicka 15→17 år, bekant med offret, inomhus	29	29	11	14
9323 Misshandel, ej grov, mot pojke 15→17 år, obekant med offret, inomhus	3	5	4	5
9324 Misshandel, ej grov, mot pojke 15→17 år, bekant med offret, inomhus	20	11	12	11
9328 Misshandel, grov, mot pojke 0→6 år, bekant med offret, utomhus		1		
9332 Misshandel, grov, mot pojke 0→6 år, bekant med offret, inomhus			1	1
9336 Misshandel, grov, mot pojke 7→14 år, bekant med offret, utomhus			1	
9338 Misshandel, grov, mot flicka 7→14 år, bekant med offret, inomhus			1	
9340 Misshandel, grov, mot pojke 7→14 år, bekant med offret, inomhus		1		

9342 Misshandel, grov, mot flicka 15→17 år, bekant med offret, utomhus	1			
9343 Misshandel, grov, mot pojke 15→17 år, obekant med offret, utomhus	2	3	2	
9344 Misshandel, grov, mot pojke 15→17 år, bekant med offret, utomhus		1	1	
9346 Misshandel, grov, mot flicka 15→17 år, bekant med offret, inomhus				1
9348 Misshandel, grov, mot pojke 15→17 år, bekant med offret, inomhus	1			1
TOTALT	297	316	276	247

Sid 268(271)

Gävle kommun - Barnfridsbrott

Brottskod	2021	2022
9495 Barnfridsbrott, mot flicka under 18 år	21	6
9496 Barnfridsbrott, mot pojke under 18 år	26	2
Totalsumma	47	8

Nytt brott 2021

Källa: Status Brottsläge

Informationsärende: Rapport av ej verkställda beslut kvartal

4 2021

23

21SON131

Tjänsteskrivelse

2022-01-25

Diarienummer: 21SON131

Handläggare:

Per Åsbrink
026-17 80 00
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 4, år 2021

Socialnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt SoL inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

I rapporteringen för kvartal 4 2021 har 8 ärenden avslutats. Dessa är rapporterade beslut som har verkställts och ärenden där kund har återtagit ansökan. Sammanställning av kvarstående ej verkställda beslut avseende kvartal 4 2021 följer av tabellen nedan:

Kvartal	Typ av bistånd	Verkställda beslut vid kvartalets utgång	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
4 (2021)	Kontaktfamilj	2	20
4 (2021)	Kontaktperson	4	15
4 (2021)	Bostad		
4 (2021)	Behandlingshem		
4 (2021)	Ungdomstjänst	1	
4 (2021)	Familjebehandling	24	3
4 (2021)	Trappansamtal	1	1

Kommentar

Avslut utan verkställighet: 8

Utdömande av särskild avgift

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att en insats inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten enligt 16 kap 6 a § Socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Kommentar

Det finns i dagsläget inga aktuella ärenden om utdömande av särskild avgift.